BRABANT STRIP
magazine

nr. 53 (10) 1997

Vuurwerk

Met wat geluk verschijnt dit laatste nummer van 1997 nog net voor het einde van het jaar. Liefst wel. Een gewelddadige virusaanslag heeft hier voor flink wat achterstand gezorgd op de redactie. En voorsprong hadden we toch al niet echt. Maar voor 1998 ziet het er beter uit. We gaan ons met wat meer technische hulpmiddelen omringen, we krijgen nu al stukjes via E-mail, er komt een faxtoestel, een Brabant Strip *hotline*... jaja, er wordt aan gewerkt. We hopen dat het contact tussen de vereniging en de leden er wel bij vaart. Er zijn ook steeds meer leden die een bijdrage leveren. Het is wel eens goed te beseffen dat, als er meer dan 450 leden zijn zoals nu, ook de *allerkleinste* bijdrage een groot verschil maakt!
Zo worden we deze maand uit de nood gered door een klein stukje van Marian, die de reclamenieuwigheden gaat verzorgen (p.22), een vondst van Michel (p.15) en vooral door het interview en de cover die Jan en Jac ons helemaal kwamen brengen vanuit Nederlands Limburg (vanaf p.4). Het is eens wat anders, vond Jan. Inderdaad, dat vinden wij ook. De kijkers die op nieuwjaarsnacht diverse zenders afspeuren op zoek naar bloot (Folies Bergères, Moulin Rouge), zitten bij ons alvast goed. De feeststemming zit er hier al goed in! Laat het vuurwerk maar knallen! *De redactie.*

BRABANT STRIP MAGAZINE

Gratis voor leden van *Brabant Strip vzw*, vereniging van stripliefhebbers van 9 tot 99, en van de Reclamestripclub. Wordt niet los verkocht.

Redactie en medewerkers :
Willem Gay, Frank Huygens, J.P. Legein, Jean Smits, Yves Kerremans Paul Thys, Wim Huygens.
Werkten mee aan dit nummer:
Willem in 't Hout., Jan van de Ven, Patrick van de Kerkhof, Jac Pijnenburg
Eindredactie en opmaak:
Patrick Vranken

Logo's:
Dirk Stallaert

INHOUD

Ledennieuws 3
Frans Mensink 4
Reclamefabriek 8
Vandersteen 11
Koffieklets 14
Reclamestrips 17
Advertenties 22

Voorplaat :
exclusieve cover van Frans Mensink

Overname van artikels of illustraties, zelfs gedeeltelijk, is niet toegelaten zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever.

Lidgeld 1997:
(B):600fr, nr.**001-2980926-95**
(Nl): **40** Nlg, Giro **7616528**

Redactieadres:
Brabant Strip vzw
Berreweide 34, 1840 Londerzeel.
tel: 052/30.50.40

Agenda

13 december-25 januari **Turnhout**
tentoonstelling rond het thema *"Loopgravenoorlog"* van Tardi in De Warande. Alle dagen van 14 tot 18u. , zondag ook van 10 tot 12u. Gesloten op maandag, Kerst- en Nieuwjaarsdag.

6 tot 21 december **Temse**
tentoonstelling *De strip in de post- en sluitzegel* in het Gemeentemuseum van Temse. Open in het weekend. Op zaterdagen open van 14 tot 18u., op zondagen van 10 tot 12u. Toegang gratis.

1998

11 januari 1998 **Berchem**
4de Strip, platen&CD-beurs in het Alpheusdal te Berchem (Antwerpen) vanaf 10u.
Info : 03/236.25.40 (12-18u.)

22 februari 1998 **Lichtervelde**
Jaarlijkse bijeenkomst van stripverzamelaars in zaal "Ten Boomgaarde". Het is de bedoeling strips te ruilen in gezellige kring met een minimum aan kosten.
info : Filip Vanderper 051/24136

22 maart 1998 **Opwijk**
Stripbeurs in jeugdhuis Nijdrop vanaf 10uur. info : 052/35.61.65
Brabant Strip is aanwezig. De organisator beloofde leden gratis entree op vertoon van lidkaart.

16 mei 1998 **Den Bosch**
6de grote stripbeurs van 's-Hertogenbosch in de Brabanthallen in een nieuwe (grotere) zaal. info : (0031)(0)40-2521009
Gratis entree voor de leden op vertoon van lidkaart.
Brabant Strip zal er zijn.

17 mei 1998 **Ganshoren**
Stripbeurs met als thema "jonge striptekenaars".

AANDACHT!

We beschikken nu ook over
E-mail.
Stuur je tekstjes snel naar :

Amber-VM@tornado.be

Ledennieuws

Tijd voor de allerkleinste bijdrage...

Namelijk het bedrag van **600** luttele frankjes dat wij broodnodig hebben om wéér een jaar door te kunnen gaan op dezelfde weg. In ruil beloven we zoals elk jaar een kwaliteitsverbetering, en wie al langer lid is, weet dat dat toch geen loze beloften zijn. Voor Nederland kregen we graag opnieuw **40** gulden, want de posttarieven zullen ook dit jaar zonder twijfel weer omhoog gaan.

Onze leden hebben het in deze tijd van het jaar niet gemakkelijk, met een glas champagne in de ene hand en de cadeau's in de andere. Daarom maken we gebruik van de beste uitvinding sinds de tandenstoker : het haast-volautomatische-betaalformulier. **Het hoort als bijlage in dit nummer te zitten.** Het volstaat om op de strategische plaats een handtekening te plaatsen en het afgescheurde formuliertje bij de bank of de post te deponeren. Liefst niet wachten tot in februari, want de verzending van het volgende nummer hangt er van af.

De pechvogels die om één of andere reden het formulier in bijlage niet kunnen vinden (zo zijn er elk jaar wel een paar - teveel champagne natuurlijk), kunnen het bedrag ook gewoon zelf overmaken. De rekeningnummers staan in het colofon op pagina twee.

Dank bij voorbaat. Het is voor een goed doel zullen we maar zeggen.

Winterbeurs

Een vergeten strandstoel. Blankenberge in de winter.

Wij waren aanwezig op de toch wel gezellige papierbeurs in de Kerkstraat in Blankenberge. Waar was u? Er waren niet zoveel stripliefhebbers opgedoken. Wellicht was dit iets te laat op het seizoen om nog veel publiek te trekken. Turnhout één keer in de twee jaar, dat gaat nog, maar verder is december geen ideale maand voor een stripbeurs aan de kust. Toch loonde het interessante aanbod van tijdschriften en weekbladen de moeite. De verplaatsing was voor de ware liefhebber niet tevergeefs, zo kon Jean Smits tot zijn tevredenheid een aantal manco's van zijn lijst schrappen. De trouwe fans van Bob Mau kwamen van heinde en ver afgezakt om een mooie tekening te laten maken in het recenste album, en hadden alle tijd voor een rustige babbel. Dat is natuurlijk ook belangrijk.

Oproep

Philippe Mouvet, die bezig is met een onderzoek naar de geschiedenis rond Spirou/Robbedoes en *tot op het bot wil gaan*, zoekt nog steeds informatie over de Spirou/ Robbedoes kalenders van 1941 (waarschijnlijk Rob-Vel), 1943 (Jijé), 1945 (Jijé). 03/ 827.31.67

Wensen

We wensen iedereen gezellige eindejaarsfeesten, en zo weinig mogelijk "schade" de volgende morgen.

Het bestuur.

De reageer-buis

HIJ KOMT, HIJ KOMT! DE LIEVE GOEDE S...

De weken voor de stripdagen van Breda waren erg onrustig. Geruchten en tal van speculaties over het wel of niet verschijnen van de volgende editie van de stripcatalogus deden de ronde. Wat gaat er gebeuren? Hoe interessant is het om nog te blijven verzamelen? Hoe reageren de liefhebbers, die een vaste kern vormen, op de vernieuwde prijzen? Gaat *Kiekeboe* van 300fr naar 15.000fr? Wordt *Collectie Jong Europa* over 5 jaar nog verzameld? Welke nieuwe tekenaars doen er een blijvende entree? Vertrouwen de banken, beleggers en bezitters van aandelen hun geld toe aan de snel stijgende markt van het beeldverhaal? En komt de interesse in het stripboek op eenzelfde niveau als de kunstwereld of blijft het tobben in de marge? Allemaal onzekerheden waar we eigenlijk geen raad mee weten! Voor wie uit winstoogmerk verzamelt is het een welgevallen te zien dat sommige prijzen de pan uit rijzen. Anders is het echter gesteld met veel verzamelaars die al heel wat jaren meehobbelen. Wie zullen er deze keer weer afhaken? En dat terwijl er zat te krijgen is en de markt vreemd genoeg rijkelijk (over)verzadigd is. Een persoonlijke stelling die ik baseer op eigen waarneming. Een waarneming welke ik onderbouw door het overmatig dumpaanbod dat dit jaar in Breda, evenals in voorgaande jaren, hoog opgetast op de tafels lag. Persoonlijk ben ik zeer tevreden en verheugd met het uitblijven van de nieuwste editie van de catalogus. Wellicht een heel opmerkelijke uitspraak uit mijn mond. Want voor wie regelmatig dit blad leest, en dat zijn er niet weinigen, zal het niet ontgaan dat ik eerder zelfs pleitte voor een jaarlijkse *actuele* editie van de stripcatalogus. Een jaarlijkse actuele editie om wildgroei, onrust en onzekerheid op de markt te voorkomen. Een stelling die ik overigens nog steeds aanhang. Een jaarlijkse uitgave, althans in Nederland, blijkt technisch misschien nog onvolkomen en laat dientengevolge wellicht nog lang op zich wachten. Een nadeel voor de uitgever. Een belangrijke drijfveer kan echter ook zijn dat veel uit professie handelende verzamelaars vanwege de kosten die zo' n aanschaf met zich meebrengt, zal besluiten zo nu en dan eens over te slaan. Lang wachten gaat doorgaans weer samen met nieuwsgierigheid. Wat is wijsheid? Ik zal niet nalaten te melden dat in de tussendeliggende tijd vòòr de vorige edities, de prijzen voor goede oude stukken in de praktijk in veel gevallen al veel hoger lagen dan de catalogus aangaf. Met name Jacobs en Hergé deden het toen erg goed. Die prijsontwikkeling was een heel aardige aanwijzing en een gezond teken, welke een nieuwe editie in dit specifieke geval tot een bittere noodzaak maakten.

Nu is dat zeker nog **niet** het geval. Kuifje wordt ouder en de interesse in zijn persoon gaan merkbaar achteruit. Er wordt op beurzen minder naar hem gevraagd. Met uitzondering van de luxe en gelimiteerde markt (vanwege het kunstmatige karakter heb ik mijn afkeer hierover in vorige stukjes duidelijk laten blijken) welke naar grote tevredenheid bloeit. Thans is met verzamelen heel sterk een omgekeerde tendens waarneembaar. Met name bv. ten aaanzien van *Favorietenreeks*, *Classics*, *Piccolo's* en *beeldromans*. Soms lijkt het wel, als worden deze wegbereiders van het beeldverhaal amper nog verzameld. De prijzen hiervoor zouden dus in principe omlaag moeten. "Beurscorrectie" in de meest letterlijke zin van het woord.

Een telefoontje met de vraag aan Hans Matla wanneer de S... komt, bracht in deze verheldering en het verlossende woord viel: "De nieuwe aangepaste editie van de stripcatalogus zal vermoedelijk, en dat is zeer hoogstwaarschijnlijk, uitkomen tijdens de stripdagen in Haarlem medio 1998". Tot besluit aan nieuwelingen in stripverzamelland, geheel *gratis ende voor niets* dit advies : "bezint eer ge begint"! *Willem in't Hout*

"Ach ja, artistiek geeft zo'n reclame-strip natuurlijk weinig voldoening"

Een gesprek met Frans Mensink en Huibert van der Meer

- Jan van de Ven& Jac Pijnenburg -

Aan een groot prikbord in de studio van illustrator Frans Mensink *(geb. 12 maart 1959, Zwolle)* hangen tal van illustraties van zijn hand. Wat daarbij als eerste opvalt, is de grote verscheidenheid aan stijlen en projecten.
Momenteel werkt Frans aan een Stedenstrip, die geheel speelt in Venlo. In het kort komt het *systeem Stedenstrip* hier op neer : tegen betaling participeren ongeveer een dertigtal Venlose bedrijven in dit stripalbum. Er wordt een avontuur in Venlo beleefd en al deze participanten - adverteerders dus - passeren de revue. Voor Frans is dit inmiddels zijn derde Stedenstripproject. Eerder tekende hij al Nijmegen en Helmond. Opvallend is, dat hij voor elk album heeft samengewerkt met tekstschrijver Huibert van der Meer *(geb. 18 mei 1964, Den Haag)*. Temeer omdat er aan de reeds verschenen Stedenstrips een klein legertje van verschillende tekenaars en tekstschrijvers heeft gewerkt. Huibert, die eveneens in Frans' studio aanwezig, en Frans verstaan elkaar goed en zitten qua humor en onderwerp dikwijls op dezelfde golflengte.
Frans toont ons een slide-show op de computer. Zijn zeer uiteenlopende werkzaamheden passeren op 't beeldscherm de revue. Voornamelijk reclamewerk in opdracht, maar ook heeft hij zorg gedragen voor de computer graphics (matte paintings) van de VPRO jeugtelevisieserie *Zeeuws meisje*, en illustreert hij al jaren de *Hard Rock/Heavy Metal-agenda* en de *Vuurwerkkrant*. In het tijdschrift *De Aardschok* heeft Frans Mensink zijn one page-strip IGOR. Thans is hij betrokken bij de voorbereidingen van de speelfilm *Abeltje* naar het boek van Annie M.G. Schmidt. Zoveel verschillende stijlen beheersen, waar kan je dat aanleren, vroegen wij ons af.

Frans Mensink : "Ik heb als opleiding Havo gevolgd. Nee, ik heb geen enkele tekenopleiding gedaan. Bovendien ben ik van mening dat men op kunstacademies zaken leert die volstrekt onbruikbaar zijn voor het medium strip. Ik voel me ook beslist géén kunstenaar.
Huibert van der Meer : "Bij mij exact hetzelfde verhaal, een middelbare schoolopleiding, een jaartje cultuurwetenschappen en verder niks. Ik ben volledig autodidact".

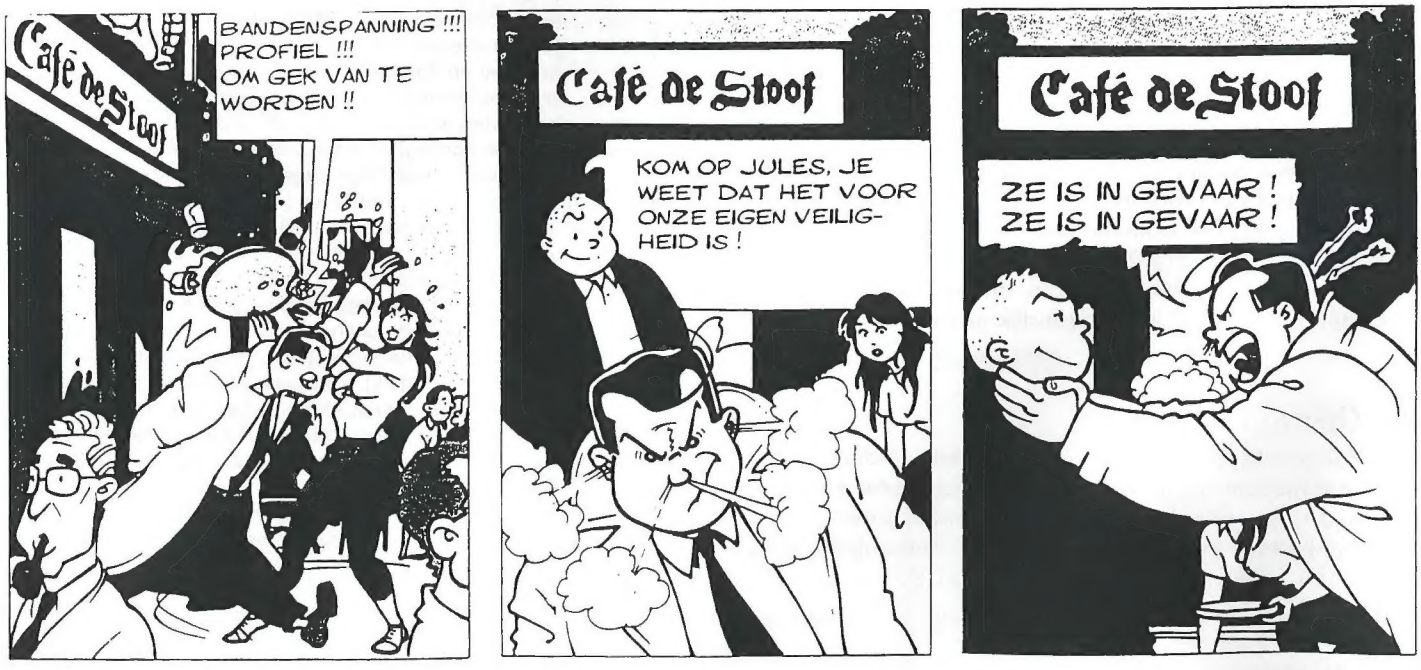
Café de Stoof
BANDENSPANNING !!!
PROFIEL !!!
OM GEK VAN TE WORDEN !!
Café de Stoof
KOM OP JULES, JE WEET DAT HET VOOR ONZE EIGEN VEILIGHEID IS !
Café de Stoof
ZE IS IN GEVAAR !
ZE IS IN GEVAAR !

**Fragment uit *Nare Blaren in Nijmegen*, door Huibert van der Meer en Frans Mensink.
Na het bezoek aan Café de Stoof krijgen onze helden natuurlijk trek in een pannenkoek,
en die eten ze natuurlijk in... *pannekoekhuis 't Hoogstraatje!***

De afbeeldingen op deze pagina's zijn inderdaad van dezelfde auteur! Het is duidelijk dat de stijlen die Frans Mensink hanteert voor de reclamestrips en voor zijn eigen werk, mijlenver uit elkaar liggen.

met tekst van Huibert. We wilden ook eens buiten het commerciële Stedenstripcircuit samenwerken.

HvdM : Ik heb inmiddels een stuk of elf Stedenstrips geschreven, en er zullen er wel nog een aantal volgen. De rest zal de toekomst ons wel leren! de strip waar Frans en ik aan werken, gaat in elk geval gepubliceerd worden. Het komt maar zelden voor dat twee creatieve geesten van verschillende disciplines elkaar zo blindelings aanvoelen. Zoiets moet wel tot iets fraais leiden.
FM: Desnoods geven we het gewoon zelf uit. Je moet gaan voor datgene wat je werkelijk zelf mooi vindt om te maken. Als je alleen maar voor opdrachtgevers blijft werken, bloedt je artistiek gezien een beetje dood!

Kunnen jullie van het maken van strips leven?
HvdM: Ja, het schrijven van stripscenario's zorgt bij mij wel voor brood op de plank. Ook nog een beetje beleg, trouwens.
FM: Nee, niet alleen van de strips. Ik verdien voornamelijk mijn brood met reclamewerk, illustraties voor tijdschriften en computerwerk zoals voor *Zeeuws meisje*.

Op welke leeftijd begonnen jullie te tekenen, resp. te schrijven?
FM: Pfff... ik denk zo rond m'n vierde. Ik tekende massascènes met kleine poppetjes. Ik ben altijd blijven tekenen. Pas veel later drong het tot mij door dat ik tekenaar wilde worden".
HvdM: Ik was elf à twaalf jaar, toen ik me voornam een schrijver te worden. Verhalen, gedichten, romans en essays, daar dacht ik toen aan. Ik had absoluut niet verwacht in de stripwereld te belanden. Ach ja, 't kan raar lopen!

Liggen er nog onuitgegeven strips bij jullie op de plank?
FM: Ja, ik heb ooit een strip in opdracht getekend, getiteld *Pompie de Robodol.* Helaas ging de uitgever vlak voor de publicatie failliet. Voorts heb ik nog veel erotisch werk, voornamelijk korte verhalen. Elke minuut die ik niet voor een opdrachtgever werk, steek ik in m'n vrije werk.
HvdM: Ongepubliceerd stripwerk niet, nee. Wel hele stapels andersoortige geschriften.

Wat kunnen we in de toekomst nog van jullie verwachten op het gebied van Stedenstrips? Of zijn jullie weer met iets anders bezig?
FM : Ofschoon ik tot nu toe echt niet tevreden ben over de inkleuring en het drukwerk, wil ik onder gewijzigde voorwaarden en omstandigheden best nog wel eens zo'n Stedenstrip doen. Voorts heb ik natuurlijk mijn vaste klanten, mijn steeds terugkerende opdrachten. De televisie- en filmwereld hebben ook mijn belangstelling. Ik wil gewoon lekker bezig zijn aan dingen waar ik achter kan staan. Ik ben ook bezig aan een erotische science fiction-strip

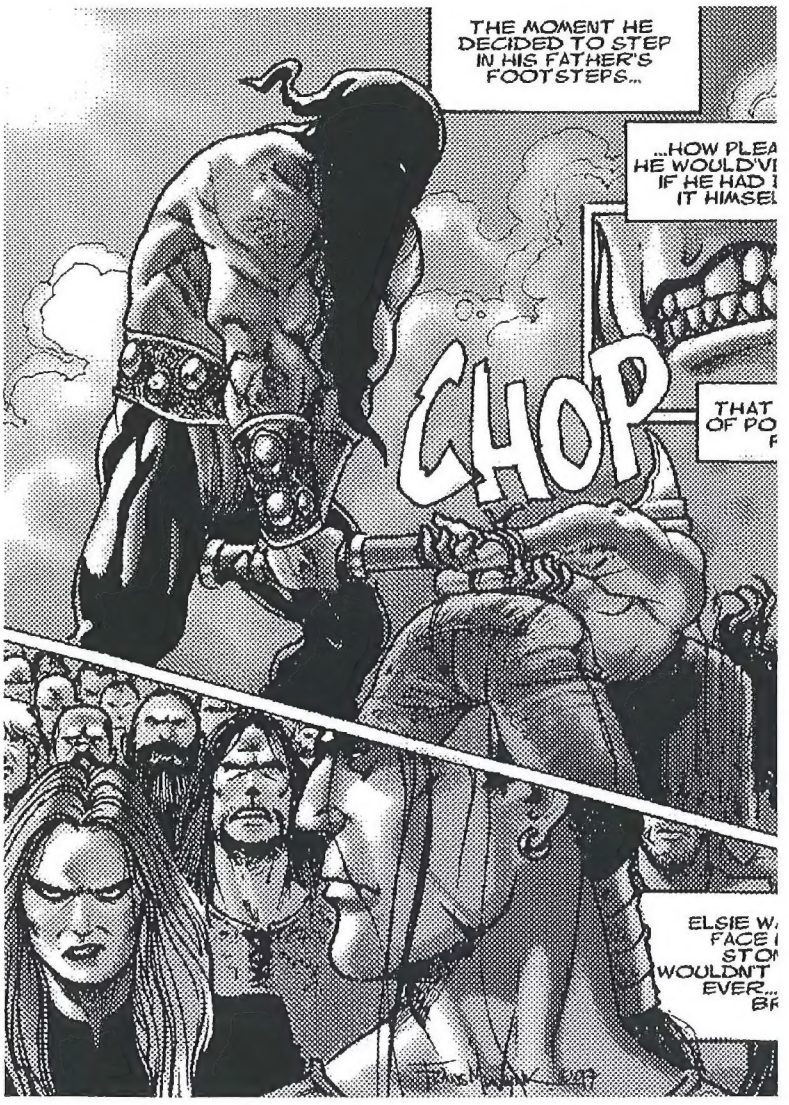

Wordt de tekenstijl resp. de schrijfstijl van de Stedenstrips je opgelegd door de uitgevers?
HvdM: Ach ja, artistiek geeft zo'n Stedenstrip natuurlijk weinig voldoening, daar je toch verplicht bent de lange rij van participanten in het verhaal te verwerken. Hierdoor ontstaan natuurlijk gedwongen situaties, ja, stoplappen zeg maar. Maar toch, binnen de beperkingen van het genre tracht ik er het maximum uit te halen. De ene Stedenstrip leest echter wat lekkerder dan de andere, dat is een feit.
FM: Zoals je hebt kunnen zien, is mijn eigen stijl nogal wat expressionistischer, veel explosiever ook. Zo'n Stedenstrip is niet mijn eigen stijl van tekenen. De strip wordt op de computer ingekleurd, waardoor geen gebruik gemaakt kan worden van arceringen en bovendien moeten de lijntjes helemaal afgesloten zijn! Als je bijvoorbeeld een broek blauw inkleurt, en de zwartlijnen van de broek zijn niet helemaal afgesloten, dan loopt het blauw gewoon door in het decor! De creativiteit wordt dus behoorlijk ingeperkt.

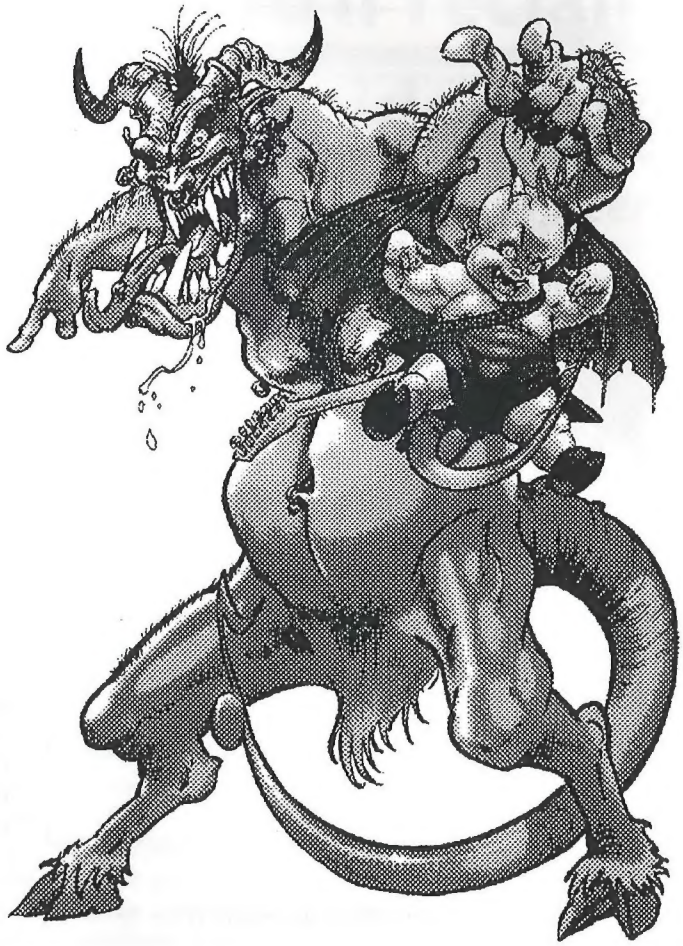

Die reclamestrips verwijzen duidelijk naar de -Belgische- "klare lijn". Waar liggen op stripgebied jullie voorbeelden en invloeden? Wat vinden jullie zelf bijvoorbeeld van die Belgische klassiekers?
FM: Zelf vind ik Serpieri en Manara erg goed. *Druuna* vind ik helemaal te gek: de indeling, het verhaal, de erotiek! Ik ben nu eenmaal een groot liefhebber van erotisch getint werk. Ook *Ravian* en dingen van Hein de Kort, dan wel alleen vanwege de humor, niet om de tekenstijl, en verder *De familie Doorzon* en werk van Liberatore. De Belgische klassiekers? Guust vind ik wereldtop! Och, de Suskes & Wiskes waren in het begin natuurlijk leuk, later niet meer. Bovendien heb je kunnen zien dat mijn eigen stijl absoluut geen overeenkomsten vertoont met de Belgische klassiekers.

HvdM: Joh, ik lees eigenlijk alleen maar "normale boeken", literatuur, filosofie en poëzie! Ik ben dus op stripgebied niet door stripmakers beïnvloedt. Tja, die Druuna vind ik ook erg sterk en verder alternatief stripwerk. Vroeger las ik als kind natuurlijk *Kuifje* en *Asterix*. Kuifje is wat mij betreft overeind gebleven, Asterix boeit me absoluut niet meer. De verhalen van Blake en Mortimer zitten wel aardig in elkaar. Suske & Wiske heeft mij helaas nooit kunnen boeien! Is dat erg, jongens?
FM: Welnee!

Bedankt voor het interview.

Ter illustratie van dit artikel gaf Frans Mensink ons een aantal tekeningen mee, waaruit duidelijk blijkt dat hij verschillende stijlen in de vingers heeft. Hij tekende ook een exclusieve cover voor dit magazine! De krijgshaftige dame, die zo te zien de mythologische Europa voorstelt, ontvoerd (?) door de stier, is schitterend in kleur! Helaas konden we dat binnen het korte tijdsbestek niet meer klaar krijgen en moeten we met pijn in het hart genoegen nemen met een grijze versie.
In ieder geval zullen we zonder twijfel nog wel meer horen van de demonen van Frans Mensink ...

Geen Zeeuws meisje (links), maar toch ook niet onaardig...

DORIS DOBBEL compleet

Voor het eerst alle 680 afleveringen in een collectie van 12 albums.
formaat 35 X 25 cm, slappe kaft, W/Z binnenwerk.
Marc Sleen maakte voor de gelegenheid een 4-kleuren cover die bij alle albums gebruikt zal worden.
Geplande verschijningsdatum : Uitgesteld tot midden 1998
Oplage : ong. 350 ex. exemplaren.
Alle boeken zullen samen verschijnen en gaan (12 X 600 bf =) 7200 BF. kosten. Zij die vooraf inschrijven (en 1000 fr voorschot betalen!) zullen vermeld worden in de lijst van de voorintekenaars in het laatste boek van de reeks en krijgen de luxe cassette waar alle boeken mooi inpassen er gratis bovenop (waarde 1200 bf.).
Wie zich wil inschrijven kan dit doendoor een brief op te sturen met duidelijk geschreven naam, voornaam en adres. En door 1000 bf te storten op rek. num. 380-0084144-19 op naam van Peter Bonte. U kunt ook een gekruiste check op naam meesturen (op eigen risico). Er kan nog ingeschreven worden tot ong. eind December.
De boeken moeten afgehaald worden op een van de stripbeurzen die wij zullen aandoen of in de winkel op onderstaande openingsuren of na afspraak.
Als de boeken klaar zijn zullen alle inschrijvers nogmaals persoonlijk gewaarschuwd worden.

BONTE

Tweedehands strips, boeken en cd's
Heidelbergstraat 5
8200 St. Michiels Brugge

open : di - do : 13 tot 19 u
vrijdag : 13 tot 21 u
zat. : 10 tot 12 / 13 tot 19 u
gesloten Zon- en Maandag

tel. : 050 / 39.29.81 (8-20 u)
050 / 39.04.85 (prive)
fax : 050 / 38.35.78

Losse originele pagina's

Craenhals	Pom en Teddy	12.000
Piroton	Michel en dick	1.500
Piroton	Jess Long	2.500
Funcken	doc Silver	1.500
Funcken	Witte Ruiter	3.500
Franz	Hannah	5.000
Franz	Thomas Noland	3.000
Franz	Lester Cocney	3.500
Remacle	Zwartbaard	3.500
Bob De Moor	Snoe en Snolleke	5.000
Reding	Jary	1.700

STRIPWINKEL ALEX

GITSCHOTELLEI 88
2600 BERCHEM
Tel : 03/236.25.40
Open : Ma-do 12u-18u
Vrij 12u-19u
Za 10u-18u

NIEUW PROJECT VANAF OKTOBER!

SPAARAKTIE GENUM. EN GESIG.

KLEURENLITHO'S

FORMAAT 40 x 50 - OPLAGE 200 EX.
NR 1 : HERMANN (JEREMIAH)

ONTVANG JE GRAAG BERICHT VAN ELKE SIGNEERAKTIE OF UITGAVEN VAN "STRIPWINKEL ALEX", BEL ONS JE GEGEVENS DOOR OF KOM EENS LANGS. TOT DAN !

Het Besloten Land
trading cards
verzamel ze!
Wist ge nog meer aan de Leidoptinisten
SPECIAL 3
Strips · Comics · Cool Media ·
Parijsstraat 16 · LEUVEN · 016/22.58.40

ADVERTENTIES

Voor een goed begrip...
Advertenties, meegedrukt in het magazine of bijgevoegd als losse folder, vallen volledig onder de verantwoordelijkheid van de adverteerder.
Brabant Strip vzw is niet betrokken bij eventuele uitgaven of acties die erin aangekondigd worden, tenzij uitdrukkelijk vermeld.

Een kijkje achter de schermen van de reclamestripfabrieken

Die Nederlanders toch... je moet ze toch nageven dat ze qua organisatie een divisie hoger spelen. Neem nu bier. Het beste bier vindt je hier in België en nergens anders. Daar hebben wij geen consumentenonderzoek voor nodig. Vraag het maar aan bierkenner Michael Jackson. Maar de Nederlanders, die verkopen hun Heineken overàl! Zo gaat het blijkbaar ook met strips. De Europese strip werd naar een hoogtepunt gevoerd in België, maar de merchandising rond strips, dat is natuurlijk een zaak voor Nederland. De reclamestrip is bij ons de gewoonste zaak van de wereld, maar in Nederland wordt dat gewoon een industrie!
Dat kunnen we illustreren met de bekende "steden"-reclamestrips. Het moet een groot succes zijn, want er verschijnen steeds meer delen. Er zijn zelfs al minstens twéé uitgevers die er brood in zien.

- Jean-Pierre Legein -

KUB Jules & Ollie Stedenreeks
Op diverse stripbeurzen in Nederland kan je uitgeverij KBU promotie zien voeren met een opvallende stand. In 1996 presenteerden ze in Breda twee nieuwe avonturen van *Jules & Ollie*, nl. *Het Goud van Gouda* op 5000 ex. en *Het dossier Delft* op 8.000 exemplaren, inclusief speciale uitgave voor Ikea. Opvallend bij deze reeks is, dat ze grafisch geïnspireerd lijkt op de beroemde "klare lijn". Dat geldt alvast voor de covers en de presentatie, waar Hergé, Jijé en hun volgelingen als Yves Chaland nooit ver af zijn (zie afb.) Binnenin het album houden de tekenaars de vergelijking met de grote voorbeelden meestal niet erg lang vol.

Ondertussen is de *Jules & Ollie stedenreeks* uitgegroeid tot 23 delen. Album 22 , *Gevaar in 't Goor* verscheen op 5.000 ex. en werd getekend door Martin Rube. Het nieuwste album, nr.23, is *De Markies van Bergen op Zoom* op 9500 ex. Arie van Vliet was ditmaal de tekenaar. Bij KBU was men verwonderd dat wij in België altijd over de nieuwste info blijken te beschikken over deze typisch Nederlandse reeks. Niet moeilijk als je over goeie, hardwerkende medewerkers beschikt.
We konden zo de hand leggen op een bijzondere documentatiemap voor bedrijven over het KBU-album *De schim van Breda*, dat verscheen op 7.500 ex. Deze documentatie leert het een en ander over de wijze waarop het bedrijfspand, de producten, de diensten en eventueel personen uit de firma illustratief in beeld gebracht worden. Verder wordt verklaard wat het allemaal zou kosten om de eigen specifieke wensen van het bedrijf in de strip te verwerken. Voor fl. 350 krijgt een bedrijf een illustratie in het album en wordt bijvoorbeeld de voorgevel van het bedrijfspand met zijn naam in het stripalbum opgenomen. Eén derde pagina (3 plaatjes) kost fl. 975, 2/3 pagina (6 plaatjes) fl. 1.750 en een volledige pagina (9 plaatjes) kost fl. 2.500. Een echte hoofdrol voor het bedrijf in kwestie (25 plaatjes), kost het lieve sommetje van fl. 6.250. Exclusiviteit garandeert men bij deelname vanaf 2/3 pagina, enkele uitzonderingen daargelaten, zoals horeca-bedrijven. De firma die deelneemt krijgt gratis tien presentexemplaren. Bovendien kan het bedrijf het album tegen een gereduceerd tarief van fl. 8 bijbestellen. De albums worden lokaal en regionaal verdeeld.

Exclusieve albums (en daarmee bedoelt men dat deze een aparte eigen pagina met het logo van de firma bezitten ofwel een aparte voorkaft), zijn uiteraard alleen voor de klanten en relaties van de desbetreffende firma bestemd. De albums worden dus grotendeels betaald door de adverteerders. Dat betekent niet dat ze gratis zijn! Een gewoon album kost de liefhebber fl. 12.50 (zo'n 220fr.) Verzamelaars kunnen de promotieversie wel aankopen, de exclusieve uitgave verzamelen en bemachtigen, dat is een kwestie van speuren, kontakten opbouwen en hardnekkig volhouden.
Maar zo kent u ons natuurlijk ...

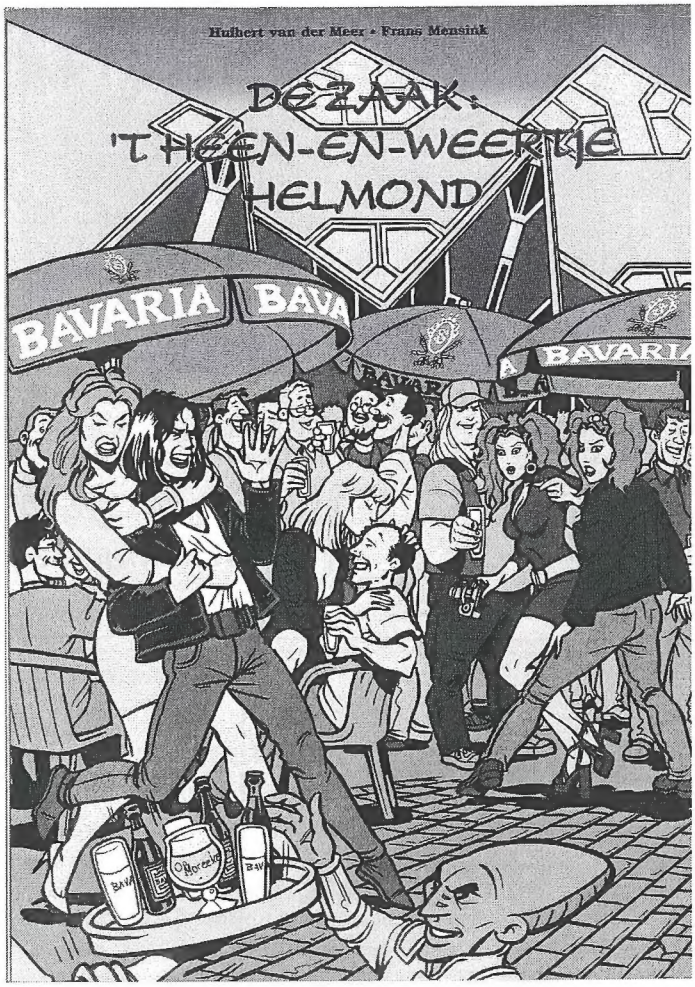

Concept Stedenstripboeken

Nee, hoewel het opzet van de reeks tot verwarring kan leiden, zijn dit geen albums van Jules & Ollie, maar zogenaamde dossiers van De Klare Lijn, een krant die op zoek is naar de primeur van een geheimzinnige zaak die zich telkens afspeelt in een andere stad in Nederland.

- Patrick van de Kerkhof -

Het betreft hier een prachtvoorbeeld van een reclamestrip. De hoofdrolspelers beleven hun avonturen in een decor dat maar één doel heeft, namelijk reclame maken voor bedrijven en instanties van de desbetreffende stad.

21-05-97 : Deel 1
De zaak: 't virtuele wonder van Waalwijk
tekeningen van Richard van der Pol
23-06-97 : Deel 2
De zaak : Het Bossche hart
tekeningen van Carry Brugman
23-07-97 : Deel 3
De zaak: 't heen-en-weertje Helmond
tekeningen van Frans Mensink
13-10-97 : Deel 4
De zaak : De vrede van Ede
tekeningen van Eric Mezon
24-10-97 : Deel 5
De zaak : Vuurwerk in Venlo
tekeningen van Frans Mensink
10-11-97 : Deel 6
De zaak : Het mysterie van Oss
tekeningen van Martin Rube

Uiteraard wordt er met grote regelmaat "afgeweken" van de verhaallijn om, u begrijpt het al, reclame te maken. De manier waarop dit echter gedaan wordt, is niet storend (voor wie de spelregels van de reclamestrip accepteert tenminste) en het zit knap in elkaar. Hiervoor is scenarist Huibert van der Meer verantwoordelijk, die werkzaam is bij de uitgeverij van deze albums, Concept B.V. uit 's-Hertogenbosch. Diverse tekenaars werken mee aan deze reeks. Op dit moment zijn al zes albums verschenen, die verkrijgbaar zijn in de stripwinkel voor twaalf hele guldens en vijfennegentig centen het stuk (dat is zo'n 235fr.).

Vermeldenswaard is nog dat de titel in foliedruk op de cover staat, wat een glitter-effect geeft, en dat er een lijst opgenomen is met alle bedrijven en instanties waarvoor reclame wordt gemaakt in het album, met hun telefoonnummers.
Van deel 2 bestaan er naast de reguliere uitgave nog twee speciale uitgaven die niet in de stripwinkels te koop zullen zijn. Het betreft albums die aangeboden worden door het "Koning Willem college" en de "HAS Den Bosch". Beide albums zijn herkenbaar aan het ontbreken van de foliedruk en de afwijkende omslagtekening. De voorgrond, met de hoofdpersonages in en rond de rode auto, is bij de albums gelijk, de achtergrond is echter bij alle drie verschillend. De achtergrond van de reguliere uitgave betreft een tekening van het centraal station van 's-Hertogenbosch, terwijl bij de speciale uitgaven de gebouwen van de scholen zijn weergegeven. Bovendien staat op de titelpagina vermeldt: "Dit boek wordt u aangeboden door:", waaronder het logo en de naam van de school is vermeld.
Het is de bedoeling dat er in 1998 per kwartaal drie delen zullen verschijnen. Wij houden u op de hoogte.

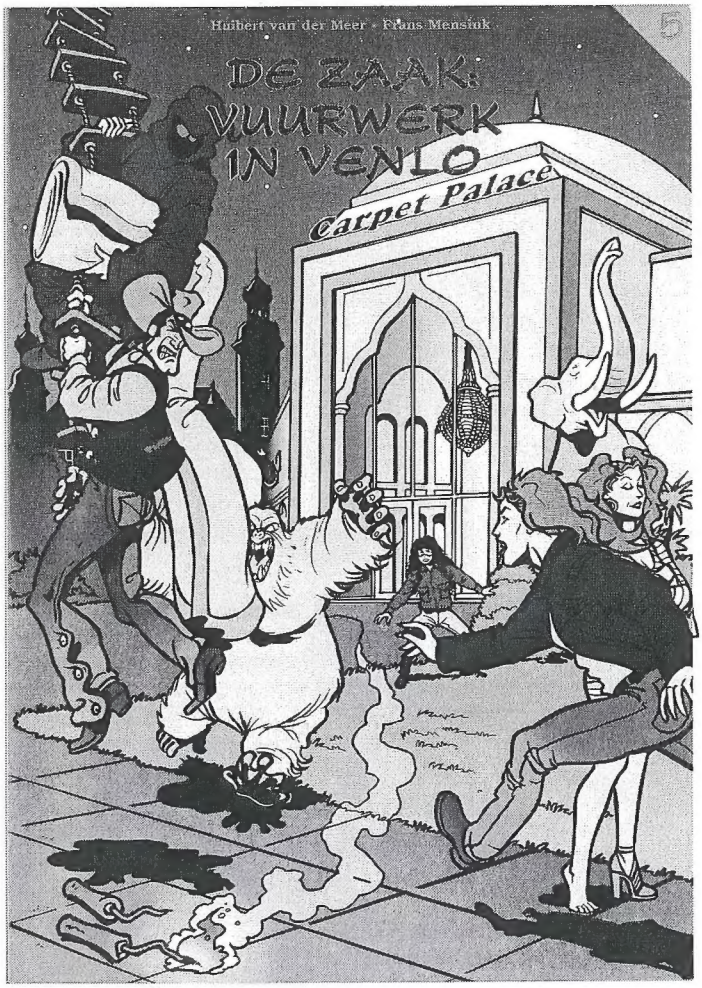

OPENINGSUREN :

WEEKDAGEN:
VAN 17.00 TOT 20.00 H
VRIJDAG :
VAN 15.00 TOT 20.00 H
ZATERDAG :
VAN 10.30 TOT 19.00 H
ZONDAG :
VAN 10.30 TOT
13.00 H
OP 50 M VAN
HET STATION

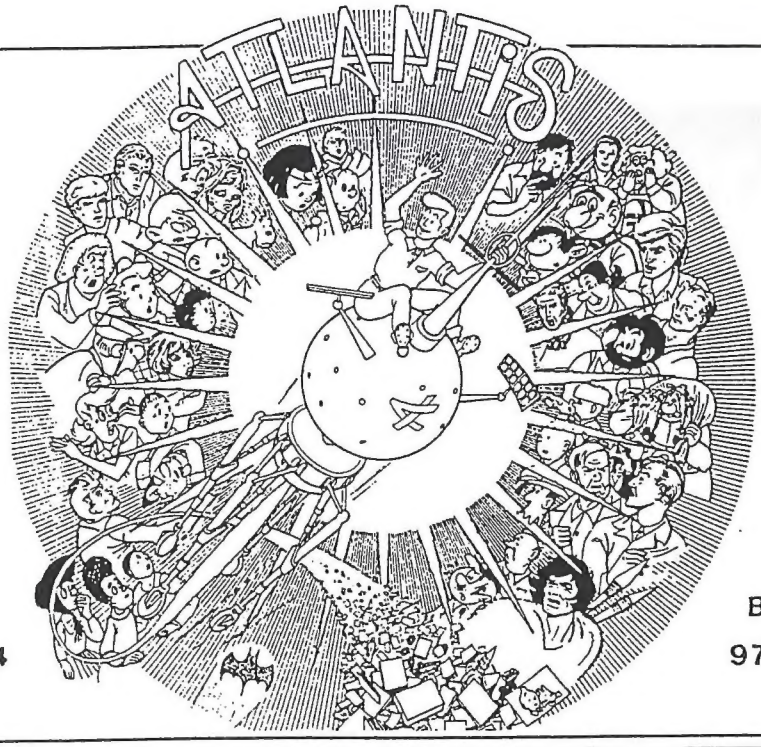

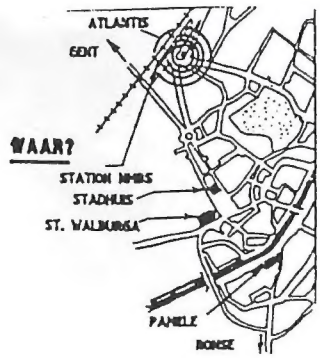

FAX/TEL. 055/31.81.74

BROEKSTRAAT 2
9700 OUDENAARDE

STRIPWINKEL

GOBELIJN

MECHELSESTRAAT 35
LEUVEN
TEL. 016 / 23.55.86

OPEN VAN MAANDAGOCHTEND TOT ZATERDAGAVOND
VAN 10 TOT 18 UUR

STRIPWINKEL

HET „B"-GEVAAR

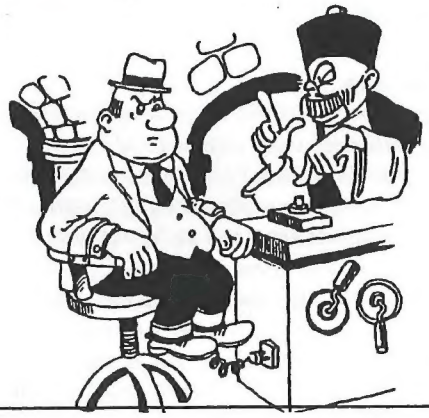

ERIK DENEYER

Greepstraat 15
1000 Brussel

Open
maandag tot zaterdag
van 10u30 tot 19u.
tel/fax: 02/513.14.86

BOEKEN - STRIPS
CD - VIDEOFILMS
INKOOP - VERKOOP
STRIPANTIQUARIAAT

WOEFKE

ANTWERPSESTRAAT 185
2640 MORTSEL (ANTWERPEN)
Open : van 9 tot 18 uur
Donderdag gesloten

De voorzichtige Vandersteen

Deel 2

De goeden en de slechten

In deel 1 (magazine 51) bleek dat De Bokkerijder *niet in album uitgegeven werd, omdat het anti-repressie-verhaal "politiek" niet opportuun leek op dat moment. Ondanks de argumentatie die we daarbij opbouwden, kan er toch altijd twijfel blijven bestaan bij de Thomassen onder ons, indien dit voorval een alleenstaand feit zou zijn. Wees gerust, dit is niet het geval. Er zijn wel degelijk nog andere albums die "in de koelkast gestopt werden" omwille van het politieke thema.*

- Patrick Vranken -

De beslissing omtrent *De Bokkerijder* was er één uit marketingoverwegingen. Rest ons natuurlijk nog de vraag wie die beslissing nam : Vandersteen of zijn uitgever, de toenmalige nv. Standaard Boekhandel? Bij *De Bokkerijder* is nog twijfel mogelijk : heeft Vandersteen na de voorpublicatie ingezien dat het wat te doorzichtig was, of kwam het *njet* alleen van de uitgever? Beide hypotheses lijken verdedigbaar.

We mogen echter aannemen dat Vandersteen, na het succes van de eerste tien verhalen, niet de bedoeling had Suske&Wiske's voor de krant te blijven tekenen die niet in album zouden verschijnen. De vergoeding voor een verhaalpublicatie in de krant zal wel niet onaardig geweest zijn, maar het is pas bij een flinke albumproductie dat de winkel begint te draaien. Waarschijnlijk zal niemand ontkennen dat Vandersteen voor dit aspect zeer gevoelig was. We mogen dus aannemen dat voor het niet (of later) uitbrengen van andere Suske&Wiske albums zeker de uitgever verantwoordelijk was.

De Bokkerijder eindigde op 28 juli 1948, en voor de rest van het jaar '48 kregen we *De Witte Uil* in de krant. Het verhaal speelt zich veiligheidshalve ver weg af en bevat niet direct duidelijke verwijzingen naar de Belgische politieke situatie, hoewel, het gaat om strijdende partijen die zich uiteindelijk verzoenen. Vanaf 8 december 1948 startte *De Mottenvanger*. Dit verhaal verscheen ook niet in album, en, zoals zal blijken, ook al omwille van het delicate thema.

Winnaars en verliezers

Na afloop van WOII kunnen we de wereld opdelen in twee kampen: de "winnaars" (de Geallieerden, het verzet) en de "verliezers" (Nazi-Duitsland, Japan, de collaborateurs). De uitgevers van *De Standaard* vervingen de krant tijdens WOII door *Het Algemeen Nieuws.* Dit dagblad stapte fluks in de collaboratie. Na de oorlog kreeg *De Standaard* dan ook publicatieverbod. Bij de verrijzenis van *De Standaard* in 1947 kwamen heel wat oud-medewerkers, die door de repressie getroffen waren, opnieuw in dienst. Een zeker revanche-gevoel was dan ook niet weg te denken bij personeel en lezers van de krant die voortaan dagelijks uitpakte met Suske & Wiske.

Lambik/ Hitler

Bij lezing van *De Mottenvanger* in de originele krantenversie (S&W Klassiek 11) maken we kennis met twee strijdende partijen, die ons eerst zorgvuldig voorgesteld worden. De Feniksen (lees: de Engelsen, eigenlijk verslagen maar uit hun as verrezen) worden door water gescheiden van de Orakels (lees: de Duitsers). Sidonie wordt keizerin of *Queen* van de Feniksen, en Lambik wordt keizer/führer van de Orakels. Deze vergelijking wordt grafisch doorgetrokken : het is niet moeilijk in de kop van Lambik het karakteristieke smoelwerk van Hitler te herkennen (pag.29, strook 111). Sidonie wordt uitgescholden voor "plutocrate" (pag.25, strook 95). In tegenstelling tot de dictatuur van de Nieuwe Orde, de Nazipartij, staat de Plutocratie voor het politieke stelsel met meerdere partijen. Het werd in de collaborerende pers vaak gebruikt als scheldwoord tegen Engeland. Net voor WOII traden beide partijen nog in het strijdperk op de Olympische Spelen van Berlijn in 1936. In het Suske & Wiske-verhaal gaan die weliswaar door in Feniksia, Engeland dus, en vormen ze de aanleiding tot de oorlog (stroken 75-84).

De Mottenvanger noemt Lambik "'t Nieuw Orakel", een duidelijke verwijzing naar de "Nieuwe Orde" (pag 29, strook 108). De galmende speech van Lambik/Hitler - die niet logisch hoeft te zijn, als hij maar overtuigt - verklaart meteen ook het gebruik van de naam "Orakels" (stroken 118-121).

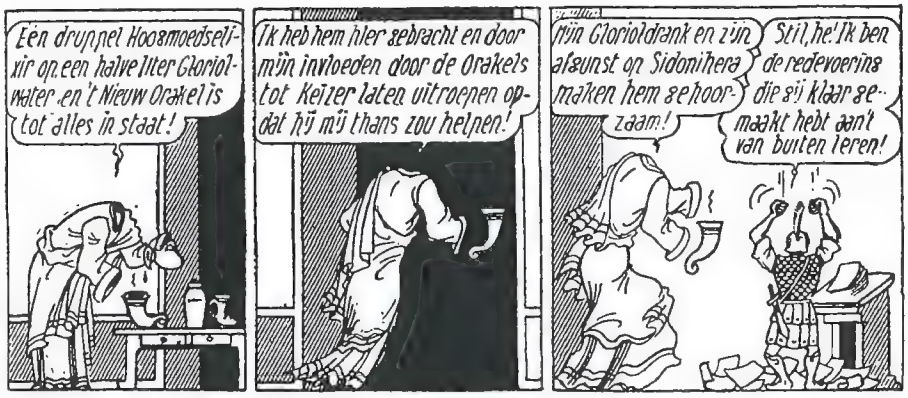
Een druppel Hoogmoedselixir op een halve liter Glorioldrank en 't Nieuw Orakel is tot alles in staat!
Ik heb hem hier gebracht en door mijn invloeden door de Orakels tot Keizer laten uitroepen opdat hij mij thans zou helpen!
Mijn Glorioldrank en zijn afgunst op Sidonie hebben hem geheel zaam!
Stil, he! Ik ben de redevoering die gij klaar gemaakt hebt aan't van buiten leren!

En omdat wij geen sukkels hebben om 't voor ons te doen, roepen wij dus zelf " Oorlog aan Feniksia,,!!!
Oorlog!!
Oorlog!!
Oorlog!!
Oorlog!!
'k Zal mijne vinger eens opsteken! 'k Lou iets willen wagen

Normandië

Er zijn ook scènes die letterlijk de oorlogsgebeurtenissen weergeven. De oproep van Lambik tot "oorlog aan Feniksia", waarop de massa "Oorlog, oorlog" roept - de armen gestrekt(!) - doet onwillekeurig denken aan de historische redevoering van Goebbels waarbij hij de massa vraagt of ze *totalen krieg* willen (pag.31, strook 119-120). Er komt ook een landing in Normandië, waarbij de vloot van de Feniksen op de kust afstevent.

We zien zelfs een massascène die de makers van *De langste dag* had kunnen inspireren (pag. 36, strook 139).

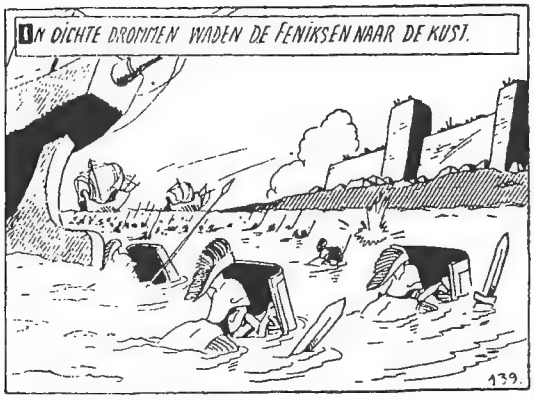

Wie de film zag, weet dat de führer sliep tijdens de landing in Normandië, en niet mocht gestoord worden, zodat kostbare tijd verloren ging voor de Duitsers. Dit historische feit wordt door Vandersteen weergegeven in strook 135, pagina 35.

De Orakels proberen tenslotte een tegenoffensief tegen de stad der Feniksen, maar kunnen het beleg niet breken. Het Ardennenoffensief en Bastogne zijn dan niet veraf. Lambik stuit op een "nuts" van Wiske wanneer hij de overgave eist. (pag. 46-47, strook 180). Als klap op de vuurpijl wordt helemaal op het einde een V1 ingezet tegen de Feniksen... (pag.52, strook 202). Niemand kan bij dit alles ook maar één seconde twijfelen over de achtergronden van deze allegorie. Het *wie-is-wie* stelt zelfs voor een politiek onervaren lezer geen problemen.

De moraal van het verhaal: iedereen is slecht

Maar waar zit dan de politieke "angel" in het verhaal? Wat maakt deze spielerei delicaat? Al op pagina 3, strook 5 wordt de toon gezet. De aarde wordt met vernietiging bedreigd. Lambik's reactie spreekt boekdelen : *"...allemaal zever... Als dat moest waar zijn, zouden er al veel grote kopstukken per raket naar de maan gevlucht zijn om vandaar langs de radio zeggen dat we maar moeten berusten..."*. Het is duidelijk dat hier de Belgische regering in ballingschap bedoeld wordt, die bij de inval van de Duitsers uitgeweken was naar Engeland, vanwaar de bevolking via radio London toegesproken werd. De sneer naar de regering komt duidelijk van de "verliezers", die dit argument hanteren : *"terwijl wij hier de oorlog aan den lijve ondervonden, zaten de hoge omes veilig in Engeland, en nu ze terug zijn, gaan zij vertellen wie goed en fout was"*.

Terwijl het voor de bevrijde bevolking in 1948 toch duidelijk was wie de "goeden" waren (de Geallieerden) en wie de slechten (Nazi's en collaborateurs), scheert Vandersteen in dit verhaal iedereen over één kam.

Vooral de rol van Sidonie, die dus symbool staat voor Engeland en de Geallieerden, ligt zeer gevoelig. Ook zij laat zich ophitsen door de Mottenvanger, in feite Pro-Pagandex, dienaar van Mars de oorlogsgod. Ook zij verdient een percent aan de wapenleveringen (pag 34, stroken 129-130). Ze verklaart zelfs zeer cynisch : *"mijn Feniksen zullen wel marcheren, als ik hen wijsmaak dat het voor de vrede is"*. (pag. 34, strook 130). *"Als de zaak goed gaat, geef ik zelfs een heel klein pensioen aan de weduwen der gesneuvelden"*, antwoord de Mottenvanger nog. *"Wij zijn de goei en zij zijn de slechten"*, zegt Sidonie, ter rechtvaardiging van haar oorlogsverklaring aan de Orakels, en daarom moeten er wapens gekocht worden. (pag.35, strook 134). De oorlog is dus niet meer dan opgezet spel, en alles wordt betaald met belastinggeld (pag.35, strook 133). De houding van Sidonie tijdens de landing -die van Normandië dus- is schokkend : *"Verdorie, aan die zware stukken is een schone stuiver verdiend. Voor.. (die) prijs kan men zeker 20 werkmanswoningen bouwen"* (pag. 37, strook 143). Ook de burgerslachtoffers, die de strijdende partijen maakten bij de bombardementen, worden gebruikt (pag. 13, strook 45). De Antwerpse krantenlezer denkt hierbij zeker aan een voorbeeld dicht bij huis, het bombardement van Mortsel door de Geallieerden op 8 april 1943, waarbij veel slachtoffers vielen. De collaborerende

IN DE VROEGE MORGEN STEVENT DE OORLOGSVLOOT DER FENIKSEN NAAR ORAKLIA.
135
Lambikares, machtige Keizer, de vloot der Feniksen nadert onze kust voor een landingsmaning!!!
Zzzz!
Er uit!! Buiten!! Verdwijn!!! Onbeschaamde Keizerwekker!!

pers buitte dit drama uit voor anti-Engelse propaganda. Er valt dus niet naast de anti-Engelse (of anti-Geallieerden) stemming te kijken in dit verhaal.

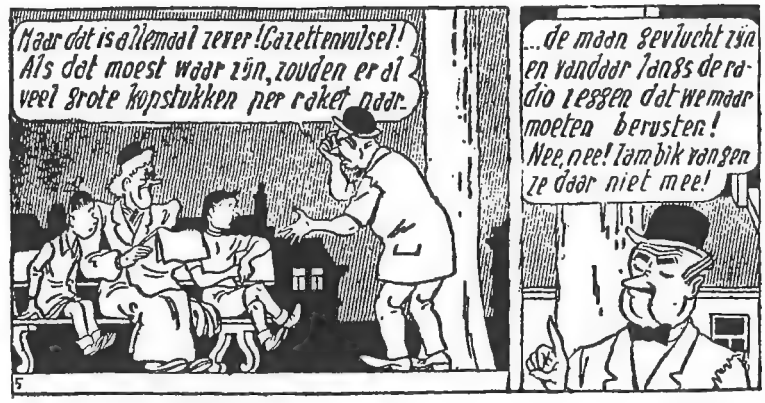
Maar dat is allemaal zever! Gazettenvulsel! Als dat moest waar zijn, zouden er al veel grote kopstukken per raket naar...
...de maan gevlucht zijn en vandaar langs de radio zeggen dat we maar moeten berusten! Nee, nee! Lambik vangen ze daar niet mee!

Een revisionistische visie?

Het is duidelijk dat WOII de geschiedenis in gegaan is als de "rechtvaardige oorlog". Vandaag, vijftig jaar later, zijn inderdaad de nodige nuances aangebracht aan de niet altijd even glansrijke rol van de Geallieerden, maar als er ooit een oorlog als gerechtvaardigd aangevoeld werd, dan was het wel deze. Europa en Azië werden tenslotte bevrijd van dictatuur en uitroeiing op grote schaal. In tegenstelling bvb. tot de visie over de oorlog in Vietnam, om er maar één te noemen, wordt die stelling over WOII ook vandaag nog gehandhaafd door historici.

In 1948 al wordt in *De Mottenvanger* deze visie tot op de grond afgebroken en zomaar eventjes herzien. Wat blijkt? Niet alleen de Nazi's, nee, *beide partijen* hebben gehandeld in een vlaag van hoogmoed en zinsverbijstering. Beide partijen zijn (of liever: waren) even slecht. Niet een beetje meer of een beetje minder, nee, allebei even slecht. Dit is natuurlijk een stelling die net na de oorlog onmogelijk populair kon overkomen bij de weduwen en wezen van gesneuvelden aan het front, bij de slachtoffers van Nazi's of collaborateurs, of bij de geterroriseerde bevolking.

Het is wel een vergoeilijkende stelling die door de "verliezers" kan gebruikt worden als verdediging: *"jamaar, zo slecht waren wij nu ook weer niet, want de zogenaamde goeden waren ook slecht; de oorlog maakt de mens nu eenmaal zo, maar dat moeten we nadien maar vergeten"*. Lambik en Sidonie worden dus als bij toverslag terug normaal : *"Kom, kom, Tante! Ge zijt weer die goeie oude sloor! Ge kon er toch ook niet aan doen, hé?* (pag.42, strook 161) en *"Maar, Lambikske, dan zijt ge terug die goeie ouwe loebas!"* (pag.52, strook 204). Dus is het tijd voor vrede en verbroedering (pag. 54, strook 209-211).

Figuranten in een grieks drama

Opnieuw komt de aap uit de mouw : net als *De Bokkerijder* pleit ook dit verhaal voor vergeving van en verzoening met diegenen die tijdens de oorlog verkeerd geweest zijn. Er wordt weer uitgehaald naar de repressie die zij als onrechtvaardig aanvoelen (pag.11, strook 40). Ook wordt weer verwezen naar de familieleden van collaborateurs : *" 't Is misschien familie van onze Vlaamse leeuw - Dat kan niet, Wiske, dan zou hij vastzitten!"*. (pag.15, strook 53). Hier wordt ook bedoeld dat de repressie gebruikt werd door België om af te rekenen met de Vlaamse Beweging. Alleen gaat de aanklacht tegen de repressie dit keer een flink stuk verder : terwijl in *De Bokkerijder* de "boosdoeners" nog schuld erkennen en willen boeten, worden de "zonden" ditmaal als onbelangrijk afgedaan, want iedereen is tenslotte even slecht geweest. De Belgen zijn figuranten geweest in een Grieks drama, meneer, maar ze zijn niet schuldig aan wat er zich op het toneel afgespeeld heeft. *Wir haben es nicht gewüsst*, dàt is de toch wel simplistische plot van dit verhaal.

Ook hier had men de teksten kunnen wijzigen voor de albumpublicatie, maar dan nog spreken de beelden en de rol van beide partijen voor zich. Het cynisme waarmee WOII beschreven wordt, en vooral de motivatie die de Geallieerden toegekend wordt, maakt het zeer onwaarschijnlijk dat een uitgever van kinderstrips de uitgave hiervan zelfs maar zou overwogen hebben in 1948. Het album verscheen bijna tien jaar later in de Rode reeks, in 1957, met de nodige "correcties" in de tekst. Op dat moment was Willy Vandersteen al een instituut en waren Suske & Wiske nationale helden. Wie zou hen nog van een bepaalde politieke gezindheid verdacht hebben?

Kom, kom, Tante! Ge zijt weer die goeie oude sloor! Ge kon er toch ook niet aan doen, he?
Maak voort! Ik ga heel die rommel toverdrankjes in brand steken en dat zou kunnen ontploffen!

De lezers van *De Standaard* vonden het verhaal in 1948 waarschijnlijk wél genietbaar. Zij konden voorlopig hun abonnement met gerust gemoed verlengen, want er waren nog méér plezante avonturen op komst...

(Wordt vervolgd).

alle afbeeldingen: © Standaard Uitgeverij, Antwerpen

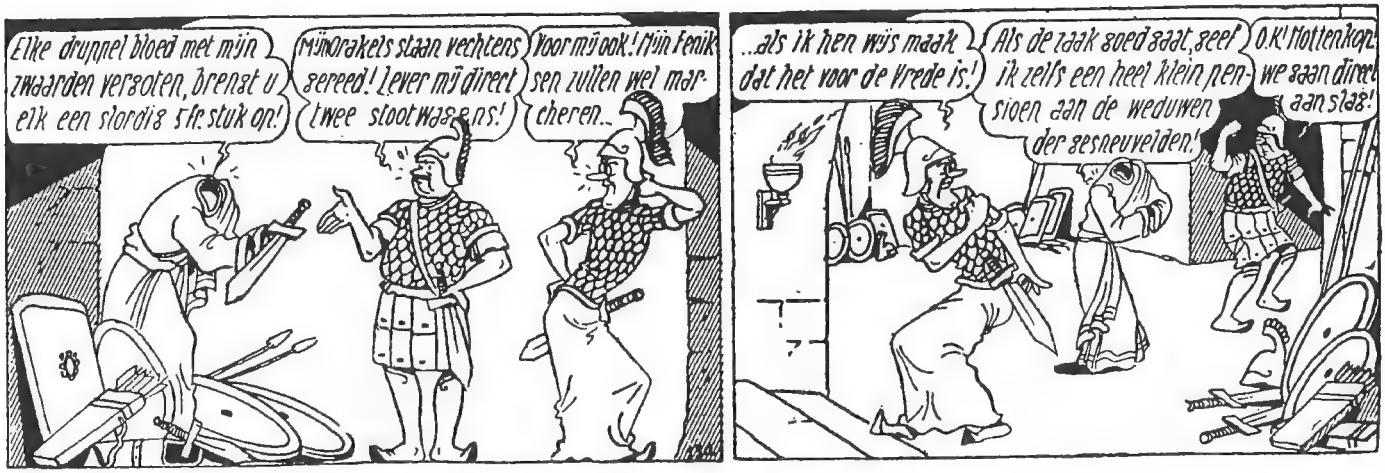
Elke druppel bloed met mijn zwaarden vergoten, brengt u elk een slordig 5 fr. stuk op!
Mijnheer, raketsstaan rechtens gereed! Liever mij direct twee stootwagens!
Voor mij ook! Mijn fenikssen zullen wel marcheren...
...als ik hen wijs maak dat het voor de vrede is!
Als de zaak goed gaat, geef ik zelfs een heel klein pensioen aan de weduwen der gesneuvelden!
O.K.! Mottenkop, we gaan direct aan slag!

**Gezonde roddels,
toekomstvoorspellingen,
nieuwe uitgaven,
luxetoestanden,
enz...**

Yag Millew

maakt er een lekker potje van!

Zorreg dat je d'er bij komt...

Een nieuwe vereniging komt de stripwereld verrijken. Karel Biddeloo gaf naar verluidt enthousiast zijn toestemming voor de oprichting van *Galaxa*, een fanclub voor trouwe lezers van de avonturen van de Rode Ridder. De fanclub wil regelmatig iets leuks organiseren en de leden informeren over nieuwigheden en signeersessies. Het lidgeld bedraagt 350fr. per jaar, over te schrijven op rekening 953-0261324-72 van Galaxa. De eerste 250 leden ontvangen een naar het schijnt een leuke verrassing. Meer inlichtingen bij Staf Ceulemans, tel. 03/482.04.95

***

Op 29 november werd het Suske en Wiske -Kindermuseum in Kalmthout officieel geopend, een realisatie van het provinciebestuur van Antwerpen. Zoals we al wisten is het museum gevestigd in de villa van Willy Vandersteen . Daartoe werd een constructie van hout en plexiglas opgetrokken naast de villa. Het is geen kijken-en-afblijven-museum geworden, maar wel een *educatief kinder-doe museum*. Het is de bedoeling dat de kinderen er wat aan hebben en zelf de handen uit de mouwen kunnen steken, een strip tekenen, enz... Grote kinderen als U en ik worden dus *niet* opgeroepen om te komen kijken : het is voor de kleinsten onder ons. Ja precies, die duupjes die bij spektakels altijd omringd worden door brullende volwassenen zodat ze zelf niets kunnen zien. Een lovenswaardig initiatief dus.

***

Casterman laat weten dat *A Suivre* niet langer vervolgd wordt. Na twintig jaar en 239 nummers wordt er een punt achter gezet met een speciaal nummer, *Arrêt sur images,* waarin de auteurs die het blad groot maakten (en via het blad eigenlijk zelf ook "groot" werden), een nieuw einde bedenken voor hun grote klassieke album. We kunnen dus Tardi, Bourgeon, Comès en de anderen verwachten. In de perstekst wordt gesteld dat het allemaal de schuld is van de *televisie*, dat de lezers een album verkiezen boven een voorpublicatie in afleveringen in een tijdschrift. Wij dachten dat televisie in dit land al veertig jaar verkrijgbaar was en dat ondertussen toch nog wel wat mooie tijdschriften verschenen... en op televisie heb je trouwens ook succesvolle *feuilletons*, maar goed, we begrijpen de bedoeling. In de geschiedenisboeken wordt alvast genoteerd dat Casterman met *A Suivre/Wordt vervolgd* een nieuwe generatie tekenaars onder de ogen bracht van een nieuwe generatie striplezers. De stripwereld had er in de jaren tachtig anders uitgezien zonder AS/WV. Maar misschien is het gewoon tijd voor wat nieuws?

***

Samen met de eindejaarsstormen is er weer een nieuw deeltje in de Don Lawrence Collection aangewaaid. Nummer negen bied een leesverhaal met prachtige illustraties, tevens een aantal Tarzan- en Karl de Viking verhalen. Mooi verzorgd werk uitgegeven in hc-uitvoering met stofwikkel. Prijs 1799. Te verkrijgen in je stripwinkel, of te bestellen op volgend adres: Don Lawrence Collection, Postbus 4191, 4900 CD Oosterhout, Nederland. Op dit adres is tevens de Don Lawrence Fanclub gehuisvest.

***

Rare uitgavenpolitiek bij Uitgeverij Talent. Eerst verschijnt deel 1 van de serie: *De Schipbreukelingen* van Mitton in soft-uitvoering. Een maand later worden de vier delen te samen gebracht in een pakket, maar dan in hard jasje. Gratis bijgevoegd 3 geheime zeekaarten uit de zestiende eeuw. Prijs voor het pakket 2000fr. Oplage 250 ex.

***

Uitgeverij Blitz brengt weer het betere werk, al wordt ons geduld soms sterk op de proef gesteld.
Het Narrenschip nr 3 kreeg de naam: *Turbulenties*. Het verhaal moet gelezen worden als een hedendaags sprookje. Mooi getekend en fraai ingekleurd. Scenario en tekeningen Turf. Hc 550 fr, sc 250 (nog te verschijnen).
Patje van het Groenewoud 4: *Carl*. Patje is een soort anti-held, steeds struikelend over zijn goede bedoelingen. Mooi verhaal van Dieter en Plessix. Hc 550 fr, sc 250 (nog te verschijnen).
Loretta en Harpeya 2, *zonder titel*. U kent ze wel de heksen uit de topreeks *Het Kristallen Zwaard* (Uitgeverij Blitz). Mooi in beeld gebracht door Goupil en Crisse. Hc 550, sc 250 (nog te verschijnen).

***

Voor de echte liefhebber van de betere strip brengt Glénat het zesde deel uit het imposante *Meesters van de gerst. Jay* luid de titel en het verhaal toont ons het wel en wee van een brouwersfamilie omstreeks de jaren '70. Van Hamme en Vallès zorgden voor de uitvoering. Hc 459.
J.F Charles brengt samen met Ersel (Erwin Sels) het tiende nummer in de zorgvuldig gedocumenteerde en ingekleurde serie *De Pioniers van de nieuwe wereld*. Titel: *Als de adem van een bizon in de winter*. Hc 395.

***

Bij Lombard verscheen de nieuwste Jonathan, *Hij die rivieren naar zee leidt,* ook op extra groot formaat. Mag ook wel voor een prijs van 3750 fr.

***

Te verschijnen in december bij Dargaud: Colt Walker 1, *Gita*. Het scenario is van Yann en tekeningen van Lamy. Sc 250 fr

Verschenen bij Dargaud in november, de nr één van de serie *Hard tegen hard.* Verantwoordelijken voor deze productie zijn Tome *(Kleine Robbe)* en Ralph(?). Sc-uitvoering voor de prijs van 250. Mooi uitgewerkt verhaal in zwarte, grijze en gele kleuren.

***

Voor de eindejaarsfeesten in december brengt Dupuis heel wat nieuws. Even snel opsommen.
Kogaratsu 7: *De andere kant van de hemel.* Michetz en Bosse, sc.180, hc 330. De onversaagde samoerai is weer op pad.
Theodoor Cleysters 10: *Het audiëntieterras 2*, Frank le Gall. Het langverwachte vervolg op nummer 9. Prima verhaal over reisbelevenissen van Theodoor. Hc 330, sc 180.
Het dagboek van een bos 6: *De scharrelkip 2*. In een regie van Servais. Een verteller die de Ardennen uit het verleden laat herleven. Hc 330, sc 180.
Ware verzamelaars zullen deze verhalen tweemaal moeten aanschaffen. De sc. bevat steeds gratis bijgevoegd deel één uit de betreffende serie, de hc niet.
De Kleine Robbe 7: *Vraag dat aan je papa*, Tome en Janry, sc 165.
Robbedoes album 228: bundeling van weekbladen, hc 360.
Vrije Vlucht: *Hoeraland 1* van humortekenaar Tronchet, alhoewel bij humor stel ik mij wel iets anders voor. Bevat het dossier van het album met 8 extra pagina's.

***

Big Balloon brengt Franka nr 15, zowel in gewone als luxe-uitgave. *De Ogen van de Roerganger* wordt in beeld gebracht door Henk Kuypers. Sc-uitvoering 240 fr, luxe met extra dossier en bijgevoegde tekeningen 1200 fr.

***

Big Balloon brengt het eerste deeltje van *Dilbert* uit in Nederlandse vertaling. Deze ietwat sullig overkomende bediende toont zijn kunsten in *Krachtpatser met de muis*. Leuke gags op kantoor, handelend over stress, concurrentie, machtsposities, in beeld gebracht door de Amerikaan Scott Adams. Krijgt tevens een voorpublikatie in de Vlaamse krant het *Nieuwsblad/De Gentenaar* en in *Humo*. Pocketprijs 280 fr.

***

De Post heeft de commercie op stripgebied ontdekt. Niet alleen brengt ze twee luxe-albums per jaar uit, tevens zijn er twee munten per jaar geprogrameerd. Na de eerder verschenen Nero-munt nu een munt ter gelegenheid van 50-jaar Robbedoes. Niet de Robbedoes van Franquin siert de munt, wel de Robbe van Tome en Janry.
Te bestellen op rekeningnummer: 000-2055985-70 of met bijgevoegde cheque ter waarde van 500 fr. Wel aanduiden "Nederlandse of Franse uitvoering".

***

De Blauwbloezen op telekaart. Moet kunnen. Verpakt in plastiek hoesje wordt je voor de prijs van 895 fr één van de twee-duizend exemplaren toegestuurd. Te bestellen op prk 000-2055985-70 met vermelding "Blauwbloezen".

***

In 1995 vereeuwigde de Franse kunstenares Marie Leblon Suske en Wiske in gips en latex. Het betrof hier de Sus en Wis oude versie. Binnenkort vult Lambik dit duo aan. Je moet wel snel wezen, slechts 500 beeldjes met certificaat verlaten het atelier. Vergeet bij de aanschaf je bankkaart niet, één zulk hebbeding kost al snel 3.900 fr. Te verkrijgen in je stripwinkel of in één of andere cadeaushop.

***

De *Libelle* verjaardagskalender van de hand van Jan Bosschaert nu reuzegroot te koop, verscheen eerder op klein formaat als bijlage van *Libelle* nr 22 (zie magazine 49). Voor de prijs van 395 fr nu op formaat 23 cm x 69 cm, gedrukt op luxe-papier. Te bestellen op rekeningnummer 415-1217611-82 t.n.v. Intermailing, Neerveld 5, 2550 Kontich.

***

Wegens te duur, zo zegt men, verzorgt *Standaard Uitgeverij* niet langer de distributie in België van uitgeverij Arboris. De fakkel wordt overgenomen door het Raadsel (Nederland). Hopelijk wordt het nu niet eindeloos wachten op de nieuw te verschijnen strips in Nederlandstalig België.

***

Op zondag 11 januari 1998 organiseert vzw Taxandria haar vierde internationale strip- platen en cd-beurs in het Alpheusdal. Dat wisten onze lezers allang uit de agenda, en naar goede gewoonte mogen we ook dit jaar **vijf vrijkaarten** wegschenken, die recht geven op gratis toegang en en gratis strip met extra ex libris. Dit jaar wordt het een album uit de reeks Robert en Bertrand. Ron Van Riet tekende een exclusieve zwart-wit prent die op 200 genummerde en gesigneerde ex. uitgebracht wordt. De onschuldige hand warmt zich al op om een greep te doen in de stapel briefkaarten die we verwachten op het redactieadres. Brabant Strip zal er dit jaar niet bij zijn in Berchem, want, hoewel we een aanvraag instuurden binnen de twee weken na opening van de inschrijvingen, was er voor ons *"geen plaats meer in de herberg"*. We trekken met ons ezeltje dan maar verder naar de eerstvolgende warme stal in het voorjaar alwaar we onze schapen en drie tekenaars met geschenken hopen te ontvangen.

4de STRIP-, PLATEN- & CD-BEURS
11 JANUARI 1998
ALPHEUSDAL-BERCHEM

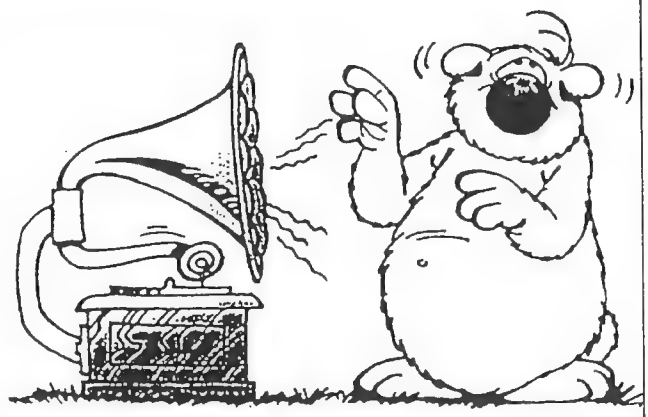

© LE LOMBARD - 1998 - DUPA

VRIJKAART NR: 151.....

1947-1997 : 50 jaar Buck Danny

Normaal had dit jaar ook in het teken moeten staan van een andere verjaardag. Samen maakten Charlier en Hubinon ondermeer *Roodbaard* en *Surcouf,* maar *Buck Danny* was ongetwijfeld hun meest succesvolle creatie. De avonturen van de Amerikaanse piloot, die debuteerde in de slag om de Stille Zuidzee (zie : *De Jappen vallen aan*), waren jarenlang een troef voor het jeugdweekblad *Robbedoes*. In de jaren zeventig -net na Vietnam- stond Amerika's imago "van redder van de vrije wereld" zeer ter discussie en ook Buck Danny deelde in de klappen. We herinneren ons nog zeer goed de protestbrieven in *Robbedoes* : de verheerlijking van die Amerikaanse imperialisten in het jeugdblad moest maar eens ophouden! De auteurs en de uitgever vroegen toen begrip voor de ontstaansgeschiedenis van de strip : de dankbaarheid jegens de geallieerde bevrijders was zeer groot in de jaren net na de bevrijding en de strip waarin aanvankelijk het verloop van de oorlog met Japan beschreven werd, was erg populair. Wellicht zijn Charlier en Hubinon net iets té lang blijven hangen met Buck Danny in de rol van *internationale held*. Maar ja, in die tijd was de "realistische" stripfiguur, die meegaat met zijn tijd en zelfs kan evolueren tot anti-held, nog niet ingeburgerd.

Ondanks alle controverse heeft de reeks zeker haar verdienste, en in de "antiek-branche" merken we een zekere heropleving van Danny's populariteit. Voor wie dacht dat hij de reeks volledig had, in eerste druk, hebben we goed nieuws. Het zoeken kan weer een aanvang nemen, want zopas kreeg Michel Sels, trouw lid en medewerker, een mooi exemplaar aangeboden van *De Zwarte Draak*, in eerste druk.

Fijn, maar niet uitzonderlijk, zal u zeggen. Welnu, het bewuste boekje was voorzien van **een wikkel**! Dit is de eerste keer bij ons weten dat zo'n wikkel gesignaleerd wordt bij een Buck Danny -album. Zonder twijfel een uiterst zeldzaam stuk. Onze felicitaties aan de gelukkige vinder die dit trots bij zijn verzameling kon voegen. De wikkel is donkerblauw, waardoor we hem hier niet perfect kunnen afdrukken. In de jaren vijftig moesten strips nog concurreren met "prentenboeken", waardoor in advertenties graag uitgepakt werd met het aantal illustraties! Dit fenomeen deed zich ook wel voor bij andere stripreeksen.

Patrick.

Reclamestrips inzicht !!

Nieuws vanuit uit het hoofdkwartier van de Reclame-stripclub aan de Westkust, waar visser-voorzitter Jean-Pierre Legein een oogje in het zeil houdt. Heelwat strips uit dit artikel zijn op ruilbasis verkrijgbaar. Neem contact op met de Reclamestripclub! Ter Weide 9, 8670 Oostduinkerke. Tel. 058/51.23.02 (NI:) 003258512302

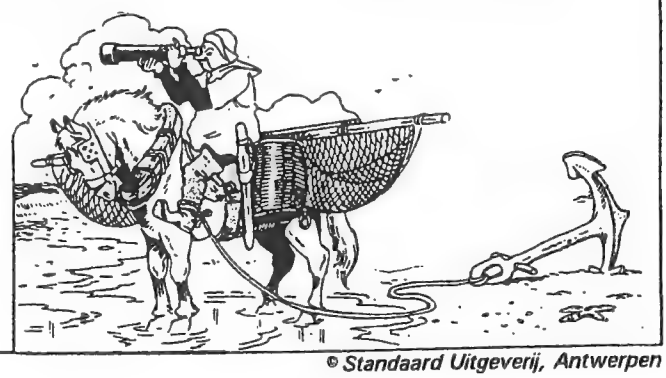

© Standaard Uitgeverij, Antwerpen

Clubnieuws

Beste clubleden, in onze haast om de aankondiging van de Mic Mac Adam-strip met ex libris aan te kondigen, vergaten we nog eventjes de prijs te vermelden! De speciale Reclamestripclub-versie kost 450fr./25Nlg.

***

Gezien de service die we aan onze leden willen bieden, wordt het steeds drukker op het secretariaat van de Reclamestripclub. Daarom zijn we blij dat er andere enthousiaste leden opstaan die ons bijstaan met raad en daad. Zo kun we met veel genoegen de oprichting van het Nederlands hulpsecretariaat van de R.S.C. aankondigen. De talentvolle Patrick van de Kerkhof zal deze dienst verzorgen.

***

Ook op de steun van de (strip-) familie Lezy kunnen we steeds rekenen. We vernamen al in een vorig nummer dat hun R.S.C.-website te bewonderen is op Internet: **http://www.geocities.com/SoHo/Gallery/3536.** Hetzelfde team - meer bepaald Marian Lezy - zal vanaf nu ook maandelijks de rubriek Reclame-*nieuwigheden* verzorgen. Deze rubriek verscheen tot nu toe onregelmatig, omdat we nog een redactielid zochten die zich er doorlopend mee kon bezighouden.Het is de bedoeling dat àlle nieuwgheden op Reclamegebied (strips, curiosa, campagnes,...) maandelijks genoteerd worden in deze rubriek, maar zo kort en overzichtelijk mogelijk. We vermelden reeks, titel, uitgever, en hoe je het kan te pakken krijgen. Hiermee hopen we de leden een dienst te bewijzen die "kort op de bal willen spelen". Daarnaast komen in onze reclamepagina's natuurlijk stukjes met meer gedetailleerde informatie aan bod. Wie een bijdrage wil leveren, kan dat doen op bovenstaand adres. Je kan ook E-mail kwijt : **lezy.marc@ven051.be**.

Jean-Pierre.

Stripalbums

Suske en Wiske, De parel in de lotusbloem (sept. 1997) De Nederlandse stichting voor leprabestrijding meldde ons dat op 3 september de voorstelling gebeurde van het album *De Parel in de Lotusbloem* dat verkocht wordt ten voordele van deze leprastichting. Paul Geerts tekende speciaal voor dit album een nieuwe cover. De softcover (oplage 10.000 ex.) zou 9.95Fl/180fr. kosten. Daarnaast

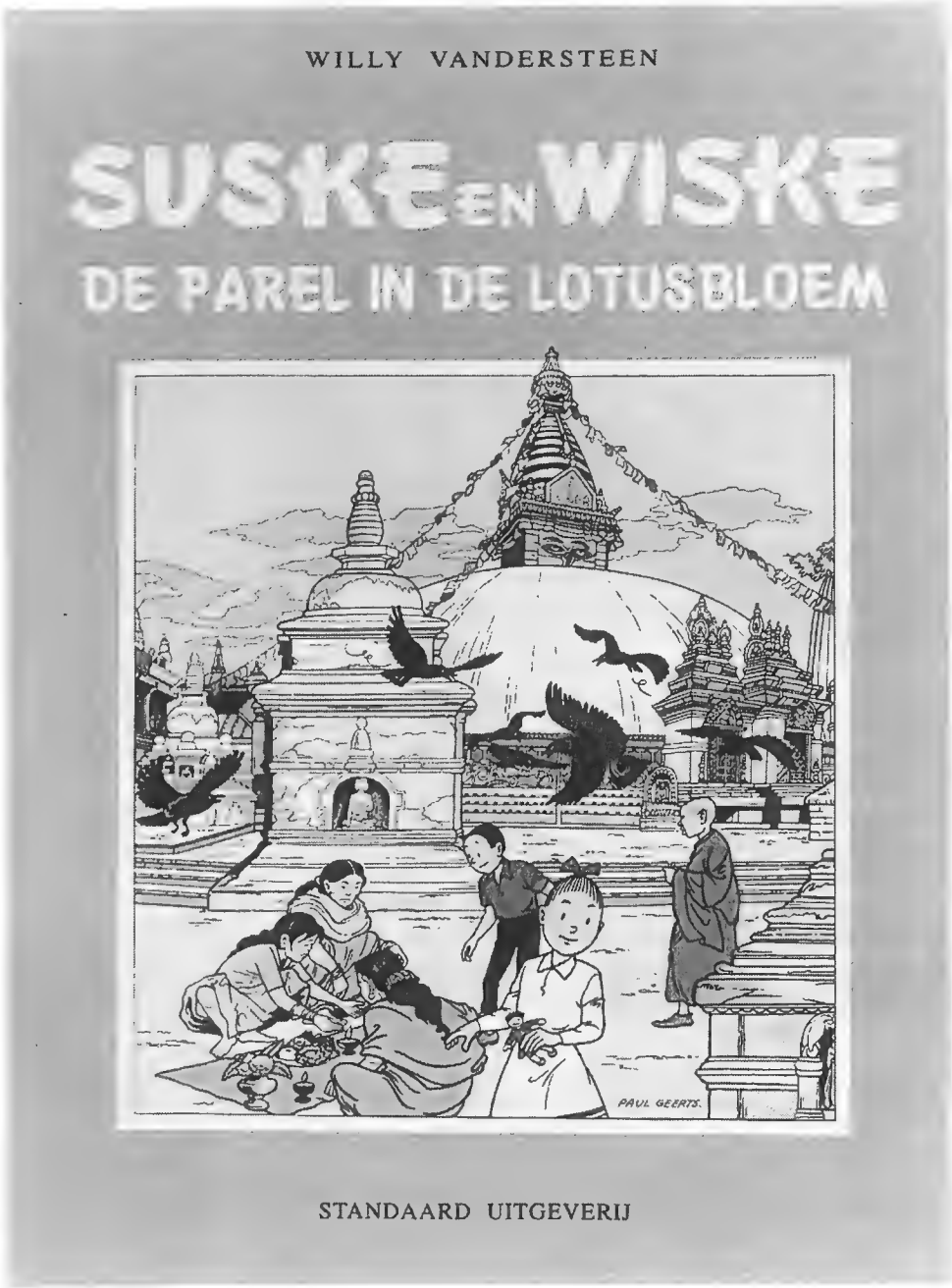

zijn er twee luxeversies : een fluwelen hc op 250 ex., genummerd en gesigneerd door Paul Geerts, koste 250fl. Hiervan kon maximum 1 ex. per persoon besteld worden. Verder is er de linnen hc in een oplage van 2.000ex., kostprijs 75Fl, maximum 10 per persoon. De albums, die verkocht werden met verzendingskosten inbegrepen, zijn of waren uitsluitend via de afdeling voorlichting en fondsenwerving te bestellen op het nummer (0031) 020/ 53.5.05.55, girorekening 5160500 T.N.V. Leprastichting Amsterdam met vermelding van *Parel in de Lotusbloem*, gegevens en het gewenste aantal.

Angela Merici, zusters Ursulinen 1984
Ja hoor, dit is weer een godsdienstige strip die we op het spoor kwamen. Deze stripuitgaven zijn zeer moeilijk vindbaar daar ze uitsluitend verkocht worden in kloosters, en abdijen en neen, dàt hebben we er nog net niet voor over... *Angela Merici, In het licht van de liefde* werd in 1984 uitgegeven door Sadifa met illustraties van Alain d"orange en de tekst werd verzorgd door een groep Ursulinen.

Latijns Amerika 1989
Het Nationaal Centrum voor ontwikkelingssamenwerking (NCOS) gaf dit album uit in samenwerking met *Jeugd en derde wereld* in 1989. *De eeuwige schuld van Latijns Amerika* verscheen in 1987 in oorspronkelijke versie onder de naam *La Deuda Eterna De America Latina* van tekenaar Manuel Guillen. De huidige aanpassing gebeurde door Leo Willekens en de bewerking en eindredactie door Ilse Wyttenhove en Peter Dhondt. Zij vertellen ons dat dit een strip is die een Latijns-Amerikaans visie biedt op de schuldenlast van de Derde Wereld-landen. Verder ook dat het een boekje is die een duidelijke boodschap brengt. In feite bevat dit album hoofdzakelijk cartoons en Illustraties met daarnaast een tweetal korte stripjes van slechts 3 plaatjes. Het is dus typisch iets voor de verzamelaar die er van houdt, zoveel is duidelijk.

Kindersuprise Ferrero 1997
120 Nieuwe verrassingen is de titel van dit boekje waarin via het stripverhaal de collectie 97/98 word voorgesteld vande kindersuprise(eieren) van fabrikant Ferrero. Dit boekje kon je in de winkel gratis meenemen, bijna hadden we er naast gekeken! Dit strip/spelletjesboek werd gedrukt in Belgie.

Suske & Wiske luxe hc van UCB 1997
Deze blauwe luxe hc van *De verraderlijke Vinson* voor het UCB kwam zopas in ons bezit en we kunnen nu de talrijke vragen beantwoorden van onze leden :
1. Neen, het album is niet genummerd en gesigneerd
2. Naast het gewone verhaal zoals in de softcover werden er géén extra infopaginas aangebracht
3. Inderdaad is dit voor de verzamelaar een onvindbaar album en gaat deze HC zeer snel in waarde stijgen.

Reclamestrips in publicaties

Doe het beter met een boekhouding 1989
Deze folder van het ministerie van Landbouw, dienst informatie, bevat twee pagina's strip en werd in 1989 uitgegeven. De hoofdfiguur hierin, een landbouwer, krijgt de raad om te beginnen met een goede boekhouding. Het verhaal is ondertekend met PHZ .

Landbouwleven 1996
Landbouwleven van 19 januari 1996 bevatte een bijlage, "suikerbieten". Daarin werd toen één pagina strip afgedrukt van MAT Rison privédedective, die de strijd aanbindt met een bende. De strip werd getekend door Toma en is van de firma Dow Elanco met het produkt Matrigon tegen distelbestrijding.

Zweetvoeten 1997
In het weekblad *Dag Allemaal* van 3 juni stond één pagina strip afgedrukt voor Pedi Spray, een spray tegen zweetvoeten.

H.HOBB Productions 1997
Toen we tekenaar Johan Dorpmanns uit Venlo contacteerden over zijn strip *Pantoffelorus,* waarvan twee uitgaven bestaan, was hij ons nog niet vergeten sinds Turnhout 1995. Onder de naam H.HOBB Productions publiceert hij in het Duitse popblad Westzeit één pagina echte reclamestrip met advertenties uit Venlo tussen de tekeningen gemengd in het Duits en het Nederlands. De ballonteksten zijn natuurlijk in het Duits (Venlo is een grensstad in Nederland). In het advertentieblad De Trompetter, editie Venlo/Helden (55.000 ex) verscheen ook zo'n heuse reclamestrip met advertenties, ditmaal natuurlijk alles in het Nederlands

Curiosa

Suske en Wiske en Rode kruis Vlaanderen 1995
Onlangs zagen we het boekje *Prelude 1995* , dat uitgegeven werd bij de 14-daagse van het Rode Kruis van 27 april t/m 11 mei. Suske en Wiske staan op de cover. Verder alles over de actie, stripfiguren, zelfklevers, informatieprodukten, de PR-campagne, de reclamecampagne, enz... Kortom, de medewerkers van het Rode Kruis worden op deze manier goed voorgelicht en zo'n 14 daagse wordt grootscheeps aangepakt. Dé grote vraag die Kiekeboeverzamelaars zich nu stellen, is : "Bestaat er ook een *Prelude 1997 ??? "*.

Kiekeboe onweerstaanbaar 1996
Waarschijnlijk wisten de fans dit al, maar we vemelden het toch maar. Voor de perslui zat bij album 64, *De onweerstaanbare man,* een los zwart/wit blad. Een knipogende Kiekeboe vertelt ons : *En Merho maar overal rondstrooien dat « De onweerstaanbare man » een autobiografisch verhaal is. Van wishfull thinking gesproken??*

Suske en wiske en de kustfestivals 1997
Het *Milky Way festival* verraste de fans met een ex libris met de afbeelding van het album *Volle maan.* Jammer genoeg was deze ex libris niet gesigneerd of genummerd, maar je kreeg hem wel gratis bij aankoop van een Suske en Wiske album van 130 frank. Het Fristi festival van Strip Koksijde gaf bij aankoop van een album een gratis signeerkaart weg met een afbeelding van Suske en Wiske. Op het Milky Way festival werd aan Paul Geerts gevraagd een 30 tal ex librissen te signeren voor de Reclamestripclub. Zo werden na het festival leden, die door diverse redenen niet konden aanwezig zijn, toch nog gelukkig gemaakt.

Nieuwigheden

Reclamestrip-albums :

Bollie & Billie ministrips: bij Junior (Nestlé). Drie verschillende stripjes verkrijgbaar bij aankoop van vier potjes Junior.
Rwanda: een strip van Jeroen Jansens en uitgeverij Sluipend gif, in samenwerking met NCOS.
Kiekeboe en Suske & Wiske albums: bij Vitar. Bij aankoop van een aantal broden krijg je één van de acht verschillende Suske & Wiske of Kiekeboe albums. De albums zijn niet voorzien van een speciale opdruk, enkel van een stempel.
Suske & Wiske, *De ijzeren schelvis* : bij aankoop van een Lambik-beeldje van Leblon-Delienne (in deze reeks zijn er ook al beeldjes van Suske en van Wiske gemaakt). De beeldjes zijn met de hand gemaakt (in een oplage van 500ex.) en je krijgt er een speciaal album van *De ijzeren Schelvis* bij.

Reclamestrips in kranten, tijdschriften, enz...

MM Melk-strip: bij *Het Volk* (12 januari 1998) en o.a. gratis verspreid in scholen. Stripje in krantje van MM Melkcampagne.

Curiosa :

Jommeke -CD met stripje: bij *Het Volk* (B). Door bonnetjes te sparen, kan je deze CD, mits tussenkomst in de verzendingskosten, gratis verkrijgen.
Billy the cat onderlegger: bij Quick (B). Bij aankoop van een kindermenu, kreeg je een knuffeldier van Billy the cat en een speciale papieren onderlegger met daarop een 1-pagina-strip.
Suske & Wiske postkaarten: bij yoghurt van Stassano. Minstens 6 verschillende motieven.
Robbedoes-munt: bij De Post (B).
Kleine Robbe Comixkaarten: bij Cécémel, 12 verschillende afbeeldingen.
Cédric-schriften: bij Suzywafels. Door punten te verzamelen kan je de 4 verschillende schriften volledig gratis ontvangen.
Samson figuurtjes: krijg je bij de Samson-taart krijg van de bakker.Er zijn vijf verschillende poppetjes.
Jan Bosschaert Proximus : 1.vouwfolder voor Proximus, in envelop verstuurd naar de abonnee's; 2. reclamefolder met reclame van de plaatselijke dealer, met andere tekening (ook op muuraffiche).

Kalenders 1998:
Suske & Wiske: bij Cera bank (B).
Jan Jansen en de kinderen: bij Fixet (NL).
Allerhande stripfiguren: bij Citroën (B).

Marian.

Verschijnselen

Het is niet eerlijk. Heel het jaar lang denkt een mens : "wanneer verschijnt er nog wel eens een interessante nieuwe strip?" Nu plots, in de laatste maanden van 1997, worden we overstelpt met hopen mooie boeken die we allemaal nog moeten lezen én bespreken. "Diepe Zucht", zucht Willem.

De Tempeliers

De Tempeliers (niet te verwarren met een bepaald soort drinkebroers) beroeren reeds eeuwen de gemoederen. Ontelbare boeken en strips werden volgepend over deze legendarische ridderorde. Er kan nog altijd ééntje bij.
1922. Een man, gebogen over de reling van een schip denkt terug aan de warme oorlogszomer van 1914. Het betreft hier luitenant Falkenberg, een heethoofd, die wegens een duel de keuze had : opgesloten worden in de gevangenis van Glatz of deelnemen aan archeologische opzoekingen. Een keuze is vlug gemaakt. Perkamenten in het bezit van prof Kant en zijn assistente Clara duiden op een fabelachtige schat. Via cryptische omschrijvingen op grafzerken en in graven komen ze terecht in Claire Fontaine in de Ardennen. Hier ontdekken ze een enorm gewelf, beveiligd door geniepige valstrikken. Maar nog steeds geen schat. Is het een utopie of werkelijkheid? Volgens de makers van de strip gaat het hier om een waargebeurd verhaal, aangevuld met gegevens verkregen door eigen speurwerk. Vermoedelijk werden de aktie en valstrikken door hen bedacht om het verhaal meer vaart te geven want geef nu toe, een zoektocht naar één of andere stoffige schat is meestal natte-vinger-wetenschap. Toch slagen de makers erin het verhaal goed te brengen, met actie, humor, en geloofwaardigheid. Uitkijken dus naar het vervolg, *Oskar*, dat dit tweeluik afsluit.
Falkenberg 1 : Clara
Georges V. & Y. Leclercq
Lombard, sc 199.

Katharen

Men kan ieder stripalbum in een welbepaald hokje stoppen, zo heeft men de western-, humor-, politieke - en weet-ik veel-strip. Een onderwerp dat nogal gevoelig ligt en waar men al snel op lange teentjes mee trapt, is godsdienst. Toch durfde Jarbinet dit onderwerp aan te snijden. We schrijven twaalfde en dertiende eeuw, toen het Kathaarse geloof de kop opstak in vooral Frankrijk en Italië. Een geloof dat op bepaalde punten zelfs niet zo veel afwijkt van het katholieke. Maar de pausen, in die eeuwen zelf tuk op geldelijk gewin en roem, konden deze misstap niet door de vingers zien. Op aandringen van intriganten en huurlingen werd de jacht geopend op deze kudde "van het rechte pad afgedwaalde schapen". De strijd barst los, Franse en vooral Schotse soldaten beginnen een bloederige strijd, dorpen en kastelen worden verwoest, hun bewoners over de kling gejaagd. In al dit geweld vinden we Helena, de aangenomen dochter van heer De Lorac, een intensief belijder van het geloof. Door verraad van zijn echtgenote vindt hij de dood,

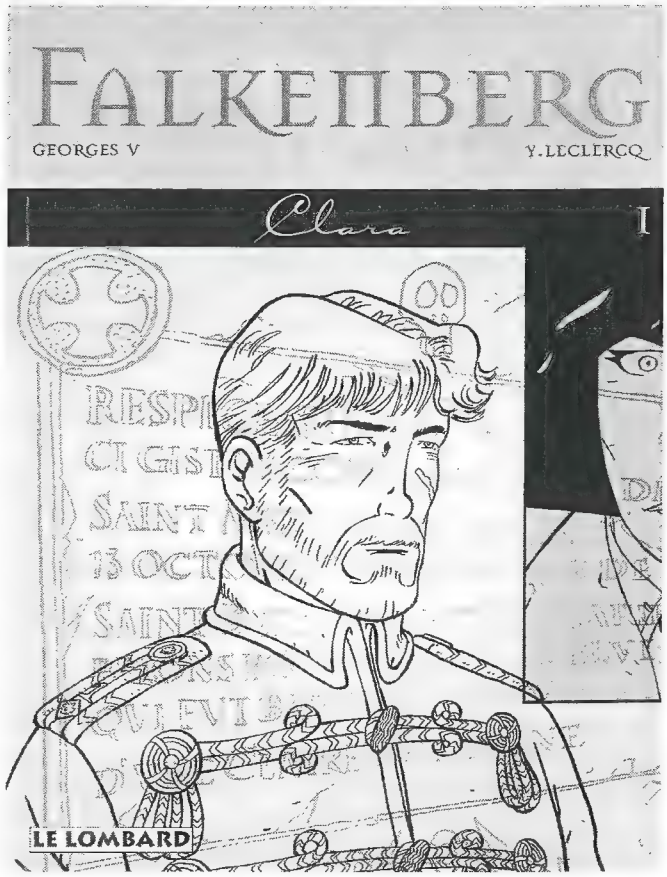

zijn kasteel wordt overrompeld en de Katharen vinden de dood op de brandstapel. Helena ontsnapt het inferno en zweert bloedige wraak. Tekenaar en scenarist Jarbinet kwijt zich voortreffelijk van dit toch niet gemakkelijke onderwerp, in een historische context. Wie nog meer over de Katharen wenst te lezen, kan dit in het zevende Vasco album van Gilles Chaillet. (*De duivel en de Kathaar,* Lombard 1988)
De as van de Katharen 1 : Helena
Jarbinet
uitgeverij Arboris, sc 220.

Verboden degens

Arboris is voor Nederland wat Talent is voor België, een uitgever met frisse ideeën, nooit bang om de sprong in het onbekende te wagen. Soms levert dit onbekende strips op van een hoog niveau, zoals *Semio,* een uitgave in vertaling van Editions Delcourt. Een mooi getekende strip in een onbestemde tijdseenheid, oerossen en wolven bevolken de uitgestrekte savannes en bossen. De wereld is bevolkt door wezens met menselijke eigenschappen, wiens voorhoofd getooid is met een gewei. De lagere kaste bezit korte horentjes die niet verder doorgroeien. De hogere of heersende kaste torst een gewei. Hoe groter het gewei, hoe hoger het aanzien. (Anders dan bij de mens dus, hoe groter de horens hoe meer gelach achter je rug. Dit even terzijde, om verwarring te voorkomen). Semio, van de lagere kaste, wenst zich niet te schikken naar de heersende normen, liefde laat zich immers niet dwingen en zeker niet als je teerbeminde de dochter is van de opperkoning. Avontuurlijke toestanden en waaghalzerij dwingen Semio het hazenpad te kiezen om alzo gevangenisstraf te onlopen. Een mooi getekend verhaal en stijlvolle inkleuring staan borg voor een serie die zeker zal aanslaan bij lezers van heroic fantasy. Voor anderen is het een prima kennismaking.
Semio 1 : De verboden degens
Contremarche & Mouclier
Arboris, sc 220.

Urbanus

Wie had in 1983 kunnen vermoeden, bij het verschijnen van het eerste Urbanus -verhaal, dat deze strip in 1997 nog niets aan populariteit zou ingeboet hebben? Men mag na 64 albums zelfs spreken over een fenomeen in de Vlaamse strip. Wie verklaart de rare kronkel in onze hersenen die ons aanspoort deze strip te consumeren? Toegegeven, mediafiguur Urbanus is niet de eerste de beste, wat nog niet verduidelijkt waarom geen mens zit te wachten op een nieuwe Margriet Hermans, Jacques Vermeiren of Wendy van Wanten-strip. Om de tekeningen of het scenario zal het wel niet zijn. Vermoedelijk is de bizarre wereld van Urbanus zijn sterkte. Hier geen grootse avonturen of heldendaden, Urbanus rolt samen met zijn kompanen domweg van de ene in de andere bizarre situatie. Een nogal pittig gekruide kleurrijke spreektaal kan niemand onberoerd laten. De heilige huisjes worden omgewalst als was het lopend bandwerk. Zijn ploegmaten in het verhaal zijn volkse figuren : de nogal boertige Cesar, de huissloof Eufrasie, de zich pienter voordoende meester Kweepeer en de schatrijke nonkel Filemon. De nevenfiguren zijn in grote hoeveelheid aanwezig, de ene nog sterker uiblinkend in domheid dan de andere, voeg hierbij nog Amedee de vlieg en Nabuko de tweedelige hond. Weet dan dat je goed zit voor een halfuurtje pretentieloos leesplezier.

Urbanus 64 : De gediplomeerde soepkip
Linthout en Urbanus
Standaard Uitgeverij, sc 130 fr.

Rubine

Bij het bewonderen van stripheldin Rubine denk je : wat een iel, kwetsbaar, fragiel vrouwtje. Maar opgepast, we waarschuwen slechts éénmaal, dit breekbaar figuurtje kan je dood betekenen wanneer je afwijkt van het rechte pad. Rubine is immers een politievrouw van het zuiverste water. Waar zij verschijnt, is de dood zo snel dat je moeilijk de juiste score kunt bijhouden. Omwille van dit kleine euvel wordt ze overgeplaatst naar de afdeling vermiste personen. Ze verwacht een saaie nine-to-five job, niets is minder waar.

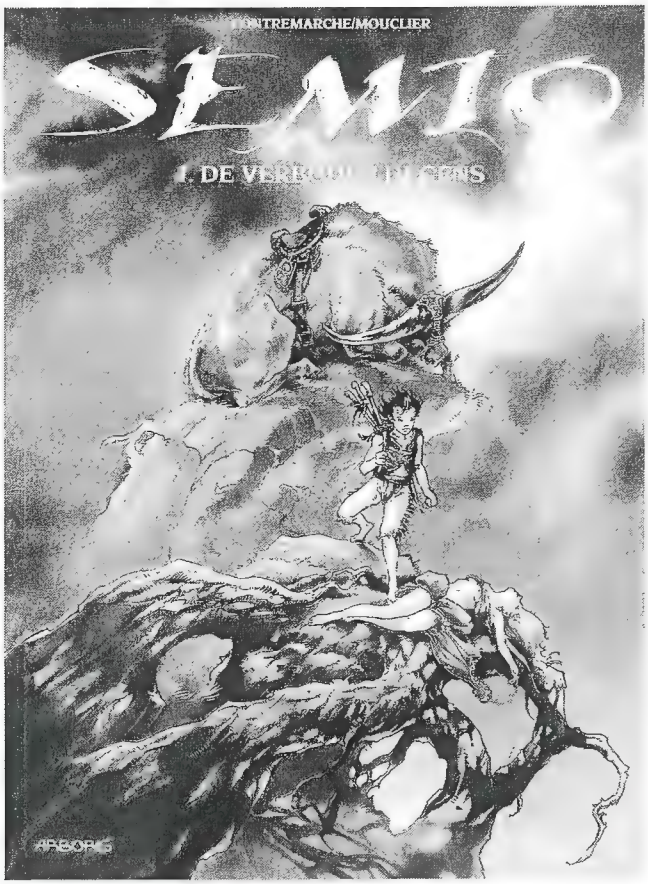

Bij haar zoektocht naar vermisten ziet ze zelfs kans haar dodenscore nog wat op te drijven, dit tot grote wanhoop van haar oversten. Rubine is ontsproten aan de geest van Walthéry, tevens geestelijke vader van luchtstewardess Natasja. Waar Natasja haar woede meer innerlijk verwerkt, laat Rubine de teugels los. Snel op de teentjes getrapt, al vlug een grote bek opzettend, raast ze als een wervelwind door het decor. Een reeks met vaart, spanning, gevoel voor humor en de nodige dosis vrouwelijk schoon. Eindelijk nog eens een klasseserie bij Lombard.

Rubine 5 : *Verdwenen op Halloween*
Walthéry, D.de Lazare, Mythic
Le Lombard.

Vrolijke Vlucht

Bij het woord babysitter denk je automatisch aan een liefdevolle opvang door opa en oma of één of andere schoolgaande jongedame die een centje wil bijverdienen. Zo zou het toch moeten, maar de babysitters uit de serie Vrolijke Vlucht maken het toch wel eventjes te bont. Geen rondborstige matrones met weelderige boezem maar echte rausdouwers. De schrik slaat je om het hart wanneer ze je woonst binnenschrijden. Echte dragonders of randdebielen. De ene te hard voor de job de andere te dom of seniel om te weten waarover het gaat. Je baby is slechts een middel om hun lage lusten te kunnen botvieren. Is alles dan kommer en kwel in deze strip ? Niets van dit alles. Je moet alle gags met een korreltje zout te nemen; het zijn leuke staaltjes van pekzwarte humor, verschenen als kortverhalen in het weekblad Robbedoes. Niet iedereen zal alle gags even leuk vinden, bepaalde fragmenten komen keihard over. Vooral jonge ouders vervuld van trots over hun jongste spruit denken zeker en vast tweemaal na, voor ze babyservice Talk-O-Maat bellen.

Vrolijke Vlucht : De babysitters, *Luiers te huur*
Godard Valda
Uitgeverij Dupuis, sc 180 fr .

XIII

Gefopt door de reclame-jongens hoe is het mij kunnen overkomen? Een grootscheepse campagne in de krant *De Morgen*; wervende affiches in iedere stripwinkel om de spanning op te drijven, en dit alles voor een pover resultaat. Treurnis is mijn deel, net of een goede vriend op het verkeerde pad is gesukkelt. Bij lezing van het nieuwste album (nr 12) in de serie *Dertien* blijf je achter met een leeg gevoel. Een kwaliteitsserie opofferen aan de lokroep van de steeds om meer schreeuwende lezer is een schande. Geef de lezer waar voor zijn geld, verneder je strip niet om commerciële redenen. Waarom de reeks niet is stopgezet na nummer 8, is mij een raadsel. Dertiens rol was in dit album uitgespeelt, het mysterie opgelost. De latere albums vertoonden al wat aftakelingsverschijnselen maar konden nog net door de beugel. Dit nieuwe verhaal zou eveneens vertolkt kunnen worden met in de hoofdrol Bernard Prince, Rik Ringers of Bruno Brazil. Een goedkoop verhaaltje, met een inspiratieloos scenario. Geloof mij, ik heb geprobeerd om dit album goed te vinden, en ik weet tevens dat velen deze kritiek onterecht zullen noemen.Het moest me gewoon even van het hart.

Dertien 12 : *Het vonnis*
Vance & Van Hamme
Dargaud, sc 199 luxe 1500 fr., super de luxe 3750 fr.

Gratis zoekertjes.

Schriftelijk meedelen. Altijd adres of telefoonnr. vermelden a.u.b.

GEZOCHT:

* **Kuifje** 1ste drukken in goede staat + alle curiosa (puzzels, kaarten, poppen, posters, pins, servies, enz...
Lybeer Didier 051/30.83.32 (53)
* **Robbedoes** 2442-2384; Ons Erfdeel 05/78; Minitoe 10 (7/3/91); De Zwijger nr. 97 (17/11/83); Stripppers 42/43; Pins Fanny
Filip Lomme (53)
* **Pieper** : wie bezorgt me fotokopies (onkosten vergoed) van de verhalen van "Piet Pieper", verschenen begin jaren '80 in Het Laatste Nieuws, getekend door Fohan (=Hans Fonteyne uit Brugge); Krazy Kat door Herriman, uitg. Eclipse, vol. 2,3,4,5,6
Ben Van Dyck tel/fax: 016/57.10.84 (53)
* **Robbedoes** materiaal jaren '40,'50,'60 : kalenders 1941,42,43,45,46,48 (ook in het Frans); folder Piedboeuf; Renault Junior n°5; doos poppenkastpoppen; geel vlaggetje "Vrienden van Robbedoes-club" in stof; Oude spelen jaren '40 : puzzels, Robbedoes op jacht, Domino, Robbedoes trekt ten oorlog, silhouette op wieltjes; regenboogactie-affiches 1959, 1960; oud promotiemateriaal en catalogi jaren '40-'60; Sprint 42 t/m 49; Risque Tout 50; bundelingen 31,37,41,42,44,46,52,55,57,59,60,82,84,101,102,103,104,105
Philippe Mouvet, 03/ 827.31.67 (53)
* **Kuifje** wkbl. **49**:37 t/m 52, **51**:1 t/m 52, **59**:38, **61**: 1-20-40, **63**: 44-51; **Robbedoes** wkbl. 799 t/m 809-862-863-864-873 ; **KZV 49**: 48 ; **Wrill** nrs.16-17-18-19-20-21-22-24-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-77-81-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-138-139-140-141-163> ; **PumPum** alle jaren met Kresse, Toonder en Dulieu ; **Mickey Mag.** nrs: 313-314-325-326-329-359-469> ; Alles op het gebied van Paulus de Boskabouter in tijdschriften en damesbladen. (53)
Willem in't Hout, Ketensedijk 27, 2902 LA Capelle aan den IJssel (NL), tel: 010-4517605
* **Iznogoedh** 1.3 De vakantie van de kalief (Amst. Boek); Korak 5.1,5.2,5.5; Kraaienhove: Het Bella mysterie (gen. 1-100); Maartje 1: Het Ganzenmeisje; De maandrager (100ex., Marcel Ruiters '89); Ögan bundeling 1 (nrs. 1-6) in nieuwstaat, losse nrs. 15,16,18,19,20; Rick de kikker (1966, in nieuwstaat met miniboekje erbij); Tarzan nr. 12121, 12168, omnibus 7+9, serie 21 nr. 1,2,3,4, Junior Press nr. 4 (1992)
Alles graag in nieuwstaat. M.C. De Jongh, (0031)(0)299-673941 (53)
* **Het plezante cirkus 1,2** en **De vrolijke bengels 1,2** Ruilen kan Patrick Vranken 052/30.50.40.
Bravo losse nummers 7°jg. 5,6,12,13,14,15,23,24,26,27,32,41,42,44,45,46,48,49,50,52 ; **Ons Volkske** albums 10, 28, 29 ; **Ohee** 15,34,99 ; **Robbedoes** nrs.1155,1156,1159,1163,1164,1170,1174,1175,1180,1197,1198,1201,1205,1206,1208,1271,1300,1321,1327,1328,1343,1346,1355,1356,1361,1363,1365,1368,1384,1576. Ruilen kan Patrick Vranken 052/30.50.40.
* **Reclame**: Volgende strips graag ter inzage, nog liever te koop: *De Mierenpatroelje. De Casbah tiran* (uitgeverij Atlas), *Mot en de Buizobiel* (Diligentia), *Postzegels verzamelen met Suske en Wiske. De macabere Macarales* in luxe roodlinnen kaft (Pro Post), waarschijnlijk bestemd voor de medewerkers van de Post en *De geschiedenis van de electriciteit Reddy Kilowatt* (EBES).
Jean-Pierre Legein 058/51.23. 02
* **Crepax:** Ik zoek volgende Crepax-strips in uitstekende staat: *De fantasieën van Emanuelle* (1979), *Juliette* (1981), *Harlem Blues* (1982), *Justine* (gekartonneerd, 1982), *Histoire d'O* 1 (1984), *Venus straft* (1985), *Valentina* 1-6 (1986-87)
Frank Huygens 015/41.24.18

TE KOOP/RUILEN:

* **Kiekeboe** : Luxe *Zand erover* met baksteen, boek en architectenplan, eventueel te ruilen tegen andere luxe; weekblad Kuifje nummers van jaargangen 27, 32, 33, 34(volledig), 35, 36, 37, 39, 40; Clifton : nrs. 1 tot 16 in 1ste druk
John Vannieuwenhove 09/252.17.31 (53)
* **Suske en Wiske** : *uitnodiging + antwoordkaart onthulling standbeeld in Zoo* 1979; *Een bij voor jou en mij* (1°druk, geel middenblad, nieuwstaat!); portfolio *Pats* met plaat (Bonte), lage prijs; Pienter&Bibber: *Vakantie in Pandorra* (luxe Middelkerke 300ex.), *Susan bij de Knobbelgilde* (grote luxe); XII: *Drie zilveren horloges* (grote luxe); XHG-C3 (Vance): luxe Gibraltar 425ex.; *Bloedworst en blauwe bonen* (Carpentier): luxe 200ex.; Kiekeboe *De roze Rolls* (klein boekje);
Ben Van Dyck, 016/57.10.84 na 19 uur (50)
* **Originelen** van diverse tekenaars zoals Bob de Moor, greg, De Rop, Hergé, Jijé, Macherot, Vandersteen
Mike van der Veer, 03/440.75.48 (53)
* **Veel stripalbums** oude druk + reclame uitgaven Suske en Wiske, Knipsels Panda en Tom Poes, Honderden Marvel/Classic (Superman, Spiderman, Conan, Hulk, Fantastic Four, Vergelders, Verdedigers etc.) weekbladen Pep's 1962 t/m 1972, enkele Kuifjes 1954 t/m 1963, Donald Duck 1954 t/m 1990, Robbedoes verzamelde nummers los periode band 117 t/m 134; banden 135 t/m 180, Kris Kras, enz. stuurt uw zoeklijstje! (53)
Willem in 't Hout (zie boven)
* **Kuifje**, drie houten puzzels; 1 set lepeltjes; eventueel ruilen voor ander materiaal van Kuifje
Lybeer Didier 051/30.83.32 (53)
* ***Wordt Vervolgd*** bundelingen 1,2,3,6 t/m 18 (nieuw, in één lot); Titanic bundelingen 1 t/m 10; hopen strips van Gerrit de Jager, Peter de Smet, Wim Stevenhagen; Lucky Luke 1ste drukken vanaf Tenderfoot t/m n° 30 (in één lot); Robbedoes album 16 (compleet, niet nieuw); reeksen 3L, Hansje, Pechvogel, Het sein staat op rood, Richting Mars; Blake en Mortimer: luxe Sato 1, enz.... toffe prijzen!
Philippe Mouvet, 03/ 827.31.67 (53)

XII de editie

Fristi Stripfestival
Koksijde - Zomer '98

Info : (058) 51.88.10
fax : (058) 52.27.41

MilkyWay

Stripfestival
MIDDELKERKE
2/8 tot 17/8/1997

Met 4 LUXE-EDITIES van NERO
Verschijning met het Stripfestival
*50 expl. De Hoed van Geraard de Duivel
*75 expl. Het Geheim van Matsuoka
*75 expl. Het B - Gevaar
Verschijning begin december
*75 expl. Het Zeespook
*100 expl. Marc SLEEN - Trilogie,
bevattende de 3 strips met Matsuoka.

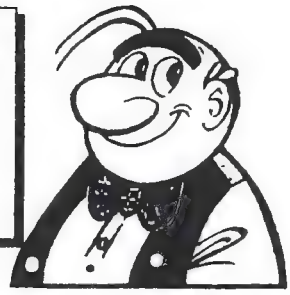

Info : Christiaan CORDIER Tel: 059/30 52 66

Bruulcenter - Bruul 79 - 2800 Mechelen

STRIPSPECIAALZAAK
DE STRIPKEVER
Tel: 015 / 21 76 05

Open :
ma : 13u30-18u
di-vr: 10-12u30
13u30-18u
za: 10-18u

STRIPWINKEL WONDERLAND

INTEKENFORMULIER

NAAM:
WOONPLAATS

TEL.:
TEKENT HIERBIJ IN OP:

..... EX LUXE BAKELANDT (HEC LEEMANS), DUBBELALBUM
NRS 72 + 73, 130 EX., GENUMMERD + GESIGNEERD,
GROOT FORMAAT, MET GRATIS MINI - ALBUM,
à 2.995,- Bfr / 165 Hfl

..... EX LUXE BAKELANDT (HEC LEEMANS), DUBBELALBUM
NRS 72 + 73, 92 EX., GENUMMERD + GESIGNEERD,
GROOT FORMAAT, MET GRATIS MINI - ALBUM,
en met originele plaat, à 9.995,- Bfr / 550 Hfl

..... EX BAKELANDT - MULTI DIALEKT - DUBBELALBUM
NRS 72 + 73, à 299,- Bfr / 17 Hfl

OPSTUREN OF FAXEN NAAR:
WONDERLAND - HALF VIER - PRODUCTIONS
PAARDSDEMERSTRAAT 19
3500 HASSELT - BELGIE
TEL. & FAX: 00 32 / (0)11 22 82 00

(een fotokopie van deze bon is uiteraard geldig)

MAX STRIPZOLDER

ZEMSTBAAN 55
2800 MECHELEN
TEL: 015/41 27 99

OPEN OP DINSDAG EN DONDERDAG
VAN 16.00 U TOT 21.00 U

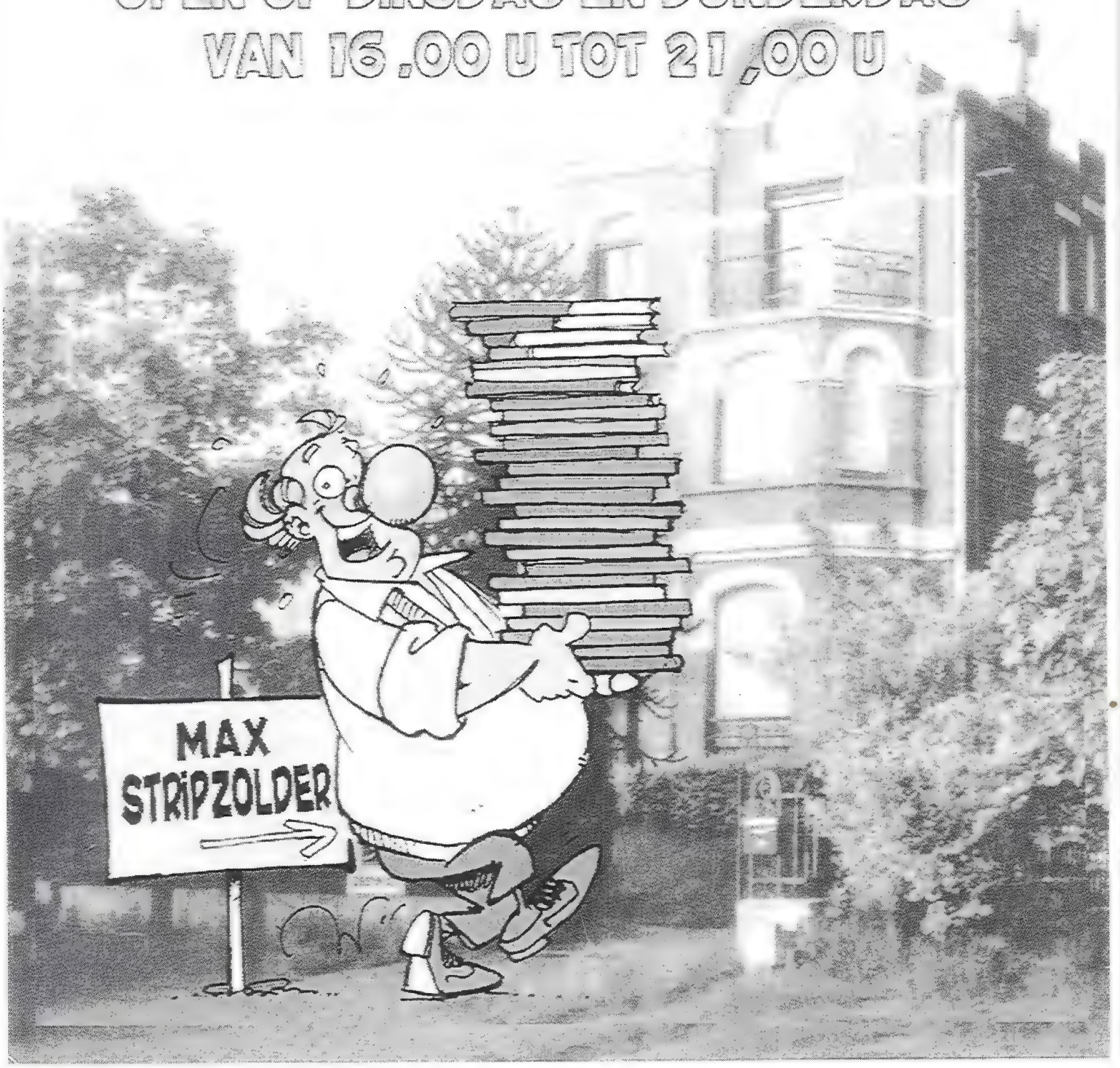

De Besloten Krant

8

Bi-regelmatige informatie uit Het Besloten Land - *Strips, Comics en Cool Media* ■ Dec/Jan 1997/98

Nieuwe strips

December 1997 / januari 1998

Arboris

Dec. Reeds aangekondigd, nog niet verschenen: *De as van de Katharen 2*, *Hispañola 1*, *Verhalen uit de Megasteden 15: ABC-Warriors 5*, *Spoorloos 1*, *HK 6*, *666 3*, *Kazandou – eerste boek*, *Lotusbloem 6*, *Elfquestboek 9* en *Semio 2*. * *De metabaronnen 3* verschijnt zeker deze maand. Aghnar, de gewichtsloze zoon van Honorata en Othon, zal zijn bovenmenselijke krachten goed kunnen gebruiken. Vijandige krachten spannen samen om de kaste van de metabaronnen eens en voor altijd uit te roeien. * Van *Lugubere verhalen* verschijnen maar liefst twee albums, met name delen *6* en *7*. Het eerste daarvan is het eerder aangekondigde derde deel van Dodeneiland van Mosdi en Sorel. Deel 7 is het eerste deel van Koning Eenoog, een verhaal van Isabelle Dethan, die een behoorlijk soeplepel sprookjeselementen in de mix gegooid heeft. De oude koning in casu laat namelijk onder invloed van een sinistere tovenaar al zijn zonen een oog uitsteken en hen vervolgens zelfs doden. Dat de titel in dat verband een lichtjes symbolische betekenis heeft, is zo evident als dat Luc Nilis uit Limburg komt.

Jan. Arboris heeft haar distributie-overeenkomst met Standaard opgezegd. Dat hoeft geen probleem te zijn, maar betekent wel dat het in het nieuwe jaar allicht even wachten is op nieuwe albums.

Big Balloon

Dec. Nog niet verschenen: *Looney Tunes Strip 9*, *Douwe Dabbert 22* en *Star Wars 4* en *5*, die, naar het uitziet, in deze rubriek even vaak gecloond worden dan zijne keizerlijke hoogheid Palpatine. * *Sjors&Sjimmie 39* heet, voor Nederland al wat terechter dan voor België, 'Bestseller'.
Looney Tunes Strip 10 heeft als hoofdpersonage de gifgroene, superintelligente, koppige Marvin the Martian.

Blitz

Dec. *Aquablue: De witte ster 2*, *Taï-dor 7* (beide HC) en de softcoveredities van *De Zandmemoor 2* en *Het kleine volkje 2* werden hier vorige maand al genoemd, maar verschijnen pas in de eerste helft van december.

Jan. Van *De Java-mens*, een strip die draait rond de Australische Aborigines, verschijnen tegelijkertijd het nieuwe, derde, deel en een herdruk van het eerste deel in hardcover. * Van fantasyreeksen *Finkel* en *Het kleine volkje* is nog maar net deel twee verschenen, en de hardcovers van deel *3* staan al in de steigers.

Boemerang

Dec. Reeds aangekondigd, maar nog niet verschenen: *Rooie Oortjes Groot Moppenboek 3*. * Net binnengekomen is *Rooie Oortjes erotische verhalen*, met ondermeer werk van Nunes en Di Sano.

Casterman

Na de najaarsrush van deze uitgeverij, is het tijd voor een winterslaap. * *De kat 3* stuurde vorige maand zichzelf en verschijnt pas in 1998.

Dargaud

Dec. *Thomas Noland 5* is nog niet verschenen, *Berceuse Assassine 1* van ondermeer Tome (Soda) ligt wel al in de winkel, maar werd uiteindelijk herdoopt tot *Hard tegen Hard 1*. * Echt nieuw is alleen *Colt Walker*, een nieuwe westernreeks.

Jan. Album *52* in de *Collectie Charlie* heet 'Afspraak in Yu-Moon'.

Vervolg op pagina 2 ○

Gewijzigde openingsuren tijdens de eindejaarsfeesten

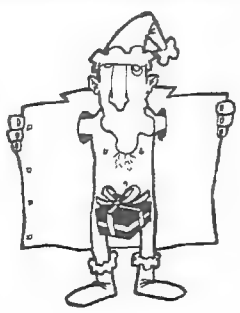

Zondag 14 dec 97	13-18u **(OPEN!)**
Donderdag 18 dec 97	10-20u
Vrijdag 19 dec 97	10-20u
Zondag 21 dec 97	13-18u **(OPEN!)**
Maandag 22 dec 97	10-20u
Dinsdag 23 dec 97	10-20u
Woensdag 24 dec 97	10-18u
Donderdag 25 dec 97	**GESLOTEN**
Zondag 28 dec 97	**GESLOTEN**
Woensdag 31 dec 97	10-18u
Donderdag 1 jan 98	**GESLOTEN**

** Voor de niet vermelde dagen gelden de gewone openingsuren. Natuurlijk.*

Fikse korting op Suske en Wiske Klassiek

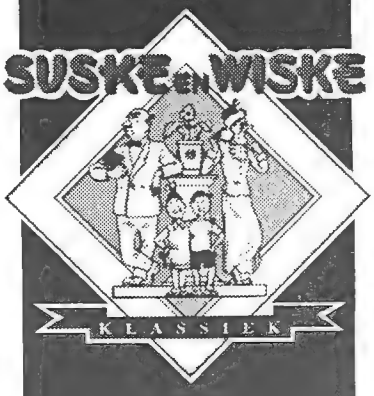

Dat voorintekenaars op de prestigieuze heruitgaven van Suske en Wiske op een stevige prijsvermindering van de uitgeverij kunnen rekenen, is bekend.
Het Besloten Land geeft er nu nog een lap op: naast de verminderde prijs van 595 frank (in plaats van 795 frank), krijgen voorintekenaars voor de jaargang 1998 van ons ook nog dubbele zegels op de klantenkaart. Dat wil zeggen dat uw korting bij afgifte van een vol boekje oploopt tot 25%.
Natuurlijk krijgt u er ook nog de twee exclusieve premium-albums gratis bij. Het eerste daarvan bevat Vrolijke bengels-gags uit Ons Volkske, het tweede losse grappen van Lambik en de Wiske Jong Kajotster-gags.

Het Besloten Land

Parijsstraat 16, 3000 Leuven
Tel : 016 /22.58.40
Fax : 016/29.47.85
Email : hbl@ping.be
Openingsuren : ma-za 10:00-19:00, zondag gesloten.

Dupuis

Dec. De vlotte zonen van meneer Dupuis hebben, allicht met de kerstrush voor ogen, besloten om hun uitgaven voor de feestmaand iets eerder te leveren. De volgende albums liggen dus ondertussen al enkele weken in de winkel. * *Reis naar Italië* is de bundeling van het tweedelig verhaal van Cosey in de collectie Vrije Vlucht. Het geheel kost nu 670 frank, nog steeds niet echt goedkoop, maar toch een stuk minder dan de twee losse delen en nog steeds harde kaft. * *De scharrelkip 2* van Servais bevat gratis en voor niets (bij de softcover dan toch) ook het eerste deel van dit inmiddels derde verhaal in de reeks Het dagboek van een bos. Net zoals bij Soda 9 en Luka 2 gaat het om een tijdelijke aanbieding. Op is op. * *Theodoor Cleysters 10*, het tweede deel van 'Het audiëntieterras', verkeert in het tijdelijke gezelschap van deel 1 van de serie. Zal Theo zich laten verleiden door de aantrekkelijke juffrouw Chouchou? * Tronchet heeft voor het eerste deel van Vrije Vluchtreeks *Hoeraland* een wereld geschapen waarin we allemaal veroordeeld zijn tot lachen. * Bij *Kogaratsu 7* krijgt u gratis nummer 1. * Knaller van de maand is *De kleine Robbe 7*, dat opnieuw bewijst dat er nog toekomst is voor het soort strips waarmee Dupuis groot is geworden. Geen gratis tweede album, wel paters en tetten op de cover. * Plus nog de heruitgave van *Michel Vaillant 9*, 'De terugkeer van Steve Warson'.

Jan. Weinig nieuwe strips tenzij dan *Cupido 10*, het tweede album van Vrolijke Vluchtserie *Adam* én een nieuwe *Sarah Spits*. In deel *13* trekt Sarah naar de zonovergoten kust van Cassis in Zuid-Frankrijk om een reportage te maken over de vliegende brandweer. Dat het daar niet bij blijft voelt u echter aan uw theewater. * Tegen het einde van 1998 zullen alle delen van *Aria* herdrukt zijn bij Dupuis. Deze maand is het de beurt aan nummer *4*.

Geïllustreerde Pers

Nogmaals *Noortje 9*.

Glénat

Dec. Nog niet verschenen: *De waters van Dodemaan 8*, *De pithecantroop in de koffer 2* en *Kuro Gane 2*.

Jan. Het spook van de burgeroorlog waart rond in *De dwaas van de koning 5* van Patrick Cothias en Brice Goepfert. * *What's Michael?* is een nieuwe mangareeks. 't Is te zeggen, de reeks is al meer dan tien jaar oud, maar verschijnt nu pas is in het Frans. Zeer amusant, vooral als u een kat heeft. * Nieuwe delen in de lopende reeksen: *Bastard 9*, *Ninku 6*, en *Nori Taka 12*.

Gottmer

Maus-auteur Art Spiegelman maakte een zeer fraai kinderboek dat *Maak me open... Ik ben een hond!* heet. Het gaat over een blafbeest dat ondermeer in een boek omgetoverd wordt. Het vrij lange stuk linnen aan het boek is dan ook geen bladwijzer, maar een leiband. Wordt zindelijk en uitsluitend in hardcover geleverd.

Harmonie/Icarus

Gummbahs shitkalender komt er toch niet. Volgend jaar beter.

Juniorpress

Dec. U mag zich nog verwachten aan de reeds aangekondigde *Batman special 27*. * *Crossover* 3 doet iets met Gen^{13}, Team X en Team 7. * *Image special 6* brengt u een resem *Tales of the Witchblade*. * Verder nog *Cable 17*, *Gen^{13} 12*, *Generatie X 12*, *Spawn 10*, *Spiderman 24*, *Witchblade 7*, *Wolverine 38* en *X-Mannen 185*.

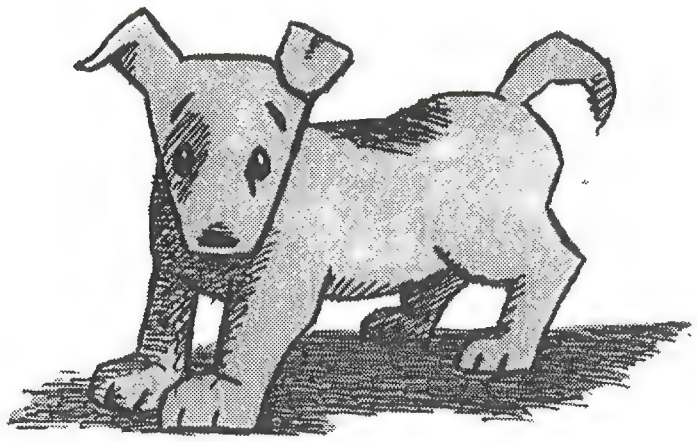

'Maak me open...ik ben een hond!' - *Art Spiegelman (Gottmer)*

Jan. Juniorpress start nu ook met Nederlandstalige edities van *The Darkness*. (eerste deel). * Deel *4* van de *Crossover*-reeks bevat het eerste deel van WildCATs/X-Men. * De *Cable omnibus 2* bundelt de jaargang 1995. Hetzelfde geldt voor *Fantastic Four omnibus 11*. * Verder nog *Spiderman 25*, *X-Mannen 186*, *Cable 18*, *Spiderman special 28*, *Spawn 11* en *X-Mannen special 26*.

Lombard, Le

Dec. Twee albums van reeksen waar ooit respectievelijk Vance en Rosinski aan tekenden, *Bob Morane 32* en *Hans 9*. * Drie reeksen worden stopgezet. Van *Bliksem*, *De Gowap* en *Muriël en Schroefje* zullen geen nieuwe albums meer verschijnen.

Nouga

Kleine uitgeverijen hebben het nadeel dat zij de precieze verschijningsdatum van een album vaak niet zo goed kunnen voorspellen. Om maar te zeggen dat Tom Boudens *Flikkerzicht 3* nogal op zich laat wachten.

Oog&Blik

Ook *Heinz* heeft de laatste maanden een abonnement verworven op de rubriek nog niet verschenen. Men verzekert ons echter dat album *17* zo goed als af is (dat wil zeggen de drukkerij is er volop mee bezig) zodat u zich binnenkort weer kan warmen aan de onnavolgbare avonturen van het grappigste dagbladverschijnsel ter wereld. Album *18*, dat oorspronkelijk samen met voornoemd album zou verschijnen, heeft – ahum – vertraging opgelopen. Ziet dat af!

Schaar

De herdruk van Marcel Ruijters' *Dr. Molotow 1* is iets uitgesteld.

Sherpa/Oog&Blik

De eerste Nederlandstalige, gelimiteerde uitgave van Lorenzo Mattotti's *Labyrinten* houdt u nog te goed. Reden voor de vertraging is allicht dat

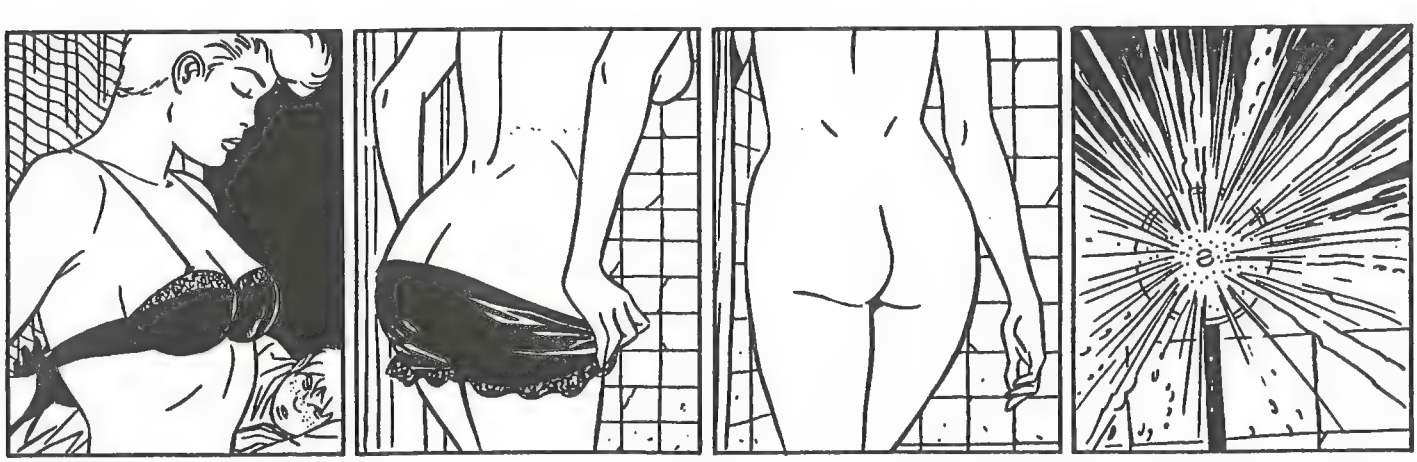

'Pin-Up 4' *(Dargaud)*

het een samenwerking betreft met zowel een Duitse als een Italiaanse uitgever. Nu de violen uiteindelijk gestemd zijn, krijgt u een collectie kortverhalen. Nieuw aan deze uitgave is dat ze twee nieuwe verhalen bevat ten opzichte van de enige tot nu toe bestaande (Franse) uitgave. * Voor de zomer verschijnt ook nog een nieuw album van Mattotti, dat voorlopig door het leven gaat onder de titel *Treinen*. U hoort er ongetwijfeld nog van.

Sombrero

Dec. De harde jongens onder u hebben dit jaar nog twee albums uit de Zwarte Reeks te goed, met name *Drie musketiers* van Colber en *Magische gebeurtenissen* van Janssen.

Standaard

Dec. Of *FC De Kampioenen* in strip eenzelfde voltreffer zal worden als de tv-serie, is even twijfelachtig als dat KV Mechelen volgend jaar Europees speelt. Hec Leemans maakte in elk geval een eerste album, 'Zal 't gaan, ja?' Een tweede is al in voorbereiding. * In *Urbanus66* figureren ondermeer een zak paaseieren en een grote hoop vermicelliilettertjes. * *De Rode Ridder 164* is het vervolg van Karel Biddeloos enige echte Atlantissaga. Bij Sint-Joris! * De Ijslandsuite zet koers naar de Middellandse Zee in *Suske&Wiske 254*, 'Tex en Terry'.

Talent

Dec. Deze Westvlaamse uitgeverij heeft voor de meeste van haar uitgaven de regel eerst hardcover dan softcover van haar Gentse collega's Blitz overgenomen. * *Ridder Walder (HC)* van Rahir draait rond de Teutoonse ridderorde. * De eerste twee delen van *Vuurboot (HC)* verschijnen tegelijkertijd. Heloret en Gibelin baseerden zich voor deze reeks op dezelfde bron die ook aan de basis lag van Auclairs Bran Ruz. * *Bolox 1 (HC)* klinkt als een cyberbiografie van The Sex Pistols, maar is het eerste deel van een verhaal van een zekere Pilot, die daarbij aardig wat mosterd bij de Scandinavische mythologieën ging halen. * Softcoveredities van eerder verschenen albums krijgt u van *Schipbreukelingen 2*, *3* en *4*, *Labyrinten 3* en van *Quetzalcoatl 1*. Kwets is een nieuwe reeks van Mitton (Vae Victis, De barbaren) met veel Indianen en slangen.

Jan. Nieuwe albums van fantasybestsellers Crisse en Ledroit, respectievelijk *Kookaburra 2* en *Sha 2* (beide HC). * *Trollen van Troy 1* (HC)is een spin-off van de u bekende welbekende *Lanfeust van Troy*, waarvan het vijfde album naar verluidt ook bij Talent zou verschijnen. * Nieuwe softcovers zijn er van *Schaduwland 2*, *Vloek van Amber 2* en *Rogon de witte wolf 2*. * *Het derde Testament 1* van Alexandre Alice sloeg in Frankrijk in als een bom. Het verhaal is een middeleeuwse fantasythriller die draait rond de fameuze Dode-Zeerollen. De katholieke kerk heeft het met andere woorden weer gevreten. * *De vierde macht* van Gimenez (De metabaronnen) is een op zich staand album. Hardcover.

Utopia

Nog niet verschenen: *Baron Karnemelk 1* van Tom De Cuyper.

Wonderland Halfvier

Dec. De jongens uit Hasselt starten een reeks heruitgaven van *Rozebottel* van Dany (u bekend van Avontuur zonder helden) en Greg met de eerste twee titels! Naast de tot nu bestaande elf albums zullen later ook nog twee nieuwe albums volgen. * *Sluipend gif* van Jeroen Jansen zou een Vrije-Vluchtachtig album zijn.

Top 10 Verkoop Strips

1] **Thorgal 23** *(Lombard)*
2] **Soda 9** *(Dupuis)*
3] **Familie Doorzon 22** *(Big Balloon)*
4] **Kleine Robbe 7** *(Dupuis)*
5] **Blueberry 23** *(Dargaud)*
6] **Storm: Kronieken van de Tussentijd 2** *(Big Balloon)*
7] **Cyclus van Cyann 2** *(Casterman)*
8] **Rooie Oortjes 14** *(Boemerang)*
9] **Lanfeust van Troy 4** *(Arboris)*
10] **Manara: Fataal Rendez-Vous** *(Galatea)*

* BEST VERKOCHTE STRIPS IN HET BESLOTEN LAND IN NOVEMBER 97

Nieuwe comics - December 1997 / januari 1998

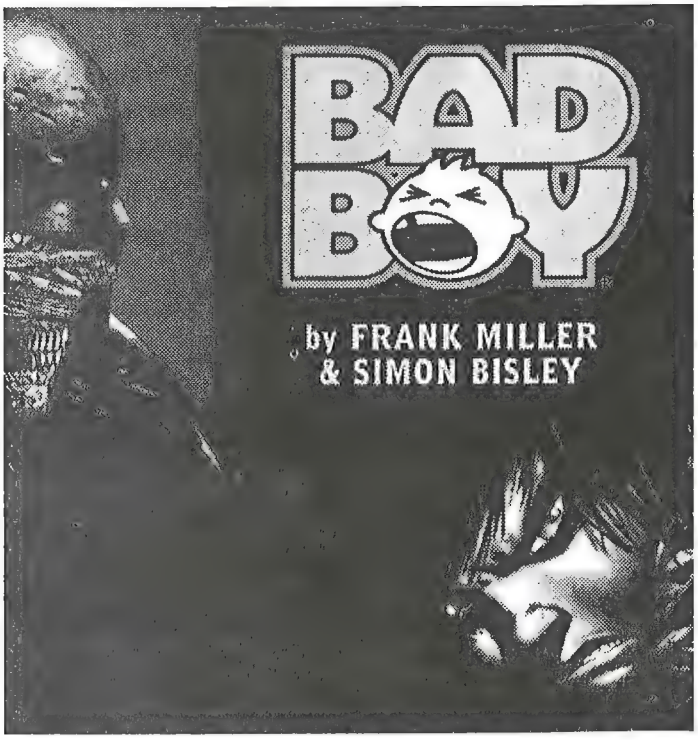

Abstract

Dec. *Strangers in Paradise Volume 4: Love Me Tender TPB* bevat de eerste vijf nummers van de Homage/Image-reeks, voor het eerst in zwart-wit.

Acclaim

Dec. *Darque Passages* is een vierdelige serie die verdergaat op de gebeurtenissen van Master Darque, eveneens geschreven door Witchblabe Christina Z. * *Turok: Tales of the Lost Land*, opnieuw een special in afwachting van de doorlopende serie die in 1998 begint.

Awesome

Dec. *Fighting American: Rules of the Game* is een nieuwe reeks rond dit personage van Joe Simon en Jack Kirby.

Bad

Dec. Slechtereten Alan Grant, John Wagner en Simon Bisley hebben een serieus gevoel in hun lagere ingewanden dat u zal houden van *Sh*t the Dog.* (eerste drie delen)

Black Eye

Jan. Jason Lutes (Jar of Fools) zet zijn Duits interbellumepos verder met *Berlin 4*.

Caliber

Dec. *Negative Burn 50*, het laatste nummer van deze anthologie, is misschien niet zo indrukwekkend als wat A Suivre verzamelde voor zijn afscheid, maar Neil Gaiman doet toch mee.

Cartoon

Voor de eerste keer in de geschiede-

'Preacher Special : One man's war' *(DC)*

Jan. nis van de reeks geeft Jeff Smith de creatieve teugels van *Bone* voor een stuk uit handen. Vanaf nummer *31* zullen Tom Sniegoksi en Stan Sakai (Usagi Yojimbo) een back-up over de rat creatures verzorgen. Dat vijfdelig verhaal zal niet gebundeld worden in de trade paperbacks.

Chemical Brain

Jan. In *My Life with Eddie Vedder 1* proberen Steve en Sean tickets voor Pantera (Loop!) te winnen, en kijken uiteindelijk naar worstelende dwergen.

Dangle

Jan. *Focus-Group Tested Troubletown 5* bundelt de meest recente gesyndiceerde strips van Lloyd Dangle. Evil banks!

Dark Horse

Dec. *Aliens: Kidnapped* zijn drie boekjes geschreven door undergroundlegendes Jim Woodring en Justin Green, met tekeningen van Francisco Solano Lopez. Covers van Kilian Plunkett, die eerder met Woodring ook al Aliens: Labyrinth maakte. (eerste deel 19) * *American Splendor: Odds&Ends* is opnieuw een autobiografische one-shot van Pekar met tekeningen van Joe Sacco, Joe Zabel, Gary Dumm en Gerry Shamray. (5) * Renpaard van het eerste uur Paul Chadwick laat opnieuw van zich horen met *Concrete: Strange Armour*, waarin u meer te weten komt over de transformatie van speechschrijver Ronald Lithgow in de zachtaardige betonnen gigant. (eerste deel 19) * *Grendel: Devil by the Deed*, nog altijd één van de beste Grendelverhalen, wordt na vier jaar eindelijk herdrukt. Art Déco voor de flipperkast. (19) * *Hellboy Christmas Special* bevat naast nieuw werk van Mike Mignola en vaste back-upper Gary Gianni ook nog een feestelijke verrassing van meneer Geof Darrow. (5) * Frank Miller is tegenwoordig een bezig baasje. Nauwelijks enkele maanden na Sin City: Family Values verschijnt eindelijk *Martha Washington Saves the World* (eerste deel 26). True believers wenden de blik ook richting uitgeverij Oni. * *Star Wars: Crimson Empire* handelt over het laatste overlevende lid van keizer Palpatines Crimson Guard. (eerste deel 19) * *Star Wars: X-Wing Rogue Squadron: The Making of Baron Fel*, waarin zijne adellijke luchtacrobaatheid zijn verhaal doet. (5)

Jan. Otomo's *The Legend of Mother Sarah: City of the Angels* wordt na een hiatus van meer dan een jaar toch verdergezet. (tweede deel 2) * *Predator: Nemesis*, twee comics van Gordon Rennie (White Trash) en Colin MacNeil, vol Victoriaans vermijn. (eerste deel 2) * De drie tot nu toe verschenen specials rond het titelpersonage worden gebundeld in *Star Wars: Boba Fett: Death, Lies&Treachery*. (21) * Dave Cooper maakte 'Dan and Larry', een gloednieuwe strip, voor *Dark Horse Presents 128*. (16) * *Egon*, een niet van humor gespeende moordenaar die tracht u de kommer en kwel van het dagelijkse leven te doen vergeten mits een baseballbat tussen uw frontale lobben, maakt zijn Amerikaanse debuut. Door Tatjana en Alberto Ponticelli. (eerste deel 9) * Na Louder than Words publiceert Dark Horse nu ook een nieuwe miniserie van *Sergio Aragonés' Groo*. (eerste deel 30) * *Dead End* is een nieuw *Zombieworld*-verhaal, deze keer van Stephen Blue, die in eigen beheer al Red River uitbracht en bij Image The Awakening. (eerste deel 16)

DC

Dec. De marketingstunts rond de oudste superheld worden verdergezet met *Superman Red/Superman Blue*. Het energiewezen waarin de man van staal onlangs veranderde wordt hierin gesplitst in twee supermannen die allebei de krachten van het origineel bezitten, allebei denkende dat zij de ware Kal zijn en allebei in staat om zich in Clark Kent te veranderen. De *Collector's Edition* heeft een 3D-cover en bevat ook een herdruk van Three-Dimension Adventures uit 1953. (12) * *Chase* debuteerde onlangs in Batman. De agente van het Department of Extranormal Operations krijgt nu al een eigen serie. (eerste deel 19) * *Superman: Distant Fires* is een postnucleair Elseworldsverhaal geschreven door Howard Chaykin met tekeningen van legende Gil Kane en Kevin Nowlan. (5) * *Preacher Special: Cassidy: Blood and Whiskey* vertelt u vroegere avonturen van vermeld eeuwig fuifbeest. * *Legends of the DC Universe* heeft hetzelfde opzet als Batman: Legends of the Dark Knight, te weten tekenaars en schrijvers mogen hun ding doen met de personages zonder dat ze zich al te veel moeten aantrekken van de continuïteit in de reguliere series. De spits wordt afgebeten door James Robinson in een Supermanverhaal. (eerste deel 10) * DC herdrukt voor de feestdagen ook een aantal klassiekers. *Secret Origins* is een facsimile-uitgave van de gelijknamige 80-page giant uit 1961. Daarin stond herdrukt werk van ronkende namen als Joe Kubert, Gil Kane en Jack Kirby. Van die laatste is ook *New Gods*, waarin 's mans legendarische werk voor DC uit de jaren zeventig in glorieus zwart-wit herdrukt wordt. (beide 19) * *Lobo: Fragtastic Voyage* is een persiflage van de bijna gelijknamige film. Hier worden een chirurg en haar lijfwacht (hij dus) ingebracht in de reet van een comateuze leider van een verre planeet. The main man hits the shit! (5)

Jan. Eén week lang verschijnen geen reguliere DCU-titels, maar onder de noemer New Year's Evil mogen de slechteriken die in dit universum rondwaren in acht titels hun ding doen. Ruim plaats voor *Body Doubles 1*, *Dark Nemesis 1*, *Darkseid 1* (door John Byrne en Sal Buscema), *Gog 1* (als intro voor de nieuwe serie The Kingdom), *Mr. Mxyzptlk 1*, *Prometheus 1* (geschreven door Grant Morrison), *The Rogues 1*, *Scarecrow 1* (door Peter Milligan en Duncan Fegredo, het duo verantwoordelijk voor Enigma). (2) * *Swamp Thing: Roots* is een one-shot van de hand van Jon J. Muth. Swampie van dienst is niet Alec Holland. (30) * Diezelfde dag verschijnt van Muth ook *The Compleat Moonshadow*, dubbelduur, maar ook dubbeldik. * *Chronos* is een nieuwe serie die niet rond de gelijknamige tijdsreizende schurk draait, maar rond ene Walker Gabriel die wel diens technologie gebruikt. (eerste deel 9) * *The Invisibles: Bloody Hell in America* bundelt de eerste vier delen van volume 2 rond Grant Morrisons occulte vrijheidsstrijders. (23) * Nog een *Preacher Special* is *One Man's War*, waarin u de voorgeschiedenis van Starr, de brutale leider van clandestiene organisatie The Grail, haarfijn uit de bloederige doeken gedaan wordt. (16) * Tv-stuff in het driedelige *Babylon 5: In Valen's Name*. (eerste deel 23) * Hoe Bane en Ra's al Ghul bondgenoten werden, is aan de orde in *Batman: Bane of the Demon*. (eerste deel 9) * Oude en nieuwe nachtlampjes doen iets met mekaar in *Green Lantern&Sentinel: Heart of*

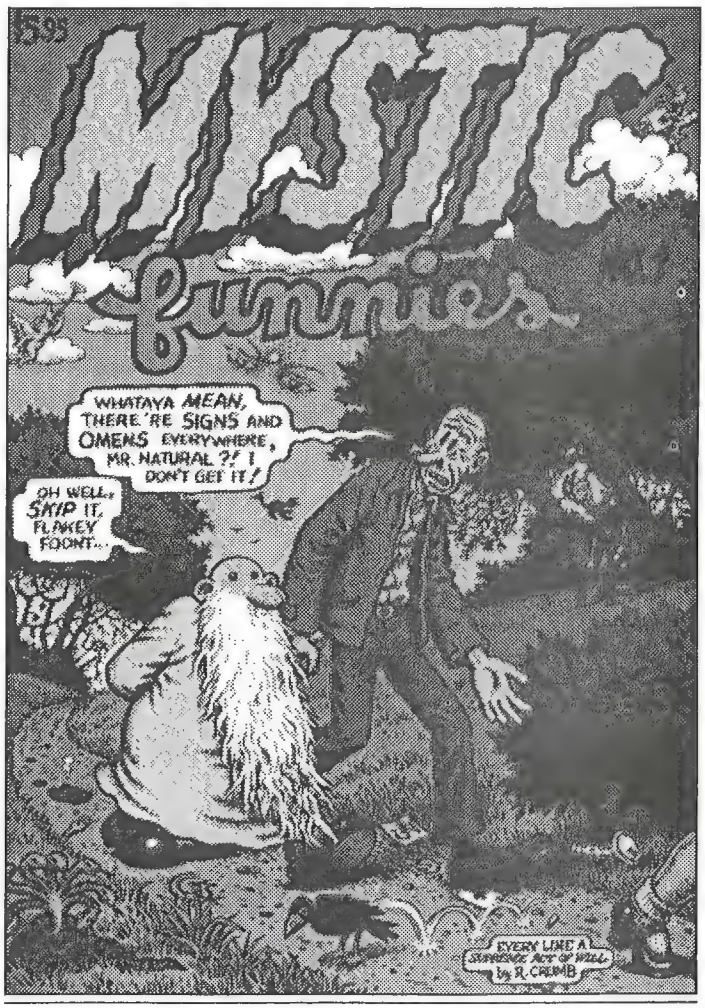
Mystic
Funnies
WHATAYA MEAN, THERE'RE SIGNS AND OMENS EVERYWHERE, MR. NATURAL ?! I DON'T GET IT!
OH WELL, SKIP IT, FLAKEY FOONT...
EVERY LIKE A SURGEONS ACT OF WILL
by R. CRUMB

'Mystic Funnies' - Robert Crumb *(Nincompoop)*

Darkness. (eerste deel 23) * *Tales Calculated to Drive You Mad 3* heeft als extra bonus enkele pagina's van Harvey Kurtzmans baanbrekende Hey Look! (23)

Drawn&Quarterly

Dec. *The Little Man Short Strips 1979-1994* bundelt in hardcover de diverse en onconventionele korte strips die Chester Brown in die periode bij elkaar pende. * Eigenlijk niet door D&Q uitgegeven is *Maurice Vellekoop's ABC Book*. In dit boek vormt iedere letter de sleutel tot een scenario van homosexuele relaties. Klassieke homo-archetypes worden zo met humor en plezier geportretteerd.

Jan. Als u even kan wachten heeft Archer Prewitt nog een kalender voor u van zijn uiterst schattige *Sof' Boy*.

Edge

Dec. *Screw Comix* is een tietel die boekdelen spreekt. Aan nummer *4* werd ondermeer door Dave Cooper meegewerkt.

El Capitan

Jan. *Collected Stray Bullets Volume 1* is het eerste deel in een serie van softcover-collecties die deze met een Eisner Award bekroonde comic zullen bundelen. Volume 1 bevat de eerste vier delen.

Eros

Dec. *The God of Sex²* is een nieuwe serie in de populaire Mangeroticalijn. Ontdek het land van de rijzende zonde!

Fantagraphics

Dec. *Minimum Wage 8*, vertelsels uit Bay Ridge van Bob Fingerman. * *Poot* van Walt Holcombe is een nieuwe serie in een ultra-cartoony stijl. Zo is 'Swollen Holler', het eerste deel van één van de verhalen in deze comic, een Pogo-achtig verhaal over een triestige, masochistische slak die onderdak vindt bij een barmhartige, maar cynische eekhoorn. * 'Work Equals Degradation' is een van slechte wil getuigende, onwelvoeglijke satire op werk, computers, het internet, fotokopieerapparaten, snoepautomaten, baby's, ziekelijk overgewicht, sexfantasieën van collega's en de hypocrisie van het collegiaal verkeer. Plezier gegarandeerd in *Schizo 3* van Ivan Brunetti. * *Zippy Quarterly 18.* * Nummer *9* van *The Acme Novelty Library* is misschien wel het meest gewaagde nummer tot nog toe. Deze keer geen robots, geen wilde fantastische stukken, geen flashbacks naar de vorige eeuw, geen dansende muizen, alleen Jimmy Corrigan die wordt opgelapt na zijn ongeval in het vorige hoofdstuk.

Jan. David Collier krijgt de prijs voor mooiste cover van de maand voor *Collier's 4*. In dat nummer vertelt de tekenaar u alles over het leven van zijn grootvader, een veteraan van de Eerste Wereldoorlog en een onverbeterlijk optimist. * *The Comics Journal 202* bevat een uitgebreid interview met Kevin 'TMNT' Eastman en een subtiele cover. * *Frank 2* van Jim Woodring is in alle opzichten beter dan het eerste nummer. Meer pagina's, betere tekeningen en meer integriteit. U trekt best twee uur uit voor de initiële lezing. * *Let's Hit the Road* is een nieuw boek van Rich Tommaso (Clover Honey) met veel weg en uiterst hippe tekeningen.

Gates of Heck

Dec. *Facetasm* zijn zestien bizarre gezichten die telkens verdeeld zijn in drie secties die je onafhankelijk van elkaar kan doorbladeren zodat je de verschillende gezichten met mekaar kan combineren. Het tekenwerk is van Charles Burns (Black Hole) en Gary Panther (Jimbo). Dit boek is eindelijk opnieuw verkrijgbaar. Lijkwarm aanbevolen.

GT Labs

Dec. *Two-Fisted Science* is een bundeling waar gebeurde verhalen uit de geschiedenis van de wetenschap die bekroond werd met een Xeric Award. Jim Ottaviani schreef het geheel, de tekeningen zijn van ondermeer Paul Chadwick, Guy Davis, Colleen Doran, Bernie Mireault, Scott Roberts en Rob Walton.

Gemstone

Dec. Fans van Mad moeten zich eens wagen aan *Panic*, gemaakt door dezelfde gebruikelijke bende idioten. *Annual 1* bundelt gemakkelijkheidshalve de eerste vier nummers. * *Weird Science Annual 5* maakt uw collectie van deze klassieke EC-serie volledig.
<januari>In de dagen toen EC het hard te verduren kreeg, werden winkeliers bang om de dan beruchte horrortitels in hun rekken te leggen. De legendarische uitgeverij smeet bij wijze van rookgordijn dan maar *Piracy* op de markt. Dit zijn de echte Tales of the Black Freighter.

Image

Dec. *Gen¹³ 25* bevat een back-up van John Arcudi (The Mask), Gary Frank en Cam Smith die de serie vanaf volgende maand overnemen. In de voyager-packeditie zit bovendien een preview van Campbells nieuwe serie Danger Girl. (12) * Nog *Gen¹³*-materiaal is de *Ordinary Heroes TPB* (5) en *Grunge: The Movie* (12). Die laatste bundelt Adam Warrens Bootlegverhaal. * *Spawn Movie* is de adaptatie van, jawel. * De volledige *Darkchylde*-miniserie verschijnt in trade paperback.

Telex - Telex - Telex

Echte Bosschaert-fans kopen er al enkele maanden De Nieuwe Panorama voor (én voor de interviews natuurlijk), maar moest u het nog niet weten: Jan *Bosschaert* is samen met *Urbanus* bezig aan De geverniste vernepelingskes. In deze spetterende gagstrip worden Jan en Urbain *hunzelve* opgevoerd in aangebrande situaties met BV's. Het is Bosschaert en Urbanus op hun best: geestig en plat, spits en boertig. Beide heren signeren 28 maart in Het Besloten Land. Tegen dan zijn de gags in een eenmalig album gebundeld. * Goed nieuws voor liefhebbers van *Kitchen Sink*, de uitgeverij die ondermeer The Crow, Cages, Xenozoic Tales en Lost Girls op de markt brengt. Disappearing Inc, een groep van private investeerders, heeft vers geld gepompt in één van de belangrijkste alternatieve Amerikaanse uitgeverijen waardoor een nakend failliet is afgewend. Meer nog, uitgever Denis Kitchen blijft de creatieve touwtjes in handen houden. * In maart organiseert Het Besloten Land, in samenwerking met CSC-vormingswerk, een tentoonstelling rond François *Schuiten* en Benoît *Peeters* in de Centrale Bibliotheek van de universiteit aan het Ladeuzeplein. Bij die gelegenheid wordt ook de Nederlandse vertaling van Le guide des cités voorgesteld. * Amerikaanse mangaspecialist Viz heeft aangekondigd dat zij vanaf maart *Dragonball* en *Dragonball Z: The Super-Saiyans* zullen publiceren, respectievelijk de avonturen van de jonge Son Goku en de volwassen Goku. Reserveren is aangeraden. * In tegenstelling tot wat we eerst te horen kregen van de uitgever, komt van Lian Ongs *Horizon* misschien toch nog een softcover-editie. Uitgever Griffioen is zelf verrast van het succes van de toch wel dure luxeversie (dat boek is intussen uitverkocht), en overweegt alsnog een softcover uit te brengen. * In het nieuwe jaar mag u zich bij Marvel verwachten aan nieuwe doorlopende reeksen van *Spider-Girl*, *Blade* en de langvermiste *Thor*. Limited series komen er ondermeer rond Nick Fury, Iron Fist, Shang-Chi en Wolverine, die laatste eventueel zelfs met adamantium.

Arthur Toch, het hoofdpersonage uit Tardi's cultstrip Het besloten land, staat te treuren op de cover van de laatste (A Suivre). Hij laat een beetje verweesd het doek vallen over het vlaggenschip van de Europese volwassenenstrip, dat met dit nummer 239 ophoudt te bestaan.
Twintig jaar geleden stond dezelfde Arthur op de cover van het eerste nummer van (A Suivre), ter aankondiging van Ici Même (de titel van de franse versie van Het besloten land, waarin dat personage trouwens Arthur Même heet).
De cirkel is dus rond, een periode wordt afgesloten. Het belang van (A Suivre) kan moeilijk overschat worden: het maandblad was een kweekschool voor talent als Comès, Ferrandez, Geluck, Loustal, Benoit, Schuiten, Sokal, Boucq, De Moor, De Crécy, Denis, Prado, Servais of Torres, dat er omringd werd door gevestigde sterren als Tardi, Pratt, Bourgeon, Moebius, Giardino, Juillard en Muñoz.
(A Suivre) populariseerde het idee van de stripproman, de strip die meer dan de standaard-48-pagina's ruimte kreeg om rustig een verhaal te vertellen. Dat resulteerde in meesterwerken als De dorpsgek van Schoonvergeten (Comes), Fabel van Venetië (Pratt), Het besloten land (Tardi-Forest), De wereld van Edena (Moebius), De duistere steden (Schuiten-Peeters) of De gezellen van de schemering (Bourgeon).
Tijdens de jaren tachtig was (A Suivre) het belangrijkste stripblad ter wereld.
Dat uitgeverij Casterman het maandblad nu opdoekt (hoewel per nummer nog steeds een stevige 23.000 exemplaren verkocht worden) is droevig nieuws, dat hopelijk meer vertelt over de verkalking van Casterman dan over de toekomst van het stripmedium. En zelfs een pessimist als Tardi vindt in zijn inktzwart commentaar nog een sprankeltje hoop in de opvallende opleving van de kleine, onafhankelijke en small press-circuits. Afwachten en hopen dat daaruit ooit iets even moois mag groeien.

Top 10 Verkoop Comics

1]	**Darkness 9** *(Image)*	6]	**Tenth 3** *(Image)*
2]	**Witchblade 18** *(Image)*	7]	**Uncanny X-Men 351** *(Marvel)*
3]	**Simpsons Comics 33** *(Bongo)*	8]	**Preacher 33** *(DC)*
4]	**Uncanny X-Men 350** *(Marvel)*	9]	**X-Men 71** *(Marvel)*
5]	**Spawn 66** *(Image)*	10]	**DV8 12** *(Image)*

* BEST VERKOCHTE COMICS IN HET BESLOTEN LAND IN NOVEMBER 97

Persoonlijke TIP 5 van HBL medewerkers

Bart

Jim Cutlass: Tot de nek
(Casterman)

Horizon (Ong)
(Griffioen)

Soda 9
(Dupuis)

Mystic Funnies 1
(Nincompoop)

R. Crumb
Coffee Table Art Book
(Kitchen Sink)

Kris

Mage II: The Hero Defined 4
(Image)

Vertigo: Winter's Edge
(DC)

Voodoo 1
(Image)

Daeninckx/Tardi: Laatste der Laatsten *(Casterman)*

Grendel Tales:
The Devil's Apprentice 3
(Dark Horse)

Els

Jar of Fools
(Black Eye)

Horizon (Ong)
(Griffioen)

Daeninckx/Tardi:
Laatste der laatsten
(Casterman)

Lanfeust van Troy 4
(Arboris)

Black Hole 4
(Kitchen Sink)

Jeroen

R. Crumb
Coffee Table Art Book
(Kitchen Sink)

Dear Julia 1-4
(Black Eye)

Great British Mistake: Vague 77-92
(AK)

Your Flesh 36
(Fantagraphics)

Lapin 17
(l' Association)

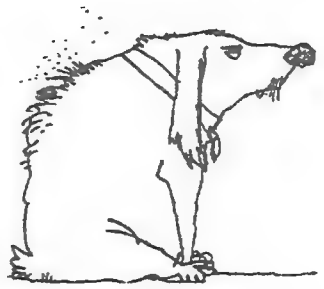

'Sh*t The Dog' *(Bad)*

Jan. Gland ho! *The 4-Fisted Misadventures of Tug&Buster* bundelt de eerste zes delen van de humoristische metamachoserie van Marc Hempel (Gregory, The Sandman) * *Shut Up and Die* is een nieuwe serie met losstaande misdaadverhalen van James D. Hudnall (Espers). * Humor en big busted babes in *CHIX 1*. Vraag niet! * *Kabuki: Dreams* bundelt de twee full-colorspecials die verschenen voordat de reeks onderdak vond bij het huis van bloed, babes en bonken. * *Sharky* werd postBisleyturaal getekend en ingekleurd door Alex Horley en lijkt een zelfde hoeveelheid zinloos geweld en meta-aders te tellen. (eerste deel) * *The Maxx 1 3-D Edition* bevat naast het bekende werk uit het eerste nummer ook nog een verhaal dat exclusief voor deze comic werd gemaakt door Sam Kieth. (9)

Joe Chiappetta

Jan. Sterf-hard zelfpubliceerders Chiappetta en John Porcellino combineren hun krachten in het flipboek *Silly Cat 1*.

Kitchen Sink

Veel van wat u de komende maanden onder deze hoofding vindt, werd reeds eerder aangekondigd. Nu de financiële problemen voor Denis Kitchen van de baan zijn, ziet het er echter naar uit dat deze boeken ook effectief gaan verschijnen.

Dec. Zoals *Flock of Dreamers: An Anthology of Dream-Inspired Comics*, met werk van ondermeer Robert Crumb, Rick Veitch, Jim Woodring en Pat Moriarty. * Eindelijk opnieuw verkrijgbaar is *Violent Cases*, Neil Gaimans en Dave McKeans legendarische bezoek aan de osteopaat van Al Capone. Deze *10th Anniversary Edition* bevat gecorrigeerde kleuren, voorzien van goedkeurend gemompel van de auteurs, waarmee het meteen ook de eerste editie is die hun visie nauwkeurig weergeeft.

Jan. *The Crow: Waking Nightmares 2.*

Marvel

Dec. *Werewolf by Night*, nog maar een nieuwe Strange Talesserie, is geschreven door Paul Jenkins (Hellblazer). (eerste deel 5) * Heroes Return wordt beëindigd met de publikatie van *Iron Man 1* (12) en *Avengers 1* (19), beide geschreven door Kurt Busiek (Marvels, Astro City) * Was het gewoon pech dat Peter Parker in een stralingsexperiment stommelde? Was het gewoon toeval dat Matt Murdock op die straathoek stond toen het noodlot toesloeg? Was het gewoon het noodlot dat Bruce Banner op de plaats van die gammabomexplosie lokte? X-Files meets the Marvel Universe in het tweedelige *Conspiracy.* (eerste deel 19) * *The Silver Surfer TPB* herdrukt het verhaal dat Stan Lee en Jack Kirby in 1978 voor Simon&Schuster maakten. (19) * *Shadows&Light* is een nieuwe anthologie waarvan één nummer per kwartaal zal verschijnen. Het opzet is duidelijk geïnspireerd door DC's Batman: Black&White. In het eerste nummer doet Bernie Wrightson zijn ding met The Hulk, Len Wein en Steve Ditko nemen Iron Man mee op een tijdreis. Latere nummers zullen werk bevatten van ondermeer Simon Bisley, Frezzato, Gil Kane, Liberatore, Moebius en Arthur Suydam. (eerste deel 26) * *Generation X/Gen13*, geschreven door James Robinson. (5) * *Tales of the Age of Apocalypse: Sinister Bloodline* verklaart de verschillende keuzes van de Summersbroers. (12) * *Longshot* is terug in een one-shot van J.M. DeMatteis (Moonshadow) en Michael Zulli (The Sandman). (26)

Jan. *WildCATs/X-Men: The Dark Age*, het vierde en laatste deel van deze crossover. (2) * Na Spidey worden ook de Japanse avonturen van de mutantjes in *X-Men: The Manga* vertaald. * Als voorsmaakje op de film die in Amerika volgende maand verschijnt, krijgt u de one-shot *Blade: Crescent City Blues* door Chris Golden, Gene Colan en Mark Pennington. (30) * Marvel wil zijn Star Trek-reeksen schoeien op dezelfde succesvolle leest als de Star Warsseries van Dark Horse. *Star Trek: Voyager: Splash Down* (eerste deel 9) en *Star Trek: The Untold Voyages* (eerste deel 16) zijn dus beide minireeksen. Laatstgenoemde vult de kloof tussen de eerste en de tweede film. * In 'Spiderhunt' is de muurkruiper de meest gezochte man in het Marvel-universum, en wel in vier delen en voor $5.000.000. En passant wordt u ook de volledig vernieuwde Groene Gabberkabouter voorgesteld. Achtereenvolgens in *Sensational Spider-Man 25* (9), *Amazing Spider-Man 432* (16), *Peter Parker, Spider-Man 89* (23) en *Spectacular Spider-Man 255* (30)

Nincompoop

Dec. Robert Crumb brengt Mr. Natural en Flakey Foont terug in *Mystic Funnies*, de eerste all-color Crumbcomic ooit. (reeds verschenen)

Oni

Jan. Deze kersverse uitgeverij garandeert zichzelf al onmiddellijk een rozige toekomst door een rijkelijk van mest voorziene grondlaag te strooien. *Bad Boy* is namelijk de eerste samenwerking van Frank 'grimmig' Miller en Simon 'oorverdovend' Bisley. Miller stelt dat het een verhaal is over "persoonlijke keuzes en de huidige trend om zonder veel vertoon onze persoonlijke vrijheden op te geven voor een 'politiek correcte' samenleving". Hoog teergehalte!

Dec. Oni lanceert een anthologie die brokken zal maken. In het eerste nummer van *Oni Double Feature* vindt u bijvoorbeeld een verhaal van regisseur Kevin Smith rond Jay en Silent Bob. Jawel, de twee bozo's die in de film voortdurend voor de winkel rondhangen. Eén en ander werd stijlvol in beeld gebracht door Matt Wagner. In volgende nummers mag u ondermeer nieuw werk verwachten van Paul Pope, Mike Allred en Bill Sienkiewicz.

Verotik

Dec. Simon Bisley en uitgever Glenn Danzig leveren meer pagina's vol zombies en voodoowaanzin van Ge Rouge in *Verotik Illustrated 2*.

Viz

Dec. *Love Song TPB* bundelt experimentele shojoverhalen (strips voor meisjes) van één van Japans vrouwelijke topauteurs Keiko Nishi.

Warp

Jan. Twintig joere van puntige oere wordt passend gevierd in *Elfquest 20*.

Wizard

Jan. *Wizard Postermania* telt 50 verschillende posters van ondermeer X-Men, Hulk, Witchblade, Spider-Man, Ash, Ascension, Avengers, Darkchylde, Captain America en The Darkness.

Dec. In *Wizard 78* leert u hoe u uw eigen, exclusieve Boba Fett 1/2 kan bestellen. Doen! * De produktie van de Star Wars-prequels is begonnen in Tunesië, Italië en het Groot-Brittannië. *Sci-Fi Invasion* stuurde zijn spionnen op pad om u in zijn *Winter Special* de laatste nieuwtjes te bezorgen over dit project.

De Besloten

Verkoop van antieke strips en luxe-uitgaves per opbod

Volgende antieke strips & luxe-uitgaves
Dit gebeurt echter zonder roepzaal noch
Het Besloten Land laat je tot 31 januar
bod uit te brengen.

Kavel	Album	Auteurs	Uitgever	Jaar	Uitvoering	Speciale Kenmerken
1	Reisaantekeningen door Eugen Robick	Schuiten-Peeters	Casterman	1986	Geen cover, dik geel papier, 12 pagina's.	T.g.v. stripdriedaagse Breda 1986.
2	Baard en Kale: Witte Hand	Rosy-Will	Dupuis	1956	SC, kleur	1e druk.
3	Barney Jordan+ 6000 meter+Billy the Kid	Hermann	Gibraltar	1993	HC, Kleur, Linnen rug.	Niet in plastic doos.
4	Comanche 1: Red Dust	Hermann	Lombard	1972	SC, kleur	1e druk.
5	Comanche 1: Red Dust	Hermann	Lombard	1972	SC, kleur	1e druk.
6	Comanche 1: Red Dust	Hermann	Lombard	1972	SC, kleur	1e druk.
7	Bruno Brazil 4: De Versteende Stad	Vance-Albert	Lombard	1972	SC, kleur	1e druk.
8	De Kleine Robbe: Op Naar ...	Tome-Janry	Stripbeurs Middelkerke	1995	HC, 26x36, zw/w, Linnen rug	Oplage is gesigneerd noch genummerd. Met festival-foldertje erbij.
9	Soda: Dood in vrede	Gazotti-Tome	Khani	1996	HC, 26x36, zw/w, Linnen rug	Genummerde prent. Extra 10 pagina's schetsen in het boek, met daarbij 1 losse transparante zwartfilm.
10	Piet Pienter en Bert Bibber: Het Gestolen Vredeswapen	Pom	Stripbeurs Middelkerke	1995	HC, 21x30, zw/w, Witte linnen kaft, goudopdruk.	Gesigneerd op bijgevoegd blad. Met kleine boekje (16x11, SC) van hetzelfde verhaal.
11	Largo Winch: De Erfgenaam	Franq-Van Hamme	Khani	1996	HC, 31x45, zw/w, linnen rug.	Extra prent genummerd en gesigneerd door Franq. 2 verhalen (Largo Winch 1+2) plus 4 pagina's schetsen.
12	Largo Winch: De Erfgenaam	Franq-Van Hamme	Khani	1996	HC, 31x45, zw/w, linnen rug.	Extra prent genummerd en gesigneerd door Franq. 2 verhalen (Largo Winch 1+2) plus 4 pagina's schetsen.
13	Largo Winch: De Erfgenaam	Franq-Van Hamme	Khani	1996	HC, 31x45, zw/w, linnen rug.	Extra prent genummerd en gesigneerd door Franq. 2 verhalen (Largo Winch 1+2) plus 4 pagina's schetsen.
14	Largo Winch: De Erfgenaam	Franq-Van Hamme	Khani	1996	HC, 31x45, zw/w, linnen rug.	Extra prent genummerd en gesigneerd door Franq. 2 verhalen (Largo Winch 1+2) plus 4 pagina's schetsen.
15	Big Baby 2: Blood Club	Burns	Loempia	1995	HC, 18x28, losse comic in zwartlinnen kaft in zwartlinnen foedraal.	Extra prent genummerd en gesigneerd door Burns.
16	Dallas Barr 1: Dodemanshand	Marvano/ Halderman	Dupuis	1996	Gewone uitvoering, blanco kaft, stofomslag.	Boekhandelaarsexemplaar. Met aparte farde met losbladige (7pp) voorstelling van de reeks en de auteurs.
17	Un heros peut en cacher un autre	Tardi	Casterman	1987	zw/w, A4.	Kortverhaal (14pp) gebruikt als gratis kataloog voor de tentoonstelling rond Tardi in Angoulême 1987. Verhaal verscheen ook in A Suivre #97.
18	Un heros peut en cacher un autre	Tardi	Casterman	1987	zw/w, A4.	Kortverhaal (14pp) gebruikt als gratis kataloog voor de tentoonstelling rond Tardi in Angoulême 1987. Verhaal verscheen ook in A Suivre #97.
19	Lois (Ask Your Body)	Chaland	Lois	1984	10x14.5cm. Blanco notaboekje met ook 10 geïllustreerde zw/w paginas erin. Kaft in kleur. Spiraalrug.	Reklameuitgave van Lois.
20	De Dorpsgek van Schoonvergeten	Comes	Casterman	1991	HC. Stofomslag.	Inleidend dossier (kleur) van 10pp.
21	Nero: De Held der Helden	Sleen	Standaard	1997	HC, 23x30cm, oranjelinnen kaft.	Met munt

ten Veiling

worden per opbod verkocht.
veilingmeester.
i 1998 de tijd om een redelijk

De verzamelaar die het meest geboden heeft op de afsluitdatum krijgt het album toegewezen. Een stand van zaken opvragen en de kavels bezichtigen kan in Het Besloten Land. Telefonische boden worden niet aanvaard.
Gebruik het formulier op de achterzijde.

	Beperkte oplage	Genummerd	Gesigneerd	Staat	Matla	Minimumprijs	Opbod	Hoogste Bod	
	300	#49	Schuiten/Peeters	Zeer goed	DUISS 4.1, fl 50	500	100	600	
	Nee	Nee	Nee	Zeer goed	BAARD 2.4, fl 100	800	100	geen	
	750	3 x Nummer 292.	Hermann	Nieuw	HERMA 4.1-4.2-4.3, fl 75/stuk	2000	100	geen	
	Nee	Nee	Hermann	Zeer goed	COMAN 1.1, fl 100	1000	100	geen	
	Nee	Nee	Hermann	Goed	COMAN 1.1, fl 100	800	50	geen	
	Nee	Nee	Hermann	Redelijke. Naam in bic.	COMAN 1.1, fl 100	600	50	geen	
	Nee	Nee	Nee	Redelijk.	BRUNB 1.4a, fl 75	500	50	geen	
	300	Nee	Nee	Nieuw	geen	500	100	500	
	250	#206	Tome/Gazotti	Nieuw	geen	1500	100	geen	
	300	#56	Pom	Nieuw	geen	1000	100	1000	
	250	#117	Franq	Nieuw	geen	2200	100	geen	
	250	#119	Franq	Nieuw	geen	2200	100	geen	
	250	#121	Franq	Nieuw	geen	2200	100	geen	
	250	#122	Franq	Kras op rug.	geen	1500	100	geen	
	150	#9	Burns	Zeer goed	geen	1200	100	geen	
	200	#157	Marvano	Nieuw	geen	1500	200	geen	
	Nee	Nee	Nee	Nieuw	geen	100	50	geen	
	Nee	Nee	Nee	Nieuw	geen	100	50	geen	
	Nee	Nee	Nee	Goed	geen	400	100	geen	
	400	Ja	Comes	Zeer goed	COMES 3.1, fl 125	1000	100	geen	
	Ja	Ja	Sleen	Nieuw (nog gesealed)	geen	1200	100	geen	

Meer...

De Besloten

Verkoop van antieke strips en luxe-uitgaves per opbod

Volgende antieke strips & luxe-uitgaves
Dit gebeurt echter zonder roepzaal noch
Het Besloten Land laat je tot 31 januar
bod uit te brengen.

Kavel	Album	Auteurs	Uitgever	Jaar	Uitvoering	Speciale Kenmerken
1	Reisaantekeningen door Eugen Robick	Schuiten-Peeters	Casterman	1986	Geen cover, dik geel papier, 12 pagina's.	T.g.v. stripdriedaagse Breda 1986.
2	Baard en Kale: Witte Hand	Rosy-Will	Dupuis	1956	SC, kleur	1e druk.
3	Barney Jordan+ 6000 meter+Billy the Kid	Hermann	Gibraltar	1993	HC, Kleur, Linnen rug.	Niet in plastic doos.
4	Comanche 1: Red Dust	Hermann	Lombard	1972	SC, kleur	1e druk.
5	Comanche 1: Red Dust	Hermann	Lombard	1972	SC, kleur	1e druk.
6	Comanche 1: Red Dust	Hermann	Lombard	1972	SC, kleur	1e druk.
7	Bruno Brazil 4: De Versteende Stad	Vance-Albert	Lombard	1972	SC, kleur	1e druk.
8	De Kleine Robbe: Op Naar ...	Tome-Janry	Stripbeurs Middelkerke	1995	HC, 26x36, zw/w, Linnen rug	Oplage is gesigneerd noch genummerd. Met festival-foldertje erbij.
9	Soda: Dood in vrede	Gazotti-Tome	Khani	1996	HC, 26x36, zw/w, Linnen rug	Genummerde prent. Extra 10 pagina's schetsen in het boek, met daarbij 1 losse transparante zwartfilm.
10	Piet Pienter en Bert Bibber: Het Gestolen Vredeswapen	Pom	Stripbeurs Middelkerke	1995	HC, 21x30, zw/w, Witte linnen kaft, goudopdruk.	Gesigneerd op bijgevoegd blad. Met kleine boekje (16x11, SC) van hetzelfde verhaal.
11	Largo Winch: De Erfgenaam	Franq-Van Hamme	Khani	1996	HC, 31x45, zw/w, linnen rug.	Extra prent genummerd en gesigneerd door Franq. 2 verhalen (Largo Winch 1+2) plus 4 pagina's schetsen.
12	Largo Winch: De Erfgenaam	Franq-Van Hamme	Khani	1996	HC, 31x45, zw/w, linnen rug.	Extra prent genummerd en gesigneerd door Franq. 2 verhalen (Largo Winch 1+2) plus 4 pagina's schetsen.
13	Largo Winch: De Erfgenaam	Franq-Van Hamme	Khani	1996	HC, 31x45, zw/w, linnen rug.	Extra prent genummerd en gesigneerd door Franq. 2 verhalen (Largo Winch 1+2) plus 4 pagina's schetsen.
14	Largo Winch: De Erfgenaam	Franq-Van Hamme	Khani	1996	HC, 31x45, zw/w, linnen rug.	Extra prent genummerd en gesigneerd door Franq. 2 verhalen (Largo Winch 1+2) plus 4 pagina's schetsen.
15	Big Baby 2: Blood Club	Burns	Loempia	1995	HC, 18x28, losse comic in zwartlinnen kaft in zwartlinnen foedraal.	Extra prent genummerd en gesigneerd door Burns.
16	Dallas Barr 1: Dodemanshand	Marvano/ Halderman	Dupuis	1996	Gewone uitvoering, blanco kaft, stofomslag.	Boekhandelaarsexemplaar. Met aparte farde met losbladige (7pp) voorstelling van de reeks en de auteurs.
17	Un heros peut en cacher un autre	Tardi	Casterman	1987	zw/w, A4.	Kortverhaal (14pp) gebruikt als gratis kataloog voor de tentoonstelling rond Tardi in Angoulême 1987. Verhaal verscheen ook in A Suivre #97.
18	Un heros peut en cacher un autre	Tardi	Casterman	1987	zw/w, A4.	Kortverhaal (14pp) gebruikt als gratis kataloog voor de tentoonstelling rond Tardi in Angoulême 1987. Verhaal verscheen ook in A Suivre #97.
19	Lois (Ask Your Body)	Chaland	Lois	1984	10x14.5cm. Blanco notaboekje met ook 10 geïllustreerde zw/w paginas erin. Kaft in kleur. Spiraalrug.	Reklameuitgave van Lois.
20	De Dorpsgek van Schoonvergeten	Comes	Casterman	1991	HC. Stofomslag.	Inleidend dossier (kleur) van 10pp.
21	Nero: De Held der Helden	Sleen	Standaard	1997	HC, 23x30cm, oranjelinnen kaft.	Met munt

ten Veiling

worden per opbod verkocht.
veilingmeester.
i 1998 de tijd om een redelijk

De verzamelaar die het meest geboden heeft op de afsluitdatum krijgt het album toegewezen. Een stand van zaken opvragen en de kavels bezichtigen kan in Het Besloten Land. Telefonische boden worden niet aanvaard.
Gebruik het formulier op de achterzijde.

	Beperkte oplage	Genummerd	Gesigneerd	Staat	Matla	Minimumprijs	Opbod	Hoogste Bod	
	300	#49	Schuiten/Peeters	Zeer goed	DUISS 4.1, fl 50	500	100	600	
	Nee	Nee	Nee	Zeer goed	BAARD 2.4, fl 100	800	100	geen	
	750	3 x Nummer 292.	Hermann	Nieuw	HERMA 4.1-4.2-4.3, fl 75/stuk	2000	100	geen	
	Nee	Nee	Hermann	Zeer goed	COMAN 1.1, fl 100	1000	100	geen	
	Nee	Nee	Hermann	Goed	COMAN 1.1, fl 100	800	50	geen	
	Nee	Nee	Hermann	Redelijke. Naam in bic.	COMAN 1.1, fl 100	600	50	geen	
	Nee	Nee	Nee	Redelijk.	BRUNB 1.4a, fl 75	500	50	geen	
	300	Nee	Nee	Nieuw	geen	500	100	500	
	250	#206	Tome/Gazotti	Nieuw	geen	1500	100	geen	
	300	#56	Pom	Nieuw	geen	1000	100	1000	
	250	#117	Franq	Nieuw	geen	2200	100	geen	
	250	#119	Franq	Nieuw	geen	2200	100	geen	
	250	#121	Franq	Nieuw	geen	2200	100	geen	
	250	#122	Franq	Kras op rug.	geen	1500	100	geen	
	150	#9	Burns	Zeer goed	geen	1200	100	geen	
	200	#157	Marvano	Nieuw	geen	1500	200	geen	
	Nee	Nee	Nee	Nieuw	geen	100	50	geen	
	Nee	Nee	Nee	Nieuw	geen	100	50	geen	
	Nee	Nee	Nee	Goed	geen	400	100	geen	
	400	Ja	Comes	Zeer goed	COMES 3.1, fl 125	1000	100	geen	
	Ja	Ja	Sleen	Nieuw (nog gesealed)	geen	1200	100	geen	

Meer...

Kavel	Album	Auteurs	Uitgever	Jaar	Uitvoering	Speciale Kenmerken
22	Blake&Mortimer: Het Geheim van de zwaardvis	Jacobs	Blake&Mortimer	1985	HC, 23x30cm, bordeauxlinnen kaft	800 met opgeplakte kleine voorplaat.
23	Alle Jeremiah-albums	Hermann	1-3: Harko Magazines, 4: Edi-3-BD, 5-12: Novedi, 13-20: Dupuis.	1979-1997	SC	(alle 1e druk)
20	De Dorpsgek van Schoonvergeten	Comes	Casterman	1991	HC. Stofomslag.	Inleidend dossier (kleur) van 10pp.
21	Nero: De Held der Helden	Sleen	Standaard	1997	HC, 23x30cm, oranjelinnen kaft.	Met munt
22	Blake&Mortimer: Het Geheim van de zwaardvis	Jacobs	Blake&Mortimer	1985	HC, 23x30cm, bordeauxlinnen kaft met opgeplakte kleine voorplaat.	
23	Alle Jeremiah-albums	Hermann	1-3: Harko Magazines, 4: Edi-3-BD, 5-12: Novedi, 13-20:	1979-1997	SC	(alle 1e druk)
24	Kiekeboe Trading Cards Set	Merho	Mana	1996	Kaft met 5 doosjes met elk 20 TCs	
25	Portretten	Diverse: Cosey (3), Griffo, Hausman (3), Marvano, Will (2), Conrad, Lax (2), Hermann, Berthet (2), Stassen, Servais, Dethorey, Binsfeld.	Dupuis	1993	A4 doos met 20 prenten uit Vrije Vlucht-albums en enkele bladen met uitleg.	Gratis bij aankoop van 3 Vrije Vlucht albums gedurende een Dupuis-aktie in 1993
26	Storm: De Genesis-Formule	Lawrence/Lodewijk	Big Balloon	1996	HC, 30x30cm, grijslinnen kaft, opgeplakte prent.	Bevat de tekeningen van dit Storm-album, samen met de synopsis die Lodewijk voor Lawrence maakte.
27	XIII: Alle tranen van de hel	Vance/Van Hamme	Dargaud	1992	HC, 22x29cm, groenlinnen kaft, opgeplakte prent	Losse prent, genummerd, gesigneerd Vance/Van Hamme.
28	XIII: Waar de indiaan gaat...	Vance/Van Hamme	Dargaud	1992	HC, 22x29cm, groenlinnen kaft, opgeplakte prent	Losse prent, genummerd, gesigneerd Vance/Van Hamme.
29	XIII: De nacht van 3 augustus	Vance/Van Hamme	Dargaud	1994	HC, 22x29cm, grijslinnen kaft, opgeplakte prent	Losse prent, genummerd, gesigneerd Vance.
30	XIII: Dertien contra Eén	Vance/Van Hamme	Dargaud	?	HC, 22x29cm, zwartlinnen kaft, opgeplakte prent	Losse bladwijzer.
31	Peter Pan 1: Londen	Loisel	Blitz	1991	HC, 22x32, gewone HC-versie in foedraal.	Losse prent. Apart zw/w SC boek . met storyboard (potloodtekeningen)
32	De Overlevende	Bernie Krigstein	Zet.El	1988	HC, 26x35, lichtblauwe stofomslag, blauwlinnen kaft.	Losse prent.
33	Reizigers	Andreas	Blitz	1992	HC, 22x32, stofomslag, witlinnen bedrukte kaft in foedraal.	Losse prent.
34	Cori de Scheepsjongen: De Gedoemde Reis	Bob De Moor	Casterman	1987	HC, 23x30, bruinlinnen bedrukte kaft in foedraal.	11 pagina's dossier.
35	Jessica Blandy: Een brief voor Jessica	Renaud/Dufaux	Khani	1997	HC, 26x36, roodlinnen rug.	Losse prent, genummerd, gesigneerd Renard.
36	Klaagzang van de verloren gewesten: Vrouwe Gerfaut	Rosinski/Dufaux	Dargaud	1996	HC, 31x44cm.	Losse prent, los boekje SC 11x16cm met synopsis van Rosinski
37	Torens van Schemerwoude 9: Khaled	Hermann	Herad	1993	HC, 31x44cm.	geen
38	Missié Vandisandi	Hermann	Dupuis	1991	HC, 24x31cm	Gehandtekend door Hermann. Met Vrije Vlucht folder over dit album.
39	Kiekeboe 1: De Wollebollen	Merho	Hoste	1978	1e druk	"Gesigneerd door Merho (Fanny: ""Met vele kusjes van Fanny! Merho-'89"".)"
40	Nero: De India-Trilogie	Sleen	Standaard	1997	HC, 27x35cm, grijslinnen rug.	Losse prent.
41	Kiekeboe: Konstantinopel in Istanboel	Merho	Standaard	1994	HC, 27x35cm, groenlinnen rug.	

Verkoop van goederen zoals ze beschreven zijn op deze bestelbon.

Exemplaar voor de klant

Stripwinkel **Het Besloten Land** verbindt zich ertoe stuk _____ te verkopen voor _____ BEF aan ondervermelde klant.
Indien echter Het Besloten Land voor afsluitdatum een hoger bod op hetzelfde stuk ontvangt, vervalt deze verkoopsovereenkomst.

Datum	Naam + Handtekening klant	Telefoonnr. klant	Naam + Handtekening ver

Beperkte oplage	Genummerd	Gesigneerd	Staat	Matla	Minimumprijs	Opbod	Hoogste Bod	Sluiting
9	Nee	Goed. Licht . gedeukte hoeken	BLAKE 10.1, fl 110	600	100	geen	geen	
Nee	Nee	Nee	Nieuw	JEREA 1.1-1.2.ab, 1.3.aa, 1.4.b, 1.5-1. 12.c, 1.13-1.16.	2800	200	geen	
400	Ja	Comes	Zeer goed	COMES 3.1, fl 125	1000	100	geen	
Ja	Ja	Sleen	Nieuw (nog gesealed)	geen	1200	100	geen	
800	9	Nee	Goed. Licht . gedeukte hoeken	BLAKE 10.1, fl 110	600	100	geen	
Nee	Nee	Nee	Nieuw	JEREA 1.1-1.2.ab, 1.3.aa, 1.4.b, 1.5-1. 12.c, 1.13-1.16.	2800	200	geen	
Onbekend	Nee	Merho	Nieuw	geen	800	100	geen	
Nee	Nee	Nee	Zeer Goed	geen	200	50	geen	
750	246	Lawrence/Lodewijk	Nieuw	geen	1500	200	geen	
900	199	Vance/Van Hamme	Nieuw	DERTE 2.3.a	700	100	geen	
900	469	Vance/Van Hamme	Nieuw	DERTE 2.2.a	700	100	geen	
675	99	Vance	Nieuw	geen	700	100	geen	
1000	(Prent:275)	(Prent: Vance)	Nieuw	geen	600	100	geen	
500	(Prent:58)	(Prent: Loisel)	Nieuw	PETER 2.1.ab, fl 250	800	100	geen	
475	312	(Prent: Krigstein)	Nieuw	ZEERL 1.4.a, fl 70	700	100	geen	
150	(Prent:52)	(Prent: Andreas)	Stofomslag achteraan licht gekreukt.	ANDRC 8.1.b, fl 150	800	100	geen	
400	316	De Moor	Nieuw	CORIA 3.1.a, fl 250	2000	200	geen	
250	115	Renard	Nieuw	geen	1800	100	geen	
380	273	Rosinski	Nieuw	geen	1800	200	geen	
550	179	Hermann	Licht beschadigde hoeken	geen	500	100	geen	
Nee	Nee	Hermann	Nieuw	HERMA 2.1, fl 22	500	100	geen	
Nee	Nee	Merho	Goed, doch duidelijk gelezen.	KIEKE 1.1, fl 15	800	100	geen	
600	(Prent: 139)	(Prent: Sleen)	Nieuw	geen	1300	100	geen	
500	388	Merho	Nieuw	geen	1000	100	geen	

Exemplaar voor Het Besloten Land

Ondergetekende biedt _____ BEF voor stuk _____. Hij/zij verbindt zich ertoe dit stuk op afsluitdatum aan deze prijs te kopen.
Indien echter Het Besloten Land voor afsluitdatum een hoger bod op hetzelfde stuk ontvangt, vervalt deze verkoopsovereenkomst.

koper	Datum	Naam + Handtekening klant	Telefoonnr. klant

Kavel	Album	Auteurs	Uitgever	Jaar	Uitvoering	Speciale Kenmerken
22	Blake&Mortimer: Het Geheim van de zwaardvis	Jacobs	Blake&Mortimer	1985	HC, 23x30cm, bordeauxlinnen kaft	800 met opgeplakte kleine voorplaat.
23	Alle Jeremiah-albums	Hermann	1-3: Harko Magazines, 4: Edi-3-BD, 5-12: Novedi, 13-20: Dupuis.	1979-1997	SC	(alle 1e druk)
20	De Dorpsgek van Schoonvergeten	Comes	Casterman	1991	HC. Stofomslag.	Inleidend dossier (kleur) van 10pp.
21	Nero: De Held der Helden	Sleen	Standaard	1997	HC, 23x30cm, oranjelinnen kaft.	Met munt
22	Blake&Mortimer: Het Geheim van de zwaardvis	Jacobs	Blake&Mortimer	1985	HC, 23x30cm, bordeauxlinnen kaft met opgeplakte kleine voorplaat.	
23	Alle Jeremiah-albums	Hermann	1-3: Harko Magazines, 4: Edi-3-BD, 5-12: Novedi, 13-20:	1979-1997	SC	(alle 1e druk)
24	Kiekeboe Trading Cards Set	Merho	Mana	1996	Kaft met 5 doosjes met elk 20 TCs	
25	Portretten	Diverse: Cosey (3), Griffo, Hausman (3), Marvano, Will (2), Conrad, Lax (2), Hermann, Berthet (2), Stassen, Servais, Dethorey, Binsfeld.	Dupuis	1993	A4 doos met 20 prenten uit Vrije Vlucht-albums en enkele bladen met uitleg.	Gratis bij aankoop van 3 Vrije Vlucht albums gedurende een Dupuis-aktie in 1993
26	Storm: De Genesis-Formule	Lawrence/Lodewijk	Big Balloon	1996	HC, 30x30cm, grijslinnen kaft, opgeplakte prent.	Bevat de tekeningen van dit Storm-album, samen met de synopsis die Lodewijk voor Lawrence maakte.
27	XIII: Alle tranen van de hel	Vance/Van Hamme	Dargaud	1992	HC, 22x29cm, groenlinnen kaft, opgeplakte prent	Losse prent, genummerd, gesigneerd Vance/Van Hamme.
28	XIII: Waar de indiaan gaat...	Vance/Van Hamme	Dargaud	1992	HC, 22x29cm, groenlinnen kaft, opgeplakte prent	Losse prent, genummerd, gesigneerd Vance/Van Hamme.
29	XIII: De nacht van 3 augustus	Vance/Van Hamme	Dargaud	1994	HC, 22x29cm, grijslinnen kaft, opgeplakte prent	Losse prent, genummerd, gesigneerd Vance.
30	XIII: Dertien contra Eén	Vance/Van Hamme	Dargaud	?	HC, 22x29cm, zwartlinnen kaft, opgeplakte prent	Losse bladwijzer.
31	Peter Pan 1: Londen	Loisel	Blitz	1991	HC, 22x32, gewone HC-versie in foedraal.	Losse prent. Apart zw/w SC boek . met storyboard (potloodtekeningen)
32	De Overlevende	Bernie Krigstein	Zet.El	1988	HC, 26x35, lichtblauwe stofomslag, blauwlinnen kaft.	Losse prent.
33	Reizigers	Andreas	Blitz	1992	HC, 22x32, stofomslag, witlinnen bedrukte kaft in foedraal.	Losse prent.
34	Cori de Scheepsjongen: De Gedoemde Reis	Bob De Moor	Casterman	1987	HC, 23x30, bruinlinnen bedrukte kaft in foedraal.	11 pagina's dossier.
35	Jessica Blandy: Een brief voor Jessica	Renaud/Dufaux	Khani	1997	HC, 26x36, roodlinnen rug.	Losse prent, genummerd, gesigneerd Renard.
36	Klaagzang van de verloren gewesten: Vrouwe Gerfaut	Rosinski/Dufaux	Dargaud	1996	HC, 31x44cm.	Losse prent, los boekje SC 11x16cm met synopsis van Rosinski
37	Torens van Schemerwoude 9: Khaled	Hermann	Herad	1993	HC, 31x44cm.	geen
38	Missié Vandisandi	Hermann	Dupuis	1991	HC, 24x31cm	Gehandtekend door Hermann. Met Vrije Vlucht folder over dit album.
39	Kiekeboe 1: De Wollebollen	Merho	Hoste	1978	1e druk	"Gesigneerd door Merho (Fanny: ""Met vele kusjes van Fanny! Merho-'89"".)"
40	Nero: De India-Trilogie	Sleen	Standaard	1997	HC, 27x35cm, grijslinnen rug.	Losse prent.
41	Kiekeboe: Konstantinopel in Istanboel	Merho	Standaard	1994	HC, 27x35cm, groenlinnen rug.	

Verkoop van goederen zoals ze beschreven zijn op deze bestelbon.

Exemplaar voor de klant

Stripwinkel **Het Besloten Land** verbindt zich ertoe stuk _____ te verkopen voor _____ BEF aan ondervermelde klant.
Indien echter Het Besloten Land voor afsluitdatum een hoger bod op hetzelfde stuk ontvangt, vervalt deze verkoopsovereenkomst.

Datum	Naam + Handtekening klant	Telefoonnr. klant	Naam + Handtekening ver

Beperkte oplage	Genummerd	Gesigneerd	Staat	Matla	Minimumprijs	Opbod	Hoogste Bod	Sluiting
9	Nee	Goed. Licht . gedeukte hoeken	BLAKE 10.1, fl 110	600	100	geen	geen	
Nee	Nee	Nee	Nieuw	JEREA 1.1-1.2.ab, 1.3.aa, 1.4.b, 1.5-1. 12.c, 1.13-1.16.	2800	200	geen	
400	Ja	Comes	Zeer goed	COMES 3.1, fl 125	1000	100	geen	
Ja	Ja	Sleen	Nieuw (nog gesealed)	geen	1200	100	geen	
800	9	Nee	Goed. Licht . gedeukte hoeken	BLAKE 10.1, fl 110	600	100	geen	
Nee	Nee	Nee	Nieuw	JEREA 1.1-1.2.ab, 1.3.aa, 1.4.b, 1.5-1. 12.c, 1.13-1.16.	2800	200	geen	
Onbekend	Nee	Merho	Nieuw	geen	800	100	geen	
Nee	Nee	Nee	Zeer Goed	geen	200	50	geen	
750	246	Lawrence/Lodewijk	Nieuw	geen	1500	200	geen	
900	199	Vance/Van Hamme	Nieuw	DERTE 2.3.a	700	100	geen	
900	469	Vance/Van Hamme	Nieuw	DERTE 2.2.a	700	100	geen	
675	99	Vance	Nieuw	geen	700	100	geen	
1000	(Prent:275)	(Prent: Vance)	Nieuw	geen	600	100	geen	
500	(Prent:58)	(Prent: Loisel)	Nieuw	PETER 2.1.ab, fl 250	800	100	geen	
475	312	(Prent: Krigstein)	Nieuw	ZEERL 1.4.a, fl 70	700	100	geen	
150	(Prent:52)	(Prent: Andreas)	Stofomslag achteraan licht gekreukt.	ANDRC 8.1.b, fl 150	800	100	geen	
400	316	De Moor	Nieuw	CORIA 3.1.a, fl 250	2000	200	geen	
250	115	Renard	Nieuw	geen	1800	100	geen	
380	273	Rosinski	Nieuw	geen	1800	200	geen	
550	179	Hermann	Licht beschadigde hoeken	geen	500	100	geen	
Nee	Nee	Hermann	Nieuw	HERMA 2.1, fl 22	500	100	geen	
Nee	Nee	Merho	Goed, doch duidelijk gelezen.	KIEKE 1.1, fl 15	800	100	geen	
600	(Prent: 139)	(Prent: Sleen)	Nieuw	geen	1300	100	geen	
500	388	Merho	Nieuw	geen	1000	100	geen	

Exemplaar voor Het Besloten Land

Ondergetekende biedt _____ BEF voor stuk _____. Hij/zij verbindt zich ertoe dit stuk op afsluitdatum aan deze prijs te kopen.
Indien echter Het Besloten Land voor afsluitdatum een hoger bod op hetzelfde stuk ontvangt, vervalt deze verkoopsovereenkomst.

koper	Datum	Naam + Handtekening klant	Telefoonnr. klant